

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๘

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๘

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ประเด็นการเกษตร) แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรอบแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด ตลอดจนมุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคเกษตรในระยะยาว

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนา ด้านการเกษตร ตลอดจนการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร เพื่อเป้าหมายหลักของการพัฒนา คือ เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนำแผนการพัฒนาด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นแผนแม่บทพัฒนาแหล่งน้ำจังหวัด แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) แผนพัฒนาการส่งเสริมสหกรณ์ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน หรือแผนของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในพื้นที่ ได้แก่ แผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล แผนปฏิบัติการด้านพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ EEC รวมทั้งสภาพปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ มาวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลในแต่ละประเด็น เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลประกอบกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานใน/นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรจังหวัด ผู้แทนเกษตรกร รวมทั้งผู้ที่มีองค์ความรู้ต่าง ๆ ช่วยกันระดมความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ และนำเสนอร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยประเด็น ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรกรสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๒.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๕

๒.๒ รายได้สุทธิภาคเกษตรเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มี ๔ ประเด็น ประกอบด้วย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาคเกษตร และการตลาด

เป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและบริการภาคเกษตร ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์การเกษตร สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียน ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP)/อินทรีย์ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ให้เพียงพอรองรับอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓. ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๔. ส่งเสริมการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร

๕. การป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพได้รับการยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง (ข้าว ทูเรียน มังคุด ส้มโอ ผัก ปลากระพง โคเนื้อ และอื่นๆ)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปีต่อปีเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒. ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการภาคเกษตรสู่มาตรฐานสากล (ฮาลาล, อ.ย., GAP, อินทรีย์)

๔. ส่งเสริมการพัฒนาแปลงเรียนรู้ต้นแบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๕. พัฒนาช่องทางการตลาด ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าเกษตร

๖. พัฒนารายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ด้วย BCG

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในอาชีพการเกษตรมีทักษะในการวางแผนการผลิต และผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ตลอดจนสามารถพึ่งพาตนเอง

๒. สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขัน สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน และเป็นที่พึ่งพาของสมาชิก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ราย

๒. สหกรณ์ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔๕

๓. วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสามารถยกระดับศักยภาพในการดำเนินกิจการได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความปรารถปรื่อง (Smart Farmer)
๒. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
การเกษตร
๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Go Green)
ด้วย BCG Model / Carbon Credit

เป้าหมาย ทรัพยากรทางการเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์ มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีความสมดุลและยั่งยืน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๔๕,๐๐๐ ไร่

แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๒. ส่งเสริมการทำเกษตรให้สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
(Agri-map)
๓. พัฒนาแหล่งน้ำ และบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ
๔. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำ
๕. จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑)
๖. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม ด้วย BCG Model

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับและยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรอบแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด ตลอดจนมุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีรายได้สูง มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ”

จังหวัดปัตตานี จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานีให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานใน/นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร สมาเกษตรกรจังหวัด ผู้แทนเกษตรกร รวมทั้งผู้ที่มีองค์ความรู้ต่าง ๆ ช่วยกันระดมความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีความสมบูรณ์ สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	บทนำ	
	๑. ที่มา	๑
	๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๑
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	
	๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๓๔
	๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๓๔
	๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๔๗
	๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๔๘
	๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๕๐
	๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๕๒
	๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๕๗
	๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๐
	๒.๑ ครุภัณฑ์เครื่องจักรและแรงงานภาคเกษตร	๖๐
	๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๖๑
	๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๖๒
	๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๕
	๒.๕ องค์การเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรของจังหวัด	๗๗
	๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	๗๗
	๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด	๗๘
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	
	๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Factors)	๗๙
	๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Factors)	๘๐
	๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๘๑
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	
	๑. เป้าหมายการพัฒนา	๘๓
	๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๘๓
	๓. ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญ	๘๓
	๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ	๘๘
	๔.๕ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐	๙๗
ส่วนที่ ๕	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๑๐๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของการพัฒนาภาคใต้ชายแดน
ตารางที่ ๒	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี
ตารางที่ ๓	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก ๔ ลำดับแรก ของจังหวัดปัตตานี
ตารางที่ ๔	ปริมาณน้ำฝนรายเดือน ของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗
ตารางที่ ๕	สถิติภูมิอากาศรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗
ตารางที่ ๖	ตารางการเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒๕๖๑ ๒๕๖๔
ตารางที่ ๗	การแบ่งเขตปกครองจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๘	จำนวนประชากร ๕ ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗) จังหวัดปัตตานี
ตารางที่ ๙	การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี
ตารางที่ ๑๐	ผลิตภัณฑ์จังหวัดจำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖
ตารางที่ ๑๑	ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)
ตารางที่ ๑๒	ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ
ตารางที่ ๑๓	จำนวนประชากร ครุว์เรือนเกษตรกร จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๑๔	จำนวนแรงงานภาคการเกษตร และเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๑๕	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๑๖	แสดงสินค้ายางพารา
ตารางที่ ๑๗	แสดงสินค้าข้าวนาปี
ตารางที่ ๑๘	แสดงสินค้าข้าวนาปรัง
ตารางที่ ๑๙	แสดงสินค้าปาล์มน้ำมัน
ตารางที่ ๒๐	แสดงสินค้ามะพร้าวแก่
ตารางที่ ๒๑	แสดงสินค้าทุเรียน
ตารางที่ ๒๒	แสดงสินค้าลองกอง
ตารางที่ ๒๓	แสดงสินค้าเงาะ
ตารางที่ ๒๔	แสดงสินค้ามังคุด
ตารางที่ ๒๕	ปริมาณการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗
ตารางที่ ๒๖	ทะเบียนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๒๗	มูลค่าการผลิตกุ้งทะเลเปรียบเทียบปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗
ตารางที่ ๒๘	ปริมาณเรือประมง สัตว์น้ำขึ้นท่า และมูลค่าของการทำประมงทะเล ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๗
ตารางที่ ๒๙	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๑	ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๒	การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน
ตารางที่ ๓๓	องค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มอาชีพ ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๔	จำนวนองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๕	จำนวนองค์กรชุมชนท้องถิ่น (ด้านประมง) จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๖	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗
ตารางที่ ๓๗	จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ ๓๘	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Factors)
ตารางที่ ๓๙	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Factors)
ตารางที่ ๔๐	การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

๗๙

๘๐

๘๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑	แผนที่จังหวัดปัตตานี
ภาพที่ ๒	แผนที่สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี
ภาพที่ ๓	แผนที่แสดงขอบเขตโครงการชลประทานปัตตานี
ภาพที่ ๔	แผนที่แสดงขอบเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงปัตตานี
ภาพที่ ๕	แสดงการจัดวางรายละเอียดของ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๗๒ (๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีค้ำประกันทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อย่างเจริญ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจน เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการ ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งใน และต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาด กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการเกษตรอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถ

เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มี การทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกัน ไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภามันคงแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหาร

กับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงาน ร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้มุ่งเน้นไปที่พื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเร่งป้องกันและแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี ผ่านกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง (High Risk, High Impact) จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ การประเมิน ขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติเพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ และเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคาม ทุกรูปแบบได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวมในการเชื่อมโยงมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ นอกจากนี้มีการกำหนดจุดเน้น (Focus) และแนวทางสำคัญเชิงลึก (Highlight) ของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม การเติมเต็มช่องว่างของแนวทาง การพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตลอดจนเป็นกรอบทิศทางกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับ แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ “ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหาร จัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๒. เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

๑. เป้าหมายในภาพรวม ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้ง มีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผน ความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความ สามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด หมายเหตุการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ“เป็น” มุ่งหวังจะ“มี” หรือต้องการจะ“จัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมายเหตุ ได้แก่

หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนาภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจ

หมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่ม ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน

๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์

๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด

๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

- ๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล
- ๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการให้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
- ๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ
- ๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
- ๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับปรุงแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement
- ๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาระบอบ การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- ๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- ๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model
- ๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology
- ๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม
- ๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

- ๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- ๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- ๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน อย่างเป็นระบบ
- ๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ
- ๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ภาคใต้ชายแดน

๑) บทบาทของภาค ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว จากความได้เปรียบทางกายภาพที่ตั้งซึ่งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย โดยมีเมืองเศรษฐกิจชายแดนที่สำคัญ ๒ เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุโขทัย-ลก และได้กำหนดให้จังหวัดยะลาเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค นอกจากนี้ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลัก อาทิ ยางพารา ไม้ผล และประมง และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศรวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ที่เป็นฐานการผลิตและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบพหุวัฒนธรรม สามารถนำความโดดเด่นของวิถีความเป็นอยู่มาต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดนยังมีภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบ ทำให้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ตลอดจนมีประชาชนมีคุณภาพชีวิตต่ำ มีปัญหาความยากจนสูงสุดของประเทศ

๒) ทิศทางการพัฒนาภาค เน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานการใช้ทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (SB Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEACE ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน (P : Para Rubber and Palm Oil Product Development) พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมบริเวณพื้นที่ตอนในของภาค (E : Eco - tourism) และใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงและสังคมพหุวัฒนธรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นสินค้ามูลค่าสูง (A: Agricultural Value Addition) พัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม (C : Culture of Diversity) และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (E : Economic Linkage)

๓) เป้าหมายการพัฒนาภาค พัฒนาภาคได้ขยายแดนให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจขยายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม”

๔) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ ๑ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของการพัฒนาภาคได้ขยายแดน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑.อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ภาคได้ขยายแดน (ร้อยละ)	- มูลค่าเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรแบบปริมาณลูกโซ่เฉลี่ย ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ๒๑,๑๐๒.๙๒ ล้านบาท - อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร เฉลี่ยปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ ๐.๙ ต่อปี	อัตราการขยายตัว ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร เฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ ต่อปี
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคได้ขยายแดน	ปี ๒๕๖๒ ๐.๔๕๑	ลดลง ต่ำกว่า ๐.๔๕๑

๕) แนวทางการพัฒนา

๕.๑) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง) รวมทั้งส่งเสริม การปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีมูลค่าสูงเป็นที่ต้องการของตลาด เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาพืชเศรษฐกิจ หลักเพียงอย่างเดียว เพิ่มปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมแปรรูป ในพื้นที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพ สินค้าเกษตรพัฒนาทักษะการเก็บเกี่ยวให้กับแรงงานภาคการเกษตร และการบริหารจัดการผลผลิตและระบบ ขนส่งไม้ผล (Cold Chain Logistics) เพื่อรักษาคุณภาพมาตรฐานผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภค

๒) การเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG Model) ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้และอุตสาหกรรมแปรรูปในภาคการเกษตรมาใช้ให้เกิดคุณภาพสูงสุด สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปชั้นกลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งส่งเสริมการนำ นวัตกรรมเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและเฟอร์นิเจอร์ที่ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรหลักของภาคให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้ามูลค่าสูง

๓) ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค โดยขยายการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่มีมูลค่าสูงและเป็นที่ต้องการของตลาด อาทิ กล้วยหินบันนังสตา ส้มโอบูโกะรัง ลองกอง ตันหยงมัส เป็นต้น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน โดยส่งเสริมการวิจัยและนํานงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและตอบสนองต่อการบริโภคสินค้ายุคใหม่ อาทิ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ อาหารเสริม เป็นต้น รวมทั้งสร้างแบรนด์สินค้าจากแหล่งกำเนิด ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง ตลอดจนประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคสินค้าอัตลักษณ์ในระดับประเทศ ให้เกิดการรับรู้และสามารถกระจายสินค้าออกไปได้ในวงกว้าง

๔) ยกย่องอุตสาหกรรมประมงทะเล การเพาะเลี้ยงชายฝั่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการส่งออก โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและบริเวณแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำหลัก ของภาค พัฒนาระดับคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการทำประมงทะเล แบบยั่งยืน สนับสนุนการทำประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงชายฝั่งให้เป็นไปตามมาตรฐานและกฎกติกาสากล และ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่มีคุณภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยกระดับการอุตสาหกรรม แปรรูปอาหารทะเลที่มีมาตรฐานสากลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาทิ อาหาร ที่เฉพาะเจาะจงในการส่งเสริมสุขภาพด้านต่างๆ (Functional Foods) อาหารสัตว์เลี้ยงมูลค่าสูง (Pet Food)

๕) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม เพื่อเพิ่ม ความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ ที่มี พันธุ์กรรมดีและกระจายสัตว์พันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรเพื่อขยายการเลี้ยงปศุสัตว์ที่ความเหมาะสมกับ สภาพ ภูมิอากาศและภูมิสังคม ให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค และแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ได้ มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานสากลเพื่อรองรับตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ เป้าหมายและแนว ทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๖) ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน โดยประยุกต์การทำเกษตรกรรมยั่งยืนในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยให้สอดคล้องกับศักยภาพ ของ พื้นที่ พัฒนากลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่หรือลูกหลานเกษตรกรเป็นเกษตรกรมืออาชีพ โดยสนับสนุนการใช้ ระบบ การจัดการฟาร์มแบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และ ส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์และบริหาร จัดการ ร่วมกันในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนการสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบัน เกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนการเข้าถึง แหล่งความรู้และ แหล่งเงินทุนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕.๒) พัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยง กับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้ และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลาง เศรษฐกิจ ของภาคใต้ชายแดน

๕.๓) ยกย่องรายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสันติสุข

๕.๔) อนุรักษ์ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค

๒.๗ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตร ของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนา ในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “**เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน**” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความ เข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้าง ความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์ คือ เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น
๒. ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๙
๓. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๖.๓.๔ ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๔. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ ต่อปี
๒. ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐
๓. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐
๔. ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม ๒,๓๗๖,๐๑๕ ครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐
๕. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิด ความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๐
๖. ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน ๑,๔๗๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๗๐

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่

แนวทางการพัฒนา

- ๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่
- ๒) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๓) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ๔) สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร
- ๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน
- ๒) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง
- ๓) ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ
- ๔) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต
- ๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย
- ๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย
- ๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste)
- ๔) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร
- ๕) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร
- ๒) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร
 - ๒.๑) ส่งเสริมการทำเกษตรพันธะสัญญาที่เป็นธรรม
 - ๒.๒) ส่งเสริมการทำประกันภัยสินค้าเกษตร
- ๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์
- ๔) ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- ๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร
- ๖) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

๒.๙ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมายและการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการทันที

๑. ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri – Tech) มาใช้

๒. พบนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)

๓. เร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

นโยบายระยะกลาง และระยะยาว

๑. ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

- ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy or Eco-friendly Economy)

- พัฒนาตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

- ปรับกระบวนการผลิตของภาคเกษตรกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์

(Medical Hub)

- ยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยใช้นวัตกรรม

- ไขกัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ

๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายโอกาส

● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิจัยและนวัตกรรม ยกกระดับความสามารถทางนวัตกรรมให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

- พัฒนางานวิจัยให้เป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถออกขายสู่ตลาดโลกได้จริง สร้างงานสร้างมูลค่าเพิ่ม จากห้องสู่ห้าง และเปิดการร่วมมือกับภาคเอกชน เติมรูปแบบ

● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ (Mega Projects) อย่างต่อเนื่อง

- ลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ พัฒนาระบบขนส่งควบคุมอุณหภูมิ (Cold Chain)

- เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่งของภูมิภาค (Logistics Hub)

● เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ

- เร่งจัดทำแผนที่ที่ดินสมัยและใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ

- แก้ปัญหาที่ดินทับซ้อน ยุติความขัดแย้งและแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ทั้งระหว่างหน่วยงาน

ภาครัฐ และระหว่างภาครัฐและประชาชน

- สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิที่ดิน ที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินเพิ่มขึ้น

๓. สร้างความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

● พนฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น

- สร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM ๒.๕

- สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ พนฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

● ยกกระดับการบริหารจัดการน้ำ

- เร่งให้น้ำถึงไร่นาด้วยการเพิ่มศักยภาพแหล่งกักเก็บน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

และขยายเขตชลประทาน

- แก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งร่วมกับทุกภาคส่วน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

- สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ พนฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

● สานต่อนโยบายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)

- เป็นผู้นำของอาเซียนในด้านการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

- ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) ของอาเซียน

๔. เสริมสร้างโอกาสให้ประเทศไทย

● สานต่อนโยบายการทูต เศรษฐกิจเชิงรุก และการสร้าง Soft Power

- ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยเฉพาะตลาดใหม่ๆ

- สร้างโอกาสความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี

และเร่งเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศคู่ค้าสำคัญ

- ยกกระดับมาตรฐานของประเทศ เพิ่มบทบาท ประเทศไทยในเวทีโลกและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ศาสตราจารย์ ดร. นฤมล ภิญโญสินวัฒน์) ได้กำหนดหลักการทำงานและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตร ดังนี้

หลักการทำงาน : นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

เนนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตร โดยสานต่อนโยบายเดิม ๙ นโยบาย ดังนี้

๑. เนนการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร (เกษตรพิกุลราช) โดยเนนการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการให้บริการแบบเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ สามารถรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ และส่งต่อเรื่องให้ศูนย์บริการฯ สวนกลางได้โดยที่เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ศูนย์บริการฯ

๑.๒ ขยายครอบคลุมเกษตรกร บูรณาการงานอย่างเข้มแข็ง การทำงานแบบครอบครัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มแข็งแล้ว โดยขยายความร่วมมือในการทำงานแบบบูรณาการกับพี่น้องเกษตรกร รวมถึงภาคเอกชน และคนในภาคการเกษตร

๑.๓ สานต่อภารกิจการกำกับดูแลสินค้าเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานแบบเชิงรุก รับฟังและเตรียมการแก้ไขปัญหาไวล่วงหน้าได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๒. เร่งรัดการจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร ขยายผลการยกระดับเอกสารสิทธิให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร รวมถึงพัฒนาของทางการเข้าถึงแหล่งทุน พรอมยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และสามารถแปลงสินทรัพย์ในที่ดินให้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างรายได้และความยั่งยืนให้กับเกษตรกร

๓. บริหารจัดการน้ำ ให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อการเกษตร รวมถึงบริหารจัดการทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง และการเติมน้ำในเขื่อน

๔. ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการต่อยอดโครงการ ๑ ทองถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเนนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ รวมถึง ส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๕. ยกระดับศักยภาพของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๕.๑ ส่งเสริมการทำธุรกิจสหกรณ์การเกษตรให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำแหล่งทุนมาต่อยอดยอดธุรกิจสร้างรายได้เพิ่มเพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

๕.๒ ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรมีเครื่องมือ เครื่องจักรกลของตนเอง พรอมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทยกลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

๖. จัดการทรัพยากรทางการเกษตร

๖.๑ ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ต่อซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกตอง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรที่ปลอดภัย รวมทั้งการแก้ปัญหา PM ๒.๕ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ในการผลิตพลังงาน

๖.๒ ส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต รวมถึงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๗. รับมือกับภัยธรรมชาติ ต้องมีการวางแผนและมีมาตรการเชิงรุก เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกัน แก๊ส และพายุ เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด เช่น มาตรการเยียวยาและ/หรือ มาตรการฟื้นฟูสำหรับเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย เป็นต้น

๘. สนับสนุนการทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อน โดยดำเนินการปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้า เกษตรพิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคา ผลผลิตในประเทศ และควบคุมการนำเข้า/ป้องกันการกักตุน/เก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

๙. อำนาจความสะอาดด้านการเกษตร

๙.๑ พัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร เพื่อเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยง และ สร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรกร

๙.๒ ผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยต้องไขกลไกความร่วมมือจาก ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ รวมถึงทูตเกษตร ในการขยายตลาดเดิมและเพิ่มตลาดใหม่ ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการใช้นวัตกรรมเป็นจุดขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้ เกษตรกรสามารถ เข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้ง เครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตร อัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริม สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรม เกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบ ที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตาม มาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภค ภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตร และอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมี ตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดโรคที่เข้มนวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime

สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตรนำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๒.๑๒ ประเด็นการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

เป้าหมายรวมของการพัฒนา

เพื่อยกระดับภาคการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มมูลค่า บนฐานสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์รวมการพัฒนา

- ๑) เพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยส่งเสริมการทำเกษตรประณีต เกษตรผสมผสาน เกษตรแปลงใหญ่
- ๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง โดย ส่งเสริมการแปรรูป ยกระดับอุตสาหกรรม และพัฒนาระบบตลาด
- ๓) เพื่อยกระดับความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว)
- ๔) เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดนโดยเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน
- ๕) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทั้งทักษะฝีมือแรงงาน ระดับและคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างสังคมเข้มแข็ง ยั่งยืน ด้วยทุนพหุวัฒนธรรมและการมีระบบสุขภาพที่ดี

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑) อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓.๐๒ (ภายในปี ๒๕๗๐)
- ๒) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนลดลง ต่ำกว่า ๐.๔๔๕ (ภายในปี ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนา มี ๔ ประเด็น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด ตัวชี้วัด

- ๑.๑) อัตราการขยายตัวภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ร้อยละ ๑.๑๙ (ภายในปี ๒๕๗๐)
- ๑.๒) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ร้อยละ ๒.๖๖ (ภายในปี ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล โดยเน้นการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- ๒) ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อย ปรับระบบการผลิตเพื่อการพึ่งตนเอง โดยส่งเสริมการทำวนเกษตร เกษตรผสมผสาน การปลูกพืชหรือทำปศุสัตว์ร่วมยางพารา ปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกรที่เกษตรเชิงเดี่ยว
- ๓) การส่งเสริมและยกระดับการเลี้ยงปศุสัตว์ และการแปรรูปของเกษตรกรรายย่อยสู่การเลี้ยงเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโคเนื้อ แพะ ไก่เบตง
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผลและมะพร้าว
- ๕) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง
- ๖) พัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลจากวัตถุดิบการเกษตรในพื้นที่
- ๗) พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ให้มีความสามารถแข่งขันได้ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน บนฐานอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด

- ๒.๑) รายได้จากการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า ๘,๐๒๐.๘๙ ล้านบาท (ปี ๒๕๗๐)
- ๒.๒) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒.๕ (ภายในปี ๒๕๗๐)
- ๒.๓) จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑,๘๐๒,๙๔๖ คน (ปี ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเมืองเก่า หาดทราย และทะเล โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกระแสหลักและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

๓) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน เมืองสุโขทัย-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศกลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน

ตัวชี้วัด

๓.๑) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘ (ภายในปี ๒๕๗๐)

๓.๒) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘ (ภายในปี ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาด้านชายแดนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

๒) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด และพัฒนาเมืองชายแดน เพื่อเชื่อมโยงการค้า การตลาดและการท่องเที่ยว การค้าปลีก ค้าส่ง และระบบเศรษฐกิจฐานรากกับพื้นที่ภาคใต้ และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ กลุ่มอาเซียนและกลุ่มมุสลิม

๓) พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน

๔) การพัฒนาระบบธุรกิจการบิน logistic การกระจายสินค้า การส่งออก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิต ที่ยั่งยืนและสันติสุข

ตัวชี้วัด

๔.๑) ผลิตภาพแรงงาน ไม่น้อยกว่า ๑๐๕,๒๐๖ บาท/คน (ปี ๒๕๗๐)

๔.๒) อัตราการว่างงาน ต่ำกว่าร้อยละ ๒ (ภายในปี ๒๕๗๐)

๔.๓) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี จำนวน ๙ ปี (ภายในปี ๒๕๗๐)

๔.๔) ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (ภายในปี ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อประกอบอาชีพ

๒) ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

๓) พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน

๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

๕) พัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

๖) สนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์ และทักษะการเลี้ยงดูทารก

๗) สนับสนุนให้กีฬาเป็นฐานในการสร้างวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและแก้ปัญหาสังคม

๒. แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

เป้าหมายการพัฒนา “เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งและสันติสุข”

จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด ประกอบด้วย ๕ จุดยืน ดังนี้

๑) การส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ที่มีคุณภาพและสินค้าภาคเกษตรกรรมได้รับรองมาตรฐาน ใน ๓ มิติ คือ ด้านปศุสัตว์ ประมง (การเลี้ยง) และเพาะปลูก (ผลไม้และข้าวพื้นเมือง)

๒) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ

๓) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญในเชิงศรัทธาวัฒนธรรมและธรรมชาติ

๔) การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ลดความยากจนข้ามรุ่น บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๕) การพัฒนาฐานชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ และมีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

เป้าหมายรวมของการพัฒนา เป้าหมายรวมของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ในห้วง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ประกอบด้วย ๓ เป้าประสงค์หลัก คือ เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมั่งคั่ง และสังคมสันติสุข

ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย และแนวทางพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

เป้าหมาย ๑) อัตราเด็กอายุ ๐ – ๕ ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๒) ผลผลิตภาพแรงงานของจังหวัด (บาท/คน) เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรในมิติต่าง ๆ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

เป้าหมาย ๑) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๒) อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๓) อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๔) ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม

แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต

แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากนาร้าง

แนวทางที่ ๖ พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด

แนวทางที่ ๗ การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการประมง

แนวทางที่ ๘ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”

แนวทางที่ ๙ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาสังคมและชุมชนน่าอยู่

เป้าหมาย ๑) สัดส่วนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน) (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๒) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ปี)

๓) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และ/หรือความดันโลหิตสูงที่ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีค่าความเสี่ยงลดลง (ร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ

แนวทางที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณวุฒิ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษา เปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพและศักยภาพแรงงานที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่

แนวทางที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น คุณธรรม ศาสนาประเพณี ศิลปะ และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม

แนวทางที่ ๕ การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๑) สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น

๒) ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน

แนวทางที่ ๒ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

เป้าหมาย ๑) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาด้านรายได้ลดลง

๒) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่เข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคมและระบบส่งต่อเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

แนวทางที่ ๒ การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจนอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคมตัวประสาน

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

แนวทางที่ ๔ พัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

- เป้าหมาย
- ๑) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน) ลดลง
 - ๒) อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบ (เหตุการณ์) ลดลง
 - ๓) ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบด้านร่างกายจากเหตุการณ์ความไม่สงบได้รับการช่วยเหลือ
 - ๔) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่พบปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- แนวทางที่ ๑ เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
- แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการรับรู้และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพูดคุยด้วยสันติสุขอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคมตัวประสาน
- แนวทางที่ ๓ สนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงอย่างเป็นระบบผ่านการขับเคลื่อนของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมกำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง
- แนวทางที่ ๔ พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้
- แนวทางที่ ๕ เสริมสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยระบบการเฝ้าระวังโดยอาสาสมัครชุมชนควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี
- แนวทางที่ ๖ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ภายใต้บริบทความแตกต่างทางอัตลักษณ์ และการอำนวยความสะดวก
- แนวทางที่ ๗ การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๒.๑๓ แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนแม่บทพัฒนาแหล่งน้ำจังหวัด แผนแม่บทเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) แผนพัฒนาการสหกรณ์ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ EEC แผนพัฒนาการเกษตร/แผนพัฒนาด้านการประมงในพื้นที่แม่น้ำโขงอย่างยั่งยืนจังหวัด ฯลฯ

๑. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมกับสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่าง

ถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้านที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมจังหวัดปัตตานี หรือ <http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/S/ptn.pdf>

๑. สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี จากแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน
ตารางที่ ๒ สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๑๘,๑๘๓	๙.๗๔
พื้นที่เกษตรกรรม	๙๓๖,๐๗๙	๗๗.๑๘
พื้นที่นา	๒๑๙,๔๘๘	๑๘.๑๐
พืชไร่	๑๖	-
ไม้ยืนต้น	๕๗๘,๙๖๕	๔๗.๗๔
ไม้ผล	๑๑๘,๓๗๙	๙.๗๖
พืชสวน	๒๐๕	๐.๐๒
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๘๑	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๘,๙๔๕	๑.๕๖
พื้นที่ป่าไม้	๗๓,๘๔๗	๖.๐๙
พื้นที่น้ำ	๓๙,๐๒๘	๓.๒๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๕,๕๘๖	๓.๗๗
รวม	๑,๒๑๒,๗๒๓	๑๐๐.๐๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔

๒. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ ๑๓ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น ๔ ระดับ ได้แก่

ระดับที่ ๑ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S๑) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ ๒ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S๒) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ ๓ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีข้อจำกัดของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ ๔ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก ๔ ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา ข้าว ทุเรียน และมะพร้าว ตามลำดับ (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๓ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก ๔ ลำดับแรกของจังหวัดปัตตานี

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
๑. ยางพารา	๔๓๕,๔๘๘	๔๖.๕๒
๒. ข้าว	๑๖๐,๗๘๑	๑๗.๑๘
๓. ทุเรียน	๑๑๒,๓๔๘	๑๒.๐๐
๔. มะพร้าว	๗๐,๘๐๒	๗.๕๖

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, ๒๕๖๔

๒.๑ ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปัตตานี เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมในการปลูกยางพารา อีกทั้งเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการแปรรูปยางพาราอย่างต่อเนื่อง และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิมที่มีการปลูกยางพารามาอย่างยาวนานจากฐานข้อมูลในแผนที่ Agri-Map Online

๑) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ ๑ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๒๓๘,๐๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๓ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๕๐,๑๑๔ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔๐,๐๗๖ ไร่ และอำเภอโคกโพธิ์ ๒๘,๔๐๒ ไร่

ระดับที่ ๒ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๓๑๙,๘๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๙ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ ๗๒,๙๓๓ ไร่ อำเภอยะหริ่ง ๕๑,๓๙๓ ไร่ และอำเภอสายบุรี ๓๙,๕๖๔ ไร่

ระดับที่ ๓ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๑๑๐,๓๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๙ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๑๘,๒๗๓ ไร่ อำเภอหนองจิก ๑๖,๒๓๗ ไร่ และอำเภอโคกโพธิ์ ๑๒,๑๓๘ ไร่

ระดับที่ ๔ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๔๕๘,๓๘๒ ไร่

๒) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๑๔๒,๘๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๓๐,๑๖๗ ไร่ อำเภอสายบุรี ๑๘,๕๐๔ ไร่ และอำเภอยะรัง ๑๘,๔๘๓ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๑๓๓,๘๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘๖ ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ ๕๑,๖๖๙ ไร่ อำเภอมายอ ๑๖,๐๕๖ ไร่ และอำเภอ ยะรัง ๑๓,๙๓๔ ไร่

(๓) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๑๐๗,๙๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๒ ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๑๘,๐๓๕ ไร่ อำเภอโคกโพธิ์ ๑๑,๘๗๔ ไร่ และอำเภอยะรัง ๑๑,๘๒๔ ไร่

(๔) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๕๐,๘๐๔ ไร่

๓) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา และพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดสงขลามีสถานที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S๑) และความเหมาะสมปานกลาง (S๒) รวมทั้งสิ้น ๒๘๑,๒๑๔ ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสายบุรี ๔๘,๘๐๘ ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอยะรัง ๔๗,๒๗๗ ไร่ อำเภอโคกโพธิ์ ๓๑,๘๙๗ ไร่ และอำเภอยะรัง ๒๘,๕๗๑ ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S๑) มีเนื้อที่ ๙๕,๒๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอสายบุรี ๒๑,๕๗๒ ไร่ อำเภอยะรัง ๑๙,๙๔๗ ไร่ อำเภอโคกโพธิ์ ๑๐,๖๓๓ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S๒) มีเนื้อที่ ๑๘๕,๙๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๔ ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอยะรัง ๔๕,๑๗๒ ไร่ อำเภอสายบุรี ๒๗,๒๓๖ ไร่ อำเภอปะนาเระ ๒๔,๙๙๔ ไร่

๔) แนวทางการจัดการ

(๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S๑ หรือ S๒) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอยะรัง อำเภอสายบุรี อำเภอยะรัง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดินความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอมายอ อำเภอยะรัง เป็นต้น

(๒) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทาการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

๒.๒ ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปัตตานี ในลำดับที่ ๒ จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ ๑ เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๑๗๔,๘๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๗ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวอยู่มากในอำเภอยะรัง ๔๐,๕๑๒ ไร่ อำเภอมายอ ๓๔,๒๐๘ ไร่ และอำเภอโคกโพธิ์ ๒๖,๙๙๒ ไร่

ระดับที่ ๒ เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๖๘,๕๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๐ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวอยู่มากในอำเภอโคกโพธิ์ ๑๘,๒๙๘ ไร่ อำเภอหนองจิก ๙,๗๔๔ ไร่ และอำเภอสายบุรี ๗,๖๖๘ ไร่

ระดับที่ ๓ เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๑๔๕,๘๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๘ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะหริ่ง ๔๓,๕๕๘ ไร่ อำเภอหนองจิก ๒๙,๓๔๙ ไร่ อำเภอปะนาเระ ๒๕,๖๐๕ ไร่

ระดับที่ ๔ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๗๓๓,๙๑๑ ไร่

๒) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๖๗,๒๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๒ ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๑๔,๔๖๒ ไร่ อำเภอโคกโพธิ์ ๑๓,๗๓๔ ไร่ และอำเภอมายอ ๑๒,๐๑๘ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๒๖,๔๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๔ ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ ๙,๓๓๓ ไร่ อำเภอทุ่งยางแดง ๓,๗๗๓ ไร่ และอำเภอสายบุรี ๓,๑๔๖ ไร่

(๓) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๖๑,๖๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๓๒ ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะหริ่ง ๑๘,๘๘๑ ไร่ อำเภอปะนาเระ ๑๕,๓๗๐ ไร่ และอำเภอเมืองปัตตานี ๗,๓๕๓ ไร่

(๔) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๕,๕๐๐ ไร่

๓) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S๑) และความเหมาะสมปานกลาง (S๒) รวมทั้งสิ้น ๑๔๙,๗๐๑ ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสายบุรี ๑๑,๕๐๗ ไร่ อำเภอแม่ลาน ๑๐,๑๑๘ ไร่ อำเภอเมืองปัตตานี ๘,๓๙๙ ไร่ และอำเภอยะหริ่ง ๕,๕๗๐ ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S๑) มีเนื้อที่ ๑๐๗,๙๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๔ ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอยะรัง ๒๖,๐๕๐ ไร่ อำเภอมายอ ๒๒,๑๙๐ ไร่ อำเภอหนองจิก ๒๑,๐๖๒ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S๒) มีเนื้อที่ ๔๒,๑๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๔ ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอโคกโพธิ์ ๘,๙๖๕ ไร่ อำเภอหนองจิก ๘,๘๑๖ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔,๕๒๒ ไร่

๔) แนวทางการจัดการ

(๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S๑ หรือ S๒) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการ

ปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี โดยกระจายอยู่ในอำเภอยะรัง อำเภอกอพลู และอำเภอมายอ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรด เป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอกอพลู อำเภอหนองจิก และอำเภอสายบุรี เป็นต้น

(๒) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกข้าวมีต้นทุนต่ำกว่า และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

๒.๓ ทูเรียน

ทูเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปัตตานีในลำดับที่ ๓ จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกทูเรียน

ระดับที่ ๑ เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๓๗๙,๒๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๖ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกอพลู ๗๘,๓๐๐ ไร่ อำเภอยะรัง ๖๒,๒๔๑ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔๙,๗๒๕ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๒ เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๙๓,๖๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๑ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกอพลู ๒๐,๖๙๒ ไร่ อำเภอมายอ ๑๗,๕๙๑ ไร่ อำเภอทุ่งยางแดง ๑๔,๑๕๒ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๓ เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๑๐๕,๒๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๘ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอยะหริ่ง ๒๓,๗๘๓ ไร่ อำเภอสายบุรี ๒๒,๙๒๕ ไร่ อำเภอหนองจิก ๒๒,๗๒๖ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๔ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๕๔๘,๕๐๕ ไร่

๒) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกทูเรียนในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๘๐,๖๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๗ ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๓๕,๓๓๘ ไร่ อำเภอสายบุรี ๑๔,๗๖๓ ไร่ อำเภอกอพลู ๙,๖๒๔ ไร่ เป็นต้น

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๙,๒๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๑ ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะรัง ๒,๘๓๘ ไร่ อำเภอกอพลู ๒,๓๔๙ ไร่ อำเภอมายอ ๑,๒๓๒ ไร่ เป็นต้น

(๓) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๗,๓๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๒ ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอสายบุรี ๓,๐๔๖ ไร่ อำเภอไม้แก่น ๒,๗๑๖ ไร่ อำเภอมายอ ๑,๑๑๖ ไร่ เป็นต้น

(๔) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๑๔,๙๙๘ ไร่

๓) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกทูเรียนแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกทูเรียนและพื้นที่ปลูกทูเรียนในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S๑) และความเหมาะสมปานกลาง (S๒) รวมทั้งสิ้น ๓๘๒,๙๙๖ ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพ

คงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกอโกโพธิ์ ๘๗,๐๑๙ ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอสายบุรี ๔๒,๐๔๖ ไร่ อำเภอยะรัง ๔๐,๓๓๘ ไร่ และอำเภอมายอ ๓๙,๙๖๑ ไร่ ตามลำดับ

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S๑) มีเนื้อที่ ๒๙๘,๖๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๗๓ ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอกอโกโพธิ์ ๖๘,๖๗๗ ไร่ อำเภอสายบุรี ๓๔,๙๖๒ ไร่ อำเภอยะรัง ๓๒,๒๘๘ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S๒) มีเนื้อที่ ๘๔,๓๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐๙ ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอกอโกโพธิ์ ๑๘,๓๔๓ ไร่ อำเภอมายอ ๑๖,๓๕๙ ไร่ อำเภอยะรัง ๑๓,๓๐๑ ไร่

๔) แนวทางการจัดการ

(๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S๑ หรือ S๒) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทุเรียนต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกทุเรียนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) คือ พื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกทุเรียนซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี โดยกระจายอยู่ในอำเภอยะรัง อำเภอสายบุรี อำเภอกอโกโพธิ์

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) คือ พื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกทุเรียน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรด เป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอยะรัง อำเภอกอโกโพธิ์ อำเภอมายอ

(๒) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกทุเรียนมีต้นทุนที่ต่ำและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

๒.๔ มะพร้าว

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดปัตตานีในลำดับที่ ๔ จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ระดับที่ ๑ เป็นพื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๘๘,๙๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๙ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอยะรัง ๒๙,๖๐๔ ไร่ อำเภอสายบุรี ๙,๗๓๗ ไร่ อำเภอหนองจิก ๘,๓๓๓ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๒ เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๓๕๒,๑๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๖ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกอโกโพธิ์ ๘๗,๙๗๔ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔๖,๔๘๓ ไร่ อำเภอยะรัง ๔๑,๙๔๙ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๓ เป็นพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๑๑๑,๙๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๔ ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอยะรัง ๒๓,๗๘๓ ไร่ อำเภอสายบุรี ๒๒,๙๕๐ ไร่ อำเภอหนองจิก ๒๒,๗๒๖ ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ ๔ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๕๗๓,๖๕๒ ไร่

๒) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมะพร้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) มีเนื้อที่ ๒,๒๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๕ ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอหนองจิก ๙๔๔ ไร่ อำเภอยะรัง ๕๓๗ ไร่ อำเภอสายบุรี ๓๑๐ ไร่ เป็นต้น

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) มีเนื้อที่ ๓๒,๕๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐๔ ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอยะหริ่ง ๑๔,๐๐๑ ไร่ อำเภอปะนาเระ ๖,๔๒๒ ไร่ อำเภอสายบุรี ๖,๓๕๐ ไร่ เป็นต้น

(๓) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) มีเนื้อที่ ๒๔,๕๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๐ ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอหนองจิก ๗,๐๔๙ ไร่ อำเภอปะนาเระ ๕,๕๔๓ ไร่ อำเภอยะหริ่ง ๔,๖๘๑ ไร่ เป็นต้น

(๔) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ ๑๑,๓๓๙ ไร่

๓) พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมะพร้าวแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมะพร้าวและพื้นที่ปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S๑) และความเหมาะสม ปานกลาง (S๒) รวมทั้งสิ้น ๔๐๖,๒๒๕ ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ ๙๓,๑๘๗ ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอยะรัง ๗๐,๓๒๒ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔๙,๕๖๐ ไร่ และอำเภอมายอ ๔๕,๕๐๖ ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S๑) มีเนื้อที่ ๘๖,๖๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๔๒ ของ พื้นที่เหมาะสมสูง พบมากในอำเภอยะรัง ๒๙,๐๖๗ ไร่ อำเภอสายบุรี ๙,๔๒๗ ไร่ อำเภอหนองจิก ๗,๓๘๙ ไร่

(๒) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S๒) มีเนื้อที่ ๓๑๙,๕๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๔ ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากในอำเภอโคกโพธิ์ ๘๗,๘๖๘ ไร่ อำเภอยะรัง ๔๑,๒๕๕ ไร่ อำเภอสายบุรี ๔๐,๑๓๓ ไร่

๔) แนวทางการจัดการ

(๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S๑ หรือ S๒) ควรสนับสนุนให้เกษตรกร ปลูกมะพร้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) คือ พื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมะพร้าวซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด โดย กระจายอยู่ในอำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง อำเภอสายบุรี

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) คือ พื้นที่ปลูกมะพร้าวใน ที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมะพร้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดินความเป็นกรด เป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี

(๒) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้า ร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมะพร้าวมีต้นทุนต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง

จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ภาคใต้ของประเทศไทย เป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๑,๐๕๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๔๐.๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๒๑๒,๗๒๓ ไร่

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสงขลา

ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดปัตตานี

๓) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ประกอบด้วย
พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ทางตอนเหนือ และทางตะวันออกของจังหวัด มีหาดทรายยาวและเป็นที่ราบชายฝั่ง กว้างประมาณ ๑๐ - ๓๐ กิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทั้งหมด ๑๑๖.๔๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชายทะเล จำนวน ๖ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น

พื้นที่ราบลุ่ม บริเวณตอนกลาง และตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำปตตานีไหลผ่านที่ดินมีความเหมาะสมในการทำเกษตรกรรม ปลูกข้าว ยางพารา ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ และอำเภอปะนาเระ

พื้นที่ภูเขา เป็นพื้นที่ส่วนน้อยอยู่ทางตอนใต้ของอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอกะป้อ ทางตอนบนของอำเภอยะนิง และทางตะวันออกของอำเภอสายบุรี บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา

๔) สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดปัตตานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดปกคลุมประเทศไทย ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย โดยฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยตอนบนตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไปมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป แต่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไปกลับมีฝนตกชุกเพราะลมมรสุมที่พัดผ่านอ่าวไทยพัดพาเอาไอน้ำไปตกเป็นฝนทั่วไป ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป อากาศจึงไม่หนาวเย็นดังเช่นภาคอื่น ๆ ที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ ซึ่งจังหวัดปัตตานี อยู่ทางด้านฝั่งตะวันออกได้รับอิทธิพลของลมด้วยทำให้มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราวและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียพัดพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีด้านตะวันตกปิดกั้นกระแสลมเอาไว้ จึงทำให้บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกและจังหวัดปัตตานี มีฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลม จังหวัดปัตตานี มี ๒ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมหลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมกราคม เป็นระยะเวลา ๙ เดือน โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

(๑) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนกันยายน เป็นระยะเวลา ๕ เดือน ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงนี้ฝนจะตกอย่างสม่ำเสมอแต่มีปริมาณไม่มากนักโดยจะตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ซึ่งแต่ละเดือนจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๙๐ – ๑๔๐ มิลลิเมตร

(๒) ตั้งแต่เดือนตุลาคม – เดือนมกราคม เป็นช่วงที่ได้รับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเป็นช่วงที่มีฝนตกมาก โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปริมาณน้ำฝนสูงถึง ๓๐๐ – ๔๐๐ มิลลิเมตร

ปริมาณน้ำฝน จังหวัดปัตตานีที่อยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก จัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนตกตลอดทั้งปี ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีฝนตกชุกกว่าในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เพราะอยู่ทางด้านตะวันออกไม่มีภูเขาสูงใดกั้น จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมนี้เต็มที่ทำให้มีฝนตกชุก โดยเฉพาะเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน ส่วนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีฝนตกน้อยกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเพราะภูมิประเทศมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีปิดกั้นทำให้ได้รับกระแสลมจากมรสุมนี้ไม่เต็มที่ ปริมาณฝนเฉลี่ยของจังหวัดปัตตานีอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าเทียบทั้งประเทศแต่ถ้าเทียบภายในภาคเดียวกันมีฝนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีปริมาณฝนรวม ๒,๘๙๖.๙ มิลลิเมตรมี ฝนตก ๑๘๕ วัน ซึ่งเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือน ธันวาคม ๒๕๖๗ วัดปริมาณได้ ๑,๘๗๗ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๔ ปริมาณน้ำฝนรายเดือน จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)				
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
มกราคม	๐.๒	๑๒๗.๖	๑.๑	๓๖๒.๙	๖๔.๖
กุมภาพันธ์	๓๒.๓	๖.๔	๓๗๐.๐	๑๒๓.๘	๑.๕
มีนาคม	๐ ๓.๙	๖๙.๖	๙๙.๗	๑๔.๖	๔๒.๙
เมษายน	๘๕.๘	๕๐.๖	๘๐.๑	๓.๖	๕.๓
พฤษภาคม	๒๑๓.๘	๒๐๓.๒	๒๒๒.๓	๑๖๐.๗	๑๐๘.๕
มิถุนายน	๓๐๕.๙	๖๙.๒	๗๖.๙	๑๖๐.๗	๑๐๓.๘
กรกฎาคม	๒๔๓.๓	๑๓๙.๑	๑๘๕.๖	๑๓๒.๐	๑๐๘.๘
สิงหาคม	๓๑๕.๑	๑๔๐.๒	๑๙๘.๐	๑๒๖.๘	๒๔๖.๔
กันยายน	๑๖๔.๑	๑๖๑.๙	๑๑๖.๑	๒๔๙.๖	๑๔๒.๐
ตุลาคม	๑๕๙.๗	๑๓๙.๙	๔๑๓.๕	๒๑๒.๗	๑๖๓.๙
พฤศจิกายน	๓๕๓.๕	๓๐๑.๘	๒๘๐.๕	๖๑๔.๕	๑๔๐๒.๓
ธันวาคม	๔๘๐.๒	๑๙๗.๓	๘๔๓.๑	๓๓๖.๗	๒๘๘.๖
รวม	๒,๓๕๗.๘	๑,๖๐๖.๘	๒,๘๘๖.๙	๒,๔๙๘.๖	๒,๖๗๘.๖

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี ๒๕๖๗

อุณหภูมิ : เนื่องจากจังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอย่างเต็มที่คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดผ่านอ่าวไทยทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมาก และอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน และจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้งอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีในคาบ ๓๐ ปี (ปี ๒๕๓๖ - ๒๕๖๖) มีค่าอยู่ที่ ๒๘.๖๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๔.๕ องศาเซลเซียส สำหรับปี พ.ศ.๒๕๖๗ มีอุณหภูมิเฉลี่ยมีค่าอยู่ที่ ๒๖.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๒๙.๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓.๑ องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ : ความชื้นสัมพัทธ์สัมพันธ์กับมวลอากาศและอิทธิพลของลมมรสุม เป็นสำคัญตลอดทั้งปีของจังหวัดปัตตานีจะมีความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในเกณฑ์สูงเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุม ทั้งสองฤดูคือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มรสุมทั้งสองนี้ก่อนจะพัดเข้าสู่บริเวณจังหวัดปัตตานีได้พัดผ่านทะเลและมหาสมุทร จึงได้พาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาด้วยทำให้บริเวณจังหวัดปัตตานีมีความชื้นสัมพัทธ์สูงเป็นเวลานาน ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ๘๐ - ๘๖% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย ๙๓ - ๙๗% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๕๙ - ๖๔% สำหรับปี พ.ศ.๒๕๖๕ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ๘๑.๐๐ % ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย ๙๕.๐๐ % ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๔๘.๐๐ %

ตารางที่ ๕ สถิติภูมิอากาศรายเดือน จังหวัดปัตตานี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิ (เซลเซียส)				ความชื้นสัมพัทธ์ (%)			ปริมาณน้ำฝน (มม.)		
	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	รวม	สูงสุด	วันที่ตก
มกราคม	๓๓.๔	๒๗.๘	๒๒.๓	๓๒.๐	๙๔	๘๑	๕๑	๖๔.๖	๓๗.๒	๒๔ ม.ค.
กุมภาพันธ์	๓๕.๓	๒๘.๔	๒๑.๖	๓๓.๖	๙๔	๗๗	๔๖	๑.๕	๑.๕	๑๔ ก.พ.
มีนาคม	๓๖.๙	๒๙.๓	๒๒.๒	๓๔.๙	๙๔	๗๖	๔๒	๔๒.๙	๓๖.๑	๓๐ มี.ค.
เมษายน	๓๗.๐	๓๐.๐	๒๒.๒	๓๕.๕	๙๔	๗๖	๔๔	๕.๓	๒.๗	๑๐ เม.ย.
พฤษภาคม	๓๗.๖	๓๐.๕	๒๓.๘	๓๖.๐	๙๒	๗๖	๓๙	๑๐๘.๕	๒๖.๖	๓๓ พ.ค.
มิถุนายน	๓๖.๔	๒๙.๕	๒๒.๖	๓๔.๒	๙๒	๗๖	๔๔	๑๐๓.๘	๔๒.๑	๑๙ มิ.ย.
กรกฎาคม	๓๖.๑	๒๙.๑	๒๒.๕	๓๓.๗	๙๓	๗๙	๔๘	๑๐๘.๘	๓๑.๒	๑๗ ก.ค.
สิงหาคม	๓๕.๕	๒๙.๐	๒๓.๐	๓๓.๙	๙๔	๗๙	๔๕	๒๔๖.๔	๖๙.๖	๒๕ ส.ค.
กันยายน	๓๔.๘	๒๘.๘	๒๒.๔	๓๓.๒	๙๓	๘๐	๔๘	๑๔๒.๐	๔๑.๒	๒๔ ก.ย.
ตุลาคม	๓๔.๕	๒๘.๖	๒๓.๐	๓๓.๐	๙๕	๘๒	๔๗	๑๖๓.๙	๕๑.๓	๕ ต.ค.
พฤศจิกายน	๓๔.๓	๒๗.๓	๒๒.๖	๓๐.๗	๙๖	๘๘	๕๒	๑,๔๐๒.๓	๓๗๖.๓	๒๗ พ.ย.
ธันวาคม	๓๓.๓	๒๗.๑	๒๑.๙	๓๐.๕	๙๕	๘๖	๕๓	๒๘๘.๖	๑๐๕.๒	๑๓ ธ.ค.

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดปัตตานี

หมอก ฟ้าหลัว และทัศนวิสัย : ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว ลมส่วนใหญ่จะพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือหรือตะวันออกเฉียงใต้เข้าสู่ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเมษายน กำลังลมเฉลี่ยประมาณ ๖ - ๑๕ กม./ชม. หลังจากสิ้นฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝนตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมจะเป็นลมทิศตะวันตก กำลังลมเฉลี่ยประมาณ ๖ - ๙ กม./ชม. กำลังลมสูงสุดในแต่ละฤดูมีดังนี้ ฤดูร้อนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ ๖๕ กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางใต้เล็กน้อยในเดือนมีนาคม ส่วนในฤดูฝนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ ๗๔ กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันตกในเดือนมิถุนายน

ระบบหมุนเวียนของลม : ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว ลมส่วนใหญ่จะพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือหรือตะวันออกเฉียงใต้เข้าสู่ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเมษายน กำลังลมเฉลี่ยประมาณ ๖ - ๑๑ กม./ชม. หลังจากสิ้นฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝนตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมจะเป็นลมทิศตะวันตก กำลังลมเฉลี่ยประมาณ ๖ - ๙ กม./ชม. กำลังลมสูงสุดในแต่ละฤดูมีดังนี้ ฤดูหนาวเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ ๕๖ กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันตกในเดือนพฤศจิกายน และทิศตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนธันวาคมและมกราคม ฤดูร้อนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ ๖๕ กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางใต้เล็กน้อยในเดือนมีนาคม ส่วนในฤดูฝนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ ๗๔ กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันตกในเดือนมิถุนายน

พายุหมุนเขตร้อน : พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านบริเวณภาคใต้และสร้างความกระเทือนให้กับจังหวัดปัตตานีส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนซึ่งก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้หรือมหาสมุทรแปซิฟิก เคลื่อนตัวเข้ามาในอ่าวไทยระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคมพายุนี้จะทำให้มีฝนตกหนัก พายุรุนแรงและเกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันขึ้นได้กำลังแรงของลมและคลื่นในทะเลจะทำอันตรายแก่เรือต่างๆ และอาคารบ้านเรือนที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลได้ สำหรับปี ๒๕๖๖ ไม่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณจังหวัดปัตตานีแต่อย่างใด

๕) การใช้ประโยชน์ที่ดิน และลักษณะดิน

จากการสำรวจประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน (กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔) พบว่า จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด ๑,๒๑๒,๗๒๓ ไร่ โดยแบ่งเป็นประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

๕.๑) พื้นที่เกษตรกรรม (A) ประมาณ ๙๓๖,๐๗๙ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๑๘ ได้แก่ พื้นที่นา (A๑) พืชไร่ (A๒) ไม้ยืนต้น (A๓) ไม้ผล (A๔) พืชสวน (A๕) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A๗) และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A๙)

๕.๒) พื้นที่ป่าไม้ (F) ประมาณ ๗๓,๘๔๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๙ ของพื้นที่

๕.๓) พื้นที่น้ำ (W) ประมาณ ๓๙,๐๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๒ ของพื้นที่

๕.๔) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ประมาณ ๔๕,๕๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๗ ของพื้นที่

๕.๕) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ประมาณ ๑๑๘,๑๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๔ ของพื้นที่ ได้แก่ ตัวเมืองและย่านการค้า (U๑๐๑), หมู่บ้านบนพื้นราบ (U๒๐๑), สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ (U๓๐๑), สนามบิน (U๔๐๑), สถานีขนส่ง (U๔๐๓), ถนน (U๔๐๕), นิคมอุตสาหกรรม (U๕๐๑), โรงงานอุตสาหกรรม (U๕๐๒), สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (U๖๐๑), รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ (U๖๐๒), สุสาน ป่าช้า (U๖๐๓), และสถานีบริการน้ำมัน (U๖๐๕)

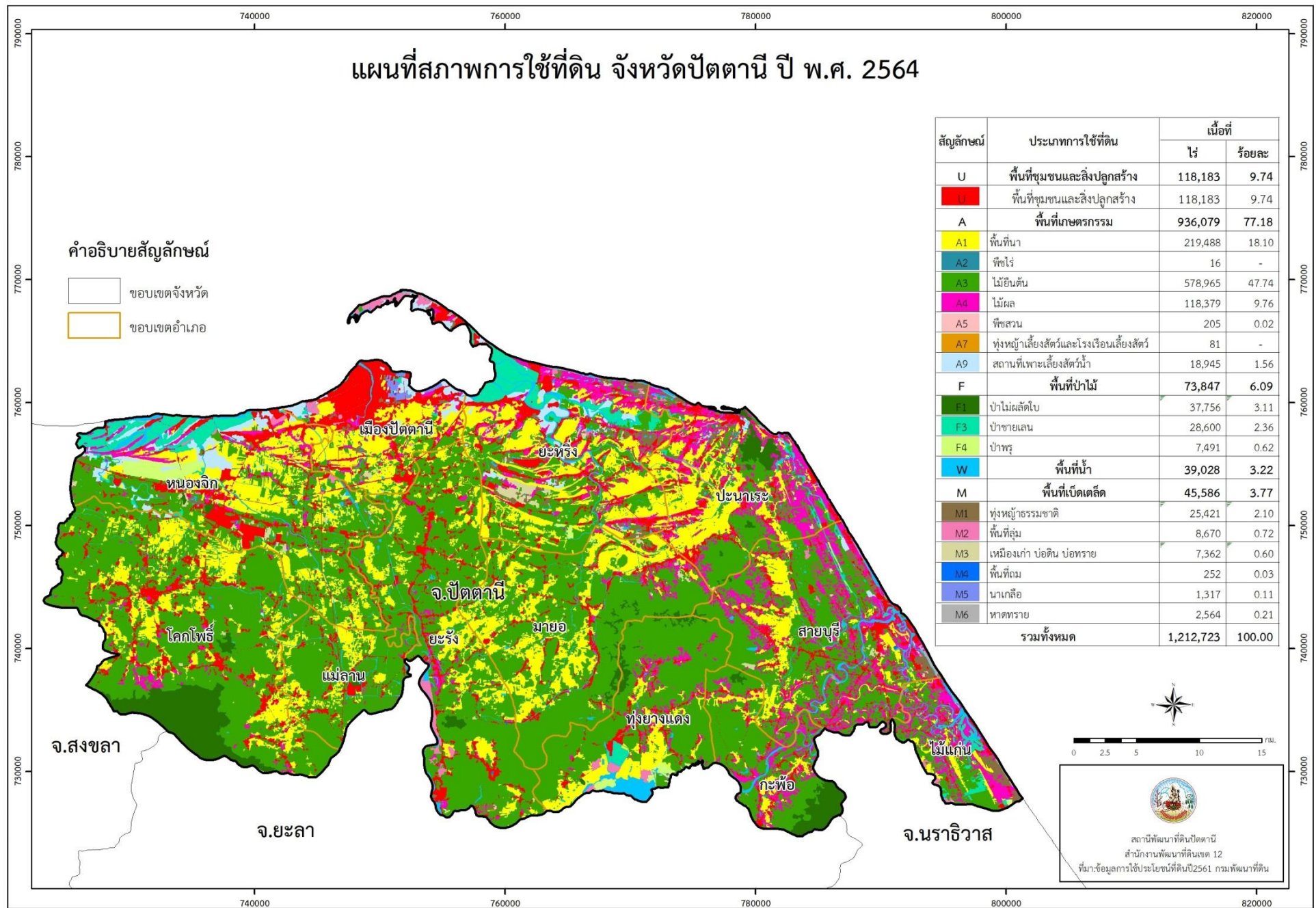
จังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกดินออกเป็น ๒๔ กลุ่มชุดดิน ๔๘ ชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓, ๕, ๖, ๑๐, ๑๓, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๒๒, ๒๓, ๒๖, ๓๒, ๓๔, ๓๕, ๔๒, ๔๓, ๔๕, ๕๐, ๕๑, ๕๓, ๕๗, ๕๘, ๕๙ และ ๖๒

ตารางที่ ๖ ตารางการเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๔

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี พ.ศ.		
	๒๕๕๙	๒๕๖๑	๒๕๖๔
๑. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๑๐,๖๕๕	๑๑๕,๒๓๙	๑๑๘,๑๘๓
๒. พื้นที่เกษตรกรรม	๙๔๑,๓๑๔	๙๓๗,๑๘๖	๙๓๖,๐๗๙
๒.๑ พื้นที่นา	๒๒๖,๘๔๐	๒๒๔,๐๕๕	๒๑๙,๔๘๘
๒.๒ พืชไร่	-	-	๑๖
๒.๓ ไม้ยืนต้น	๕๓๗,๓๖๙	๕๓๕,๘๐๒	๕๓๘,๙๖๕
๒.๔ ไม้ผล	๑๕๖,๑๔๙	๑๕๖,๖๕๑	๑๑๘,๓๗๙
๒.๕ พืชสวน	๕๒	๑๒๒	๒๐๕
๒.๖ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๔๘	๕๘	๘๑
๒.๗ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๐,๘๕๖	๒๐,๔๙๘	๑๘,๙๔๕
๓. พื้นที่ป่าไม้	๙๐,๗๒๔	๘๘,๙๐๓	๗๓,๘๔๗
๓.๑ ป่าไม้ผลัดใบ	๕๓,๔๙๙	๕๓,๐๙๗	๓๗,๗๕๖
๓.๒ ป่าชายเลน	๒๖,๘๘๔	๒๖,๔๐๖	๒๘,๖๐๐
๓.๓ ป่าพรุ	๑๐,๒๕๗	๙,๓๑๖	๗,๔๙๑
๓.๔ วนเกษตรสมบูรณ์	๘๔	๘๔	-
๔. พื้นที่น้ำ	๒๙,๗๒๑	๓๓,๘๕๐	๓๙,๐๒๘
๕. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๐,๓๐๘	๓๗,๕๔๔	๔๕,๕๘๖
๕.๑ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	๑๘,๐๖๗	๑๖,๙๖๗	๒๕,๔๒๑
๕.๒ พื้นที่ลุ่ม	๑๑,๖๗๐	๙,๕๕๔	๘,๖๗๐
๕.๓ เหมือนเก่า บ่อดิน บ่อทราย	๖,๑๘๗	๔,๔๒๔	๗,๓๖๒
๕.๔ พื้นที่ถม	๖๕	๑๙๙	๒๕๒
๕.๕ นาเกลือ	๒,๑๑๓	๒,๑๑๓	๑,๓๑๗
๕.๖ หาดทราย	๒,๒๐๖	๒,๒๗๙	๒,๕๖๔
รวมทั้งหมด	๑,๒๑๒,๗๒๒	๑,๒๑๒,๗๒๒	๑,๒๑๒,๗๒๓

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒ แผนที่สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๔

๖) ลักษณะดิน จากการสำรวจดิน พบว่า ดินในจังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกออกเป็น ๒๔ กลุ่มชุดดิน แบ่งเป็นกลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม ๑๓ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓, ๕, ๖, ๑๐, ๑๓, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๒๒, ๒๓, ๕๗, ๕๘, และ ๕๙ ชุดดินในพื้นที่ดอน ๑๑ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๖, ๓๒, ๓๔, ๓๙, ๔๒, ๔๓, ๔๕, ๕๐, ๕๑, ๕๓, และ ๖๒ และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๕ หน่วย ได้แก่ ชายหาด ผนวกทะเล ที่ลุ่มขึ้นและ ป่อกุด และพื้นที่น้ำ ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๓ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเล หรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลตลอดชั้นดิน บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปน หรืออาจพบผลึกยิปซัมบ้าง ที่ความลึกประมาณ ๑.๐-๑.๕ เมตร จะพบชั้นตะกอนทะเล สีเขียวมะกอก ถ้าพบดินกลุ่มนี้บริเวณชายฝั่งทะเล จะพบเปลือกหอยปน

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕-๗.๕) ถึงด่างปานกลาง (pH ๗.๕-๘.๐)

กลุ่มชุดดินที่ ๕ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแห้ง สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูนดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๘.๐

ดินบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบ ในช่วงฤดูแล้งข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๙๔๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๖ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวสีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือใช้ปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ในช่วงฤดูแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๑,๕๒๓ ไร่ หรือ ๑๔.๑๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแห้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลือง ฟางข้าวของสารจำไรโซต์ภายในระดับความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดมาก มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะที่ียวกันจะมีสารละลาย พวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแปลงมีการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์ หากไม่มีการใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙,๖๓๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๒ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล ในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนละเอียด ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว และพบเศษรากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันปะปนอยู่มาก ตามปกติเมื่อดินขึ้นค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะเป็นกลางหรือเป็นด่างแต่เมื่อมีการระบายน้ำออกไปหรือทำให้ดินแห้ง สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐ - ๘.๕ แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกหรือทำให้ดินแห้งค่าปฏิกริยาจะลดลงเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด ค่าการเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๐

ตามปกติบริเวณที่พบดินเหล่านี้ มักมีป่าชายเลนขึ้นปกคลุม แต่ในปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้ทำนา กุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ การทำนากุ้งหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เช่น ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๐๕๐ ไร่หรือร้อยละ ๑.๔๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนานาสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานๆ ติดต่อกันหลายๆ ปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีพืชพืชต่างๆ กก กระจูด และหญ้าชันกาด เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๗,๕๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๘๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีดำสีน้ำตาลอ่อนหรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประกายสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดงในดินชั้นล่าง ในบางพื้นที่อาจพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสปะปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่สามารถปรับปรุงได้ไม่ยากนัก และหน้าดินแน่นทึบ ทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา ในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำมีการปลูกพืชผักต่างๆ หรือ พืชไร่บางชนิด ถ้ามีการชลประทานใช้ทำนาได้ ๒ ครั้ง ในรอบปี มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ และ/หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ในบริเวณที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย

ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ ๘๔,๒๖๗ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๙๕ ของพื้นที่ส่วนใหญ่ ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่มักมีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำ ในช่วงฤดูฝนมีเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดินกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหยาบ โดยมีเนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีพื้นเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนน้ำตาล และอาจพบมีศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ดินบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในช่วงฤดูฝน ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินน้ำกระจาย ชุดดินสีทนม ชุดดินสนทราย และชุดดินชัยภูมิ

กลุ่มชุดดินที่ ๒๓ เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุดินกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล หรือวัตถุดินกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล ในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันหาดหรือบริเวณเนินชายฝั่งทะเล บริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สีดินเป็นสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ - ๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะอยู่ประมาณ ๗.๐ - ๘.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีน้ำท่วมอยู่เสมอ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้รกร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓,๓๐๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๑๐ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๔ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินละเอียด ซึ่งมีหินอัคนี หินตะกอน หรือหินแปร หรือเกิดจากวัตถุดินกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินมีทรายปน และมีความลาดชันสูง มีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมาก หากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๕,๕๕๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๒๓ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ บริเวณสันดินริมน้ำ บนพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินทรายปนดินร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับชั้นอยู่ และมักมีแร่ไมก้าปะปนในเนื้อดิน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา และผลไม้ต่างๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗,๒๐๑ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๑๙ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของ หินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๒๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๘๗ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของ หินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๘๗,๗๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๒๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่า หรือสันทรายชายทะเล เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ตอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินบนเป็นสีเทาแก่ ไตลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรือฮิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ๕.๐ - ๖.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก พืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไชซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำแช่ขัง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาด ป่าละเมาะ บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่ บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๖,๔๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๗๘ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก หรือบริเวณชายฝั่งทะเล เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอน บริเวณหาดทราย สันทรายชายทะเลหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างมากเกินไป เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ - ๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๑,๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๒๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำบนพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรด หรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง หรือสีแดงปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินปนกรวดลูกรังมาก มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว หรือผลไม้บางชนิด บางแห่งเป็นที่กร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๓๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๗ ของพื้นที่ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ เซนติเมตร ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึกประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ - ๕.๕ ปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินค่อนข้างเป็นทราย ถ้าพบบริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๓๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๑ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๑ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อหยาบบนบริเวณพื้นที่ตอน บริเวณที่ลาดเชิงเขาต่างๆ มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลาดชัน เป็นกลุ่มดินต้นหรือต้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอตซ์ หรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินต้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้น บางแห่งใช้ปลูกยางพารา หรือปล่อยทิ้งเป็นป่าละเมาะ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘,๗๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๕๕ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อละเอียดบนบริเวณพื้นที่ตอน ที่เป็นค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่าง ในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินตะกอนละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชรากลึกอาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงอาจเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๖๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๐ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๗ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ ปกติเป็นอินทรีย์วัตถุหนา มากกว่า ๔๐ ซม. แต่จะหนาไม่เกิน ๑๐๐ ซม. บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุสลับกับพวกดินอินทรีย์ สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้นสลับอยู่มีสีเป็นสีเทา ได้ลงไปจะเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ซึ่งมักพบอยู่ในระดับความลึกน้อยกว่า ๑๐๐ ซม. มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก มีความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ตามสภาพธรรมชาติพื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักล้างถางพงเพื่อนำมาใช้ปลูกข้าว แต่ไม่ค่อยได้ผลเนื่องจากมีปัญหามากมายในเรื่องคุณภาพของดิน

ดินบริเวณดังกล่าวจึงปล่อยให้รกร้างว่างเปล่า มีหญ้า เสม็ด และไม้พุ่มเล็กๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินกาบแดง

กลุ่มชุดดินที่ ๕๘ เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ แต่ชั้นดินอินทรีย์ที่พบหนากว่า ๑๐๐ เซนติเมตร และมีเนื้อหยาบกว่าอีกทั้งมีเศษพืชขนาดเล็กและขนาดใหญ่ปะปนอยู่ทั่วไป สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาล ที่ความลึกมากกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร อาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ เป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุอาหารพืชต่างๆ อย่างรุนแรง และยากต่อการใช้เครื่องมือทางการเกษตรเนื่องจากเป็นที่ลุ่มต่ำ และดินยุบตัว หากมีการระบายน้ำออกเมื่อดินแห้งจะติดไฟได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ ยังคงสภาพป่าพรุ บริเวณขอบๆ พรุบางแห่ง ใช้ปลูกพืชล้มลุกและพืชผักสวนครัว แต่ไม่ค่อยได้ผล เมื่อป่าพรุถูกทำลายไปจะมีพืชต่างๆ เช่น กระจุต เฟิร์น และเสม็ดขึ้นแทนที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๒ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนินหรือหุบเขาที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำน้ำที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕,๙๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๑๔ ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ กลุ่มดินนี้อยู่บริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่ กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรเนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๑,๕๕๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๐๒ ของพื้นที่

๑.๑.๒ ทรพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ป่าไม้ จังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ป่าตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทั้งสิ้น ๙๙,๖๔๘ ไร่ ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๕,๘๙๕.๓๗๕ ไร่ กรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ให้แก่เกษตรกร ทั้งสิ้น ๙,๒๙๒-๓-๖๘ ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่งคือ อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาตี มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๓,๑๒๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี (อำเภอกะพ้อเนื้อที่ ๘,๖๐๗ ไร่) จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส และอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๘๒ ไร่ ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือจังหวัดปัตตานี (อำเภอโคกโพธิ์ เนื้อที่ ๑๖,๓๑๒.๕๐ไร่) จังหวัดยะลาและจังหวัดสงขลา และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง คือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าป้างไถ่สภาพป่า ส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานีเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ

จากข้อมูลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม Land sat-๕ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ป่าไม้รวม ๕๐,๑๒๕ ไร่ ป่าบก ๒๖,๙๓๗ ไร่ ป่าชายเลน ๒๓,๑๘๘ ไร่ (เนื้อที่ป่าไม้ หมายถึง เนื้อที่ป่าทุกชนิดไม่ว่าจะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติหรือเนื้อที่ป่าอื่นๆ)

แร่ธาตุ จังหวัดปัตตานีมีรายได้จากค่าภาคหลวงแร่ และค่าธรรมเนียมแร่ไม่มากนัก เนื่องจากได้รับสิทธิการทำเหมืองมีประทานบัตรเพียงจำนวน ๑ แปลง ที่บ้านตราะปลิง ตำบลทุ่งคล้า อำเภอสาบบุรีชนิดแร่หินแกรนิต (เพื่ออุตสาหกรรมการก่อสร้าง) ปัจจุบันไม่ได้เปิดการทำเหมืองผลิตแร่แต่อย่างใด เนื่องจากอยู่ระหว่างการขอใบอนุญาตซื้อมีใช้ ซึ่งวัตถุประสงค์ (แบบ ป.๕) รายได้ที่ได้เก็บได้จึงมีเฉพาะค่าธรรมเนียมแร่เท่านั้น

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดปัตตานีได้แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ ๑๑๕ ตำบล ๖๔๗ หมู่บ้าน โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๑ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง (เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลุมปัน) เทศบาลตำบล ๑๕ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๓ แห่ง

ตารางที่ ๗ การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	ระยะทางไกล จากที่ว่าการ อำเภอ (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
เมืองปัตตานี	๙๖.๘๓๗	๔.๙๙	๐.๐๕	๑๓	๖๖	๒	๙	๒๖
ยะรัง	๑๘๓.๙๕๒	๙.๔๘	๑๕	๑๒	๗๒	๑	๑๒	-
หนองจิก	๒๓๑.๕๒๖	๑๑.๙๓	๘	๑๒	๗๖	๒	๑๑	-
โคกโพธิ์	๓๓๙.๔๑๔	๑๗.๔๙	๒๖	๑๒	๘๓	๓	๑๒	-
ยะหริ่ง	๑๙๖.๘๒๙	๑๐.๑๔	๑๔	๑๘	๘๑	๔	๑๔	-
ปะนาเระ	๑๔๔.๐๕๘	๗.๔๒	๔๓	๑๐	๕๖	๒	๘	-
มายอ	๒๑๖.๑๓๖	๑๑.๑๔	๒๙	๑๓	๕๙	๑	๑๐	-
สายบุรี	๑๗๘.๔๒๔	๙.๒๐	๕๐	๑๑	๖๕	๒	๘	๒๐
ไม้แก่น	๕๕.๒๐๑	๒.๘๔	๖๕	๔	๑๗	-	๓	-
ทุ่งยางแดง	๑๑๔.๙๗๐	๕.๙๓	๔๕	๔	๒๓	-	๔	-
กะพ้อ	๙๓.๘๑๕	๔.๘๓	๖๘	๓	๒๗	-	๓	-
แม่ลาน	๘๙.๑๙๔	๔.๖๐	๓๐	๓	๒๒	-	๓	-
รวม	๑,๙๔๐.๓๕๖	๑๐๐	-	๑๑๕	๖๔๗	๑๗	๙๗	๔๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

๑.๒.๒ โครงสร้างประชากรของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

จังหวัดปัตตานี มีประชากรทั้งหมด จำนวน ๗๓๙,๔๐๒ คน และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๑.๘๔

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอ พบว่า จำนวนประชากรที่มากที่สุดของจังหวัดปัตตานี ๓ ลำดับแรก คือ ๑) อำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๑๓๓,๕๐๓ คน อำเภอยะรัง จำนวน ๙๘,๓๕๓ คน และอำเภอยะหริ่ง มีจำนวน ๙๒,๙๒๕ ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ อำเภอทุ่งยางแดง เฉลี่ยร้อยละ ๔.๙๕ รองลงมา อำเภอยะรัง เฉลี่ยร้อยละ ๓.๗๗ และอำเภอมายอ เฉลี่ยร้อยละ ๓.๗๒ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า จำนวนประชากรที่น้อยที่สุดของจังหวัดปัตตานี ๓ อำเภอแรก คือ ๑) อำเภอไม้แก่น จำนวน ๑๓,๒๕๑ คน ๒) อำเภอแม่ลาน จำนวน ๑๗,๙๘๖ คน ๓) อำเภอกะพ้อ จำนวน ๑๙,๕๓๗ คน ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยต่ำน้อยที่สุด คือ อำเภอสายบุรี เฉลี่ยร้อยละ ๑.๘

ตารางที่ ๘ จำนวนประชากร ๕ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗) จังหวัดปัตตานี

อำเภอ	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	อัตราการเพิ่ม-ลด โดยเฉลี่ยต่อปี(คน)
อำเภอเมืองปัตตานี	๑๓๗,๖๙๐	๑๓๗,๐๘๙	๑๓๖,๒๖๒	๑๓๕,๓๕๕	๑๓๓,๕๐๓	-๓.๐๔
อำเภอโคกโพธิ์	๖๘,๖๖๘	๖๘,๘๑๔	๖๙,๐๔๔	๖๙,๔๐๑	๖๙,๕๖๗	๑.๓๑
อำเภอหนองจิก	๘๑,๗๓๙	๘๒,๑๐๕	๘๒,๕๗๗	๘๓,๐๑๒	๘๓,๖๐๙	๒.๒๙
อำเภอปะนาเระ	๔๗,๑๘๓	๔๗,๕๓๓	๔๗,๗๙๖	๔๘,๑๒๗	๔๘,๔๒๗	๒.๖๔
อำเภอมายอ	๖๐,๙๔๖	๖๑,๓๙๕	๖๑,๘๙๖	๖๒,๖๒๑	๖๓,๒๑๖	๓.๗๒
อำเภอทุ่งยางแดง	๒๔,๙๖๖	๒๕,๒๙๗	๒๕,๖๖๑	๒๕,๙๗๔	๒๖,๒๐๒	๔.๙๕
อำเภอสายบุรี	๗๑,๑๓๕	๗๑,๕๗๘	๗๑,๘๖๐	๗๒,๓๗๐	๕๘,๓๓๔	-๑๘.๐๐
อำเภอไม้แก่น	๑๒,๙๔๐	๑๓,๐๑๔	๑๓,๐๘๘	๑๓,๑๙๕	๑๓,๒๕๑	๒.๔๐
อำเภอยะหริ่ง	๘๙,๖๕๑	๙๐,๓๔๗	๙๑,๒๐๒	๙๒,๑๘๕	๙๒,๙๒๕	๓.๖๕
อำเภอยะรัง	๙๔,๗๗๗	๙๕,๗๐๖	๙๖,๕๐๖	๙๗,๔๙๘	๙๘,๓๕๓	๓.๗๗
อำเภอกะป้อ	๑๘,๙๑๗	๑๙,๐๙๙	๑๙,๒๓๔	๑๙,๓๙๙	๑๙,๕๓๗	๓.๒๘
อำเภอแม่ลาน	๑๗,๔๐๓	๑๗,๖๐๔	๑๗,๘๒๙	๑๗,๙๔๐	๑๗,๙๘๖	๓.๓๕
รวม	๗๒๖,๐๑๕	๗๒๙,๕๘๑	๗๓๒,๙๕๕	๗๓๗,๐๗๗	๗๓๙,๔๐๒	๑.๘๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

๑.๓ ข้อมูลสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว เพียบพร้อมด้วยแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สืบเนื่องจากความเจริญรุ่งเรืองทางการปกครองและการค้าในอดีต ปัตตานีจึงมีวัฒนธรรมที่ผสมผสานระหว่างศาสนา วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และหลักศรัทธาความเชื่อของผู้คนที่หลากหลาย ผ่านการอยู่ร่วม ผสมผสาน การดำรงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ กระทั่งกลายเป็น “เมืองปัตตานีบนเส้นทางวงแหวนพหุวัฒนธรรม”

๑) ด้านศาสนา

ตารางที่ ๙ การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำแนกตามการนับถือศาสนา (คน)						ประชากร รวม (คน)
	ศาสนา พุทธ	ร้อยละ	ศาสนา อิสลาม	ร้อยละ	ศาสนา คริสต์	ร้อยละ	
เมืองปัตตานี	๕๘,๐๑๕	๕๕.๒๔	๕๑,๑๔๒	๑๐.๕๕	๗๐๐	๙๙.๔๓	๙๑,๔๕๔
โคกโพธิ์	๑๘,๑๔๑	๑๗.๒๗	๒๙,๓๔๕	๖.๐๕	๔	๐.๕๗	๖๓,๑๓๔
หนองจิก	๔,๕๐๓	๔.๒๙	๖๓,๕๓๙	๑๓.๑๑	-	-	๕๘,๔๖๘
ปะนาเระ	๖,๕๒๖	๖.๒๑	๒๗,๓๔๑	๕.๖๔	-	-	๑๓,๒๖๑
มายอ	๖๕๐	๐.๖๒	๔๗,๐๙๘	๙.๗๒	-	-	๒๖,๒๗๘
ทุ่งยางแดง	๖๒	๐.๐๖	๒๕,๑๗๗	๕.๑๙	-	-	๙๓,๔๗๘
สายบุรี	๘,๔๗๓	๘.๐๗	๖๒,๓๙๓	๑๒.๘๗	-	-	๕๘,๔๕๐
ไม้แก่น	๑,๘๘๓	๑.๗๙	๑๑,๐๕๔	๒.๒๘	-	-	๗๓,๔๖๖
ยะหริ่ง	๑,๔๓๖	๑.๓๗	๕๗,๓๘๓	๑๑.๘๔	-	-	๓๗,๓๘๔
ยะรัง	๑,๒๒๒	๑.๑๖	๘๓,๙๓๒	๑๗.๓๑	-	-	๖๑,๖๒๐

อำเภอ	จำแนกตามการนับถือศาสนา (คน)						ประชากรรวม (คน)
	ศาสนาพุทธ	ร้อยละ	ศาสนาอิสลาม	ร้อยละ	ศาสนาคริสต์	ร้อยละ	
กะป้อ	๙๗	๐.๐๙	๑๘,๗๒๑	๓.๘๖	-	-	๑๙,๕๕๙
แม่ลาน	๔,๐๒๒	๓.๘๓	๗,๖๕๗	๑.๕๘	-	-	๑๘,๐๒๔
รวม	๑๐๕,๐๓๐	๑๐๐.๐๐	๔๘๔,๗๘๒	๑๐๐.๐๐	๗๐๔	๑๐๐.๐๐	๗๔๐,๘๐๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี

จำแนกตามการนับถือศาสนา	ประชากรรวม (คน)	ร้อยละ
ศาสนาพุทธ	๑๓๑,๗๑๔	๑๗.๗๘
ศาสนาอิสลาม	๖๐๘,๒๐๔	๘๒.๐๙๕
ศาสนาคริสต์	๘๘๒	๐.๑๑
รวม	๗๔๐,๘๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี

๒) ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่สำคัญ

ประเพณีชักพระ พิธีรำลึกถึงวันรับเสด็จองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับจากจำพรรษา และแสดงพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ โปรดพระพุทธรูปมารดา ณ ดาวดึงส์ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ครึ่งพุทธกาล ต่อมาจึงได้กลายเป็นประเพณีกระทำกันทุกปี โดยพุทธศาสนิกชนในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์และใกล้เคียงจะชักลากเรือพระ ที่ตกแต่งอย่างสวยงามจากวัดต่าง ๆ ผู้ร่วมขบวนจะแต่งกายอย่างงดงาม มีการฟ้อนรำหน้าเรือพระ

ประเพณีแห่นก จัดขึ้นเป็นเกียรติในงานเทศกาลงานเฉลิมฉลอง หรืองานมงคลทั่วไป เช่น พิธีสูหนัดในศาสนาอิสลาม หรือใช้เป็นขบวนแห่ต้อนรับอาคันตุกะผู้เป็นแขกบ้านแขกเมืองคนสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีประเพณีงานสารทเดือน ๑๐ ระหว่างวันแรม ๑๔-๑๕ ค่ำ มีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว กลางคืนมีมหรสพของปักษ์ใต้ฉลอง

งานฮารีรายอ งานฉลองการเลิกถือศีลอดของชาวไทยมุสลิม (ในช่วงเดือน ๙ ถึงวันที่ ๑ เดือน ๑๐ เป็นเวลา ๓๐ วัน) หลังจากการเลิกถือศีลอดแล้ว ชาวไทยมุสลิมในปัตตานีจะไปชุมนุมกันที่มัสยิดกลาง เพื่อประกอบพิธีทางศาสนาอิสลามโดยพร้อมเพรียงกัน

งานฉลองเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นงานประเพณีที่ทำกันทุกปี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนอ้ายตามจันทรคติของจีน คือหลังวันตรุษจีน ๑๕ วันของทุกปี มีการสมโภชแห่แห่นกปลั๊กไม้มะม่วงหิมพานต์ของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและรูปพระอื่นๆ โดยอัญเชิญออกจากศาลมาประทับบนเกี้ยว มีการลุยไฟและแสดงอภินิหารต่างๆ เพื่อพิสูจน์ความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่

งานแห่พระอีกง หรือแห่เจ้าพ่อเล่าเอี้ยกง เป็นงานประเพณีของอำเภอสาบบุรี ซึ่งจัดในวันแรม ๒ ค่ำ และ ๓ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี ณ บริเวณศาลเจ้าบางทะเล ซึ่งตรงข้ามตำบลตะลุบัน หรือบริเวณศาลเจ้าแห่งใหม่ ในเขตเทศบาลตำบลตะลุบัน โดยผลัดกันจัดงานสมโภชในแต่ละแห่งปีเว้นปี มีการจัดขบวนแห่รูปแกะสลักไม้ เป็นรูปพระเจดีย์เจ้าพ่อเล่าเอี้ยกงและบริวาร

ประเพณีลาซัง ประเพณีนี้ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเรียกว่า "ปุยอบือแน" เป็นพิธีฉลองนาข้าว หรือซังข้าว ซึ่งทำกันทุกหมู่บ้าน ทั้งไทยพุทธและไทยอิสลาม ประเพณีนี้จะจัดให้มีขึ้นภายหลังเก็บเกี่ยวข้าวราว เดือน ๕ หรือเดือน ๖ มีการทำหุ่นฟางรูปชาย-หญิงจับคู่กัน แล้วจัดขบวนแห่ไปวางไว้บนศาลเพียงตาพร้อมทั้งเครื่องสังเวย เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวเหนียวห่อต้ม ไข่ต้ม หลังจากนั้นผู้อาวุโสในหมู่บ้านท่านหนึ่งจะกล่าวคำบวงสรวงแต่งงานให้แก่หุ่นซังข้าว แล้วนำหุ่นดังกล่าวไปเก็บไว้ในนาใกล้ๆ ศาลเพียงตาจุดประสงค์ของการทำพิธีนี้ก็เพื่อขอบคุณเจ้าแม่โพสพ หรือพระเจ้าที่บันดาลให้พืชผลอุดมสมบูรณ์

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ โครงสร้างพื้นฐาน

๑) ระบบสาธารณูปโภค

ระบบไฟฟ้า จังหวัดปัตตานีมีสำนักงานการไฟฟ้า ๒ สำนักงาน คือ ๑) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอหนองจิก และอำเภอแม่ลาน และ ๒) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอสายบุรี อำเภอยะนาระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ มีที่ทำการไฟฟ้าทั้งหมด ๑๒ แห่ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๔๓๑,๙๖๑,๘๕๐.๒๕ หน่วย และมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๑๙๐,๕๐๒.๐๐ ราย มีการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟภ.ปัตตานี จำนวน ๔๒๑,๗๗๕,๙๙๘.๙๗ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๑๒๒,๙๗๓ ราย และการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟอ.สายบุรี จำนวน ๑๐,๑๘๕,๘๕๑.๒๘ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๖๗,๕๒๙ ราย

๒) ระบบประปา จังหวัดปัตตานีมีหน่วยงานหลักที่ให้บริการประปา จำนวน ๒ แห่ง คือ

เทศบาลเมืองปัตตานี ปัจจุบันมีกำลังการผลิตน้ำประปา รวม ๔๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือกำลังผลิต ๑,๒๕๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำปัตตานี ตำบลจะบังติกอ มีโรงผลิตน้ำประปาและสูบน้ำ จำนวน ๓ แห่ง ให้บริการผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาล ได้แก่ ตำบลสะบารัง ตำบลอาเนาะรู และตำบลจะบังติกอ จำนวน ๑๓,๘๖๔ ราย และให้บริการพื้นที่นอกเขตเทศบาลบางส่วน ได้แก่ พื้นที่ตำบลรูสมิแล ตำบลบานา และตำบลตะลุโบะ จำนวน ๘,๔๑๒ ราย จำนวนผู้ใช้น้ำรวม ๒๒,๒๗๖ ราย มีอัตราการจำหน่ายน้ำเฉลี่ย/เดือน จำนวน ๕๓๒,๙๙๐ ลูกบาศก์เมตร โดยมีพื้นที่การให้บริการน้ำประปา ดังนี้

- พื้นที่ให้บริการในเขตเทศบาลครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ ๔.๗๘ ตารางกิโลเมตร
- พื้นที่ให้บริการนอกเขตเทศบาล ประกอบด้วย
 ๑. พื้นที่ให้บริการนอกเขตเทศบาลตำบลรูสมิแล ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ ๒.๖๗ ตารางกิโลเมตร
 ๒. พื้นที่ให้บริการ อบต.บานา ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ ๒.๒๖ ตารางกิโลเมตร
 ๓. พื้นที่ให้บริการ อบต.ตะลุโบะ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ ๐.๑๙ ตารางกิโลเมตร

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี มีกำลังการผลิตน้ำประปา ๑๘๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง หรือ ๔,๓๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย ๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำสายบุรี พื้นที่ให้บริการผู้ใช้น้ำ ได้แก่ เทศบาลเมืองตะลัน ตำบลปะเสยะวอ ตำบลละหาร ตำบลมะนังดาลำ รวม ๓,๐๐๐ ครัวเรือน

นอกจากนี้ ข้อมูลจากท้องถิ่น พื้นที่จังหวัดปัตตานียังมีการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค จำนวน ๔๓๘ บ่อ

ที่มา : สำนักงานเทศบาลเมืองปัตตานี, สำนักงานการประปาสายบุรี, และส่วนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

โทรศัพท์ การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๗ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่เปิดใช้งาน จำนวนหมายเลขที่มี ๒๙,๖๐๔ เลขหมายแยกเป็นเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เข้าทั้งหมด ๑๒,๔๕๖ เลขหมาย และเลขหมายอินเทอร์เน็ต ๑๒,๙๐๙ เลขหมาย

ไปรษณีย์ จังหวัดปัตตานี มี ๑๓ ที่ทำการไปรษณีย์ คือ ที่ทำการไปรษณีย์ปัตตานี ที่ทำการไปรษณีย์รูสมิแล ที่ทำการไปรษณีย์สายบุรี ที่ทำการไปรษณีย์โคกโพธิ์ ที่ทำการไปรษณีย์ยะนาระ ที่ทำการ

ไปรษณีย์มายอ ที่ทำการไปรษณีย์ยะหริ่ง ที่ทำการไปรษณีย์ยะรัง ที่ทำการไปรษณีย์หนองจิก ที่ทำการไปรษณีย์นาประดู่ ที่ทำการไปรษณีย์ปาลัส ที่ทำการไปรษณีย์ไม้แก่น และที่ทำการไปรษณีย์กะพ้อ (ยกเว้นอำเภอแม่ลาน) เคาน์เตอร์ไปรษณีย์สละบาร์ง ตำบลรูสมะมิแล รับบริการฝากส่งอย่างเดียว ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล/หมู่บ้านของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันได้ปรับบทบาทมาให้บริการส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ช่องทางการขนส่งสินค้าและการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

๓) การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดปัตตานีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑,๐๕๕ กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางสู่จังหวัดปัตตานีได้หลายวิธี ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน

ถนน โดยถนนอยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงปัตตานี ระยะทาง ๓๔๒.๘๓๒ กิโลเมตรซึ่งเป็นถนนลาดยาง ระยะทาง ๓๔๑.๗๓๒ กิโลเมตร มีถนนสายหลักที่สำคัญเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ถนนทางหลวงสาย ๔๓ เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา ถนนสาย ๔๐๙, ๔๑๐ และ ๔๑๘ เชื่อมต่อกับจังหวัดยะลาและถนนสาย ๔๒ เชื่อมต่อกับจังหวัดนราธิวาส ปัจจุบันถนนอยู่ในสภาพดีใช้ได้ดีและมีความสะดวกในการสัญจรส่วนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๕ สายทางเป็นระยะทาง ๕๘๑.๘๘๓ กิโลเมตร แบ่งเป็นถนนลาดยาง ๕๗๙.๓๐๖ กิโลเมตร เป็นถนนคอนกรีต ๒.๕๗๗ กิโลเมตร

ที่มา : แขวงทางหลวงปัตตานี, แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี

การจดทะเบียนรถยนต์ ยอดรวมรถจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สะสมรวมทั้งสิ้น ๒๔๙,๘๒๘ คัน รถจักรยานยนต์มีจำนวนการจดทะเบียนมากที่สุด จำนวน ๑๘๑,๐๖๕ คัน รองลงมาคือ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน จำนวน ๓๓,๓๖๓ คัน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน ๓๒,๔๒๗ คัน ตามลำดับ ส่วนประเภทรถที่มีจำนวนในการจดทะเบียนน้อยที่สุดได้แก่ รถพ่วง จำนวน ๑ คัน ทั้งนี้ โดยในปี ๒๕๖๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๔ ส่วนใหญ่มีสถิติการจดทะเบียนทุกประเภทเพิ่มขึ้นทุกรายการ

รถไฟ จังหวัดปัตตานีมีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านที่อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอแม่ลาน โดยมีสถานีรถไฟให้บริการ จำนวน ๕ สถานี คือ สถานีรถไฟปัตตานี (สถานีโคกโพธิ์) สถานีนาประดู่ สถานีวัดช้างให้ ที่หยุดรถไฟไร่ และสถานีคลองทราย

สนามบิน จังหวัดปัตตานีมีสนามบินพาณิชย์ ๑ แห่ง ขนาดทางวิ่ง ๔๐ x ๑,๕๓๐ เมตร ลานจอดยาว ๑๔๕ เมตร กว้าง ๘๑ เมตร ความสูง ๘๑ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นสนามบินขนาดกลาง อยู่ที่อำเภอหนองจิก ปัจจุบันใช้ในราชการทหาร สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบินจะใช้ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน)

ท่าเทียบเรือ จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือทางทะเลที่สำคัญตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๒ ท่า คือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานี ของกรมเจ้าท่า (เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึก) และที่จอดพักเรือของกรมธนารักษ์ ซึ่งในอดีตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีเรือประมงและเรือบรรทุกสินค้าชายฝั่งจากจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภาคใต้ และภาคอื่น ๆ เข้ามาขนถ่ายสัตว์น้ำ และขนถ่ายสินค้า ตลอดจนจอดพักเรือ ปัจจุบันเกิดปัญหาการตื้นเขินของร่องน้ำ เนื่องจากมีปริมาณเนื้อมันที่ตกตะกอนโดยประมาณ ๔.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เรือบรรทุกสินค้าและเรือประมงขนาด ๒,๕๐๐ ตันกรอสไม่สามารถเข้าเทียบท่าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

ท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาปัตตานีมีทั้งหมดจำนวน ๗๘ ท่าเทียบเรือ โดยแบ่งเป็นท่าเทียบเรือที่ออกให้เอกชนจำนวน ๗๐ ท่า และส่วนราชการ จำนวน ๘ ท่า

๔) ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

ด้านศุลกากร จังหวัดปัตตานีมีด่านศุลกากร ๑ แห่ง ประเภทท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ริมปากแม่น้ำปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี และไม่มีด่านกักกันสัตว์ แต่มีจุดตรวจสัตว์ซากสัตว์ ๑ แห่ง ซึ่งมีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ที่ตั้ง ๑๕๗/๕ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๖ ณ ราคาตลาด มีมูลค่า ๘๓,๓๖๙ ล้านบาท โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ยังคงพึ่งพาภาคการเกษตรเป็นหลัก แต่มีแนวโน้มการปรับตัวสู่ภาคการบริการมากขึ้นประกอบกับสาขาที่เกี่ยวกับการลงทุนภาครัฐมีมูลค่าสูงขึ้น โดยพิจารณาจากภาคเกษตร มีมูลค่า ๑๒,๗๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ภาคนอกเกษตร มีมูลค่า ๔๑,๕๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาการผลิตที่สร้างมูลค่ามากที่สุดของจังหวัด คือ สาขาบริหารราชการแผ่นดิน มีมูลค่า ๙,๑๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๔ สาขาการศึกษา มีมูลค่า ๘,๓๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ สาขาการผลิตมีมูลค่า ๔,๖๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๑ และสาขาการขนส่งและขายปลีก มีมูลค่า ๕,๓๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) มากกว่าระดับประเทศ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จังหวัดปัตตานี มี GPP เฉลี่ยต่อหัว ๘๓,๓๖๙ บาท

ตารางที่ ๑๐ ผลิตภัณฑ์จังหวัดจำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖

สาขาการผลิต	๒๕๖๔/๒๐๒๑	๒๕๖๕/๒๐๒๒	๒๕๖๖/๒๐๒๓
ภาคเกษตร	๑๒,๐๙๗	๑๓,๒๕๐	๑๒,๗๒๒
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๒,๐๙๗	๑๓,๒๕๐	๑๒,๗๒๒
นอกเกษตร	๓๘,๙๘๔	๔๐,๒๘๗	๔๑,๕๖๐
ภาคอุตสาหกรรม	๔,๘๐๕	๕,๑๖๙	๕,๘๕๑
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๓๘	๓๙	๓๕
การผลิต	๓,๙๓๙	๔,๑๘๒	๔,๖๐๑
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๗๔๑	๘๗๐	๑,๑๓๙
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๘๗	๗๘	๗๗
ภาคบริการ	๓๔,๑๗๙	๓๕,๑๑๙	๓๕,๗๐๘
การก่อสร้าง	๒,๕๐๐	๒,๕๘๑	๓,๓๑๒
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๕,๓๔๕	๕,๕๐๖	๕,๓๒๓

สาขาการผลิต	๒๕๖๔/๒๐๒๑	๒๕๖๕/๒๐๒๒	๒๕๖๖/๒๐๒๓
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑,๖๕๕	๑,๘๗๖	๑,๖๗๓
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๑๕	๑๙๙	๒๐๖
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๖๐๒	๕๔๕	๔๘๔
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๒๑๖	๒,๔๐๗	๒,๔๖๐
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑,๘๒๒	๑,๗๗๒	๑,๕๘๐
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๓๓	๓๔	๓๖
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๔๗	๕๔	๕๘
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการ ประกันสังคมภาคบังคับ	๙,๒๐๒	๙,๐๕๘	๙,๑๘๐
การศึกษา	๘,๑๘๗	๘,๒๗๒	๘,๓๓๑
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๙๕๔	๒,๓๐๓	๒,๔๕๙
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๔๕	๖๔	๗๐
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๔๕๕	๔๔๗	๕๓๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด Gross provincial product (GPP)	๕๑,๐๘๑	๕๓,๕๓๗	๕๔,๒๘๑
ผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว GPP Per capita (Baht)	๗๘,๘๗๓	๘๒,๔๓๕	๘๓,๓๖๙
ประชากร Population (๑,๐๐๐ คน)	๖๔๘	๖๔๙	๖๕๑

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒) ภาวะสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๒๕๖๗

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๗ หดตัวร้อยละ ๑.๑ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๖ โดยสาขาพืช สาขาประมง และสาขาบริการทางการเกษตร หดตัว ขณะที่สาขาปศุสัตว์ และสาขาป่าไม้ยังคงขยายตัว

ปัจจัยลบ

- ปรากฏการณ์เอลนีโญ - ลานีญา และสภาพอากาศที่แปรปรวน
 - ปรากฏการณ์เอลนีโญที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ ต่อเนื่องมาถึงช่วงต้นปี ๒๕๖๗ ทำให้ปริมาณฝนน้อยกว่าปีที่ผ่านมา สภาพอากาศร้อนจัดและแห้งแล้ง ส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืชสำคัญหลายชนิด เกษตรกรบางส่วนงดหรือปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืช
 - การเข้าสู่ปรากฏการณ์ลานีญาในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ทำให้ประเทศไทยเผชิญกับมรสุม และมีฝนตกหนัก มีปริมาณน้ำสะสมจำนวนมาก เกิดอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลให้ผลผลิตเกษตรบางส่วนได้รับความเสียหาย

- เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๗ เกิดอุทกภัยทางภาคใต้ ทำให้พื้นที่ทางการเกษตรบางส่วนได้รับความเสียหาย

- ราคาปัจจัยการผลิตหลายชนิดยังอยู่ในระดับสูง ทั้งราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรมีต้นทุนสูง เกษตรกรบางส่วนจึงมีการปรับลด/ปรับเปลี่ยนการใช้ปุ๋ยและอาหารสัตว์ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิต

- เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าบางประเทศยังคงชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อการค้าและความต้องการสินค้าเกษตรของไทย

- ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในหลายภูมิภาคทั่วโลก อาทิ รัสเซียและยูเครน อิสราเอลและฮามาส ส่งผลกระทบต่อราคาพลังงาน ห่วงโซ่อุปทานโลก และการค้าระหว่างประเทศทำให้เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวช้า

ปัจจัยบวก

- ราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดในช่วงปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น

- การบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์ที่ดี มีการดูแลเฝ้าระวังโรคระบาดอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง

- เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้น และมีแนวโน้มขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการบริโภคและการส่งออก ทำให้มีความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

- การดำเนินนโยบายของภาครัฐในการพัฒนาศักยภาพการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตร

๓) โครงสร้างการผลิตภาคเกษตรจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๘ ประกอบด้วย ๕ สาขา ได้แก่ สาขาประมง ร้อยละ ๖๒.๙๔ สาขาพืช ร้อยละ ๓๔.๑๙ สาขาปศุสัตว์ ร้อยละ ๒.๕๕ สาขาบริการทางการเกษตร ร้อยละ ๐.๓๑ และสาขาป่าไม้ ร้อยละ ๐.๐๑

๓.๑) เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๘

- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๗๗.๓ ลดลงร้อยละ ๔.๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๘๑.๑

- ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๑๒๑.๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๑๐.๔

- ดัชนีรายได้เกษตรกร ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ อยู่ที่ระดับ ๙๓.๙ ลดลงร้อยละ ๐.๔ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๙๔.๓

๓.๒) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดปัตตานี ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ ภาคเกษตรหดตัว ร้อยละ ๓.๙ โดยแยกเป็น

(๑) สาขาประมง	หดตัวร้อยละ ๕.๔
(๒) สาขาพืช	หดตัวร้อยละ ๐.๒
(๓) สาขาปศุสัตว์	ขยายตัวร้อยละ ๓.๖
(๔) สาขาบริการทางการเกษตร	ขยายตัวร้อยละ ๒.๑
(๕) สาขาป่าไม้	ขยายตัวร้อยละ ๑.๙

๔) สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘

๔.๑) สาขาพืช หดตัวร้อยละ ๐.๒

- ยางพารา หดตัวร้อยละ ๐.๖ ผลผลิตยางพารา ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๒๔,๔๙๗ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๒๔,๖๔๖ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๐.๖ เนื่องจากยางพารา

ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพาราในช่วงปลายปี ทำให้สภาพต้นยางพาราไม่สมบูรณ์เต็มที่ ประกอบกับเนื้อที่กรีดยางพาราลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตยางพาราลดลง

- ขำวนาปี ผลผลิตขำวนาปีไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๒๒,๒๐๔ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๒๒,๕๙๗ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๗ เนื่องจากพื้นที่ปลูกขำวนาปีได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในช่วงปลายปี ส่งผลให้ต้นขำวนาปีเสียหาย ประกอบกับพื้นที่ในการผลิตขำวนาปีลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตขำวนาปีลดลง

๔.๒) สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ ๓.๖

- โคเนื้อ ขยายตัวร้อยละ ๓.๘ ผลผลิตโคเนื้อไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๓,๕๔๔ ตัว เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๓,๔๑๔ ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘ เนื่องจากตลาดทั้งในและต่างประเทศมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับภาครัฐมีการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพการผลิต การกำกับดูแลคุณภาพการผลิต รวมทั้งเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มอย่างมีระบบและมีมาตรฐาน

- ไก่เนื้อ ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๑ ผลผลิตไก่เนื้อไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๔๗๔,๗๗๐ ตัว เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๔๐๑,๘๕๒ ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๑ เนื่องจากความต้องการบริโภคที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการฟาร์มอย่างมีระบบและมีมาตรฐาน

๔.๓) สาขาประมง หดตัวร้อยละ ๕.๔

- ประมงทะเลพาณิชย์ หดตัวร้อยละ ๒๓.๖ ปริมาณประมงทะเลพาณิชย์ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๑๖,๖๘๐ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งปริมาณ ๒๑,๘๒๐ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๒๓.๖ เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวนเกิดลมมรสุมที่ยาวนานกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อปริมาณการจับสัตว์น้ำ ทำให้ปริมาณประมงทะเลพาณิชย์ลดลง

- กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง หดตัวร้อยละ ๗๘.๖ ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๓๗ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๑๗๓ ตัน หรือลดลง ร้อยละ ๗๘.๖ เนื่องจากช่วงปลายปีที่ผ่านมาพื้นที่เลี้ยงกุ้งได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ทำให้ผลผลิตเสียหาย ประกอบกับฟาร์มเลี้ยงกุ้งได้รับผลกระทบ เกษตรกรต้องใช้เวลาในการดำเนินการปรับปรุงบ่อ/คันบ่อ ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไมลดลง

๔.๔) สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๒.๑ กิจกรรมการตัดโค่นไม้ยางพาราและการเตรียมดินเพิ่มขึ้น ทำให้การจ้างเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

๔.๕) สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ ๑.๙ เกษตรกรมีการตัดโค่นไม้ยางพาราเพิ่มขึ้น เนื่องจากยางพารามีอายุมาก เกษตรกรต้องการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช ประกอบกับราคาไม้ยางพาราปรับตัวสูงขึ้น

๕) แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๘ โดยแบ่งแต่ละสาขา ดังนี้

๕.๑) สาขาพืช	คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๒.๐ ถึง ๓.๐
๕.๒) สาขาปศุสัตว์	คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๑.๘ ถึง ๒.๘
๕.๓) สาขาประมง	คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๒.๑ ถึง ๓.๑
๕.๔) สาขาบริการทางการเกษตร	คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๒.๑ ถึง ๒.๒
๕.๕) สาขาป่าไม้	คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๐.๙ ถึง ๑.๙

โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ปัจจัยบวก

- ความต้องการสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศยังมีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- การดำเนินนโยบายของภาครัฐ อาทิ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและการแปรรูป

สินค้าเกษตร การยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ตลอดจนการพัฒนากระบวนการประกันภัยและการยอมรับความเสี่ยงต่าง ๆ

ปัจจัยลบ

- การเกิดโรคพืช การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การเกิดภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้
- ราคาปัจจัยการผลิตยังอยู่ในระดับสูง อาทิ น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดโรคและแมลง และวัตถุดิบอาหารสัตว์
- การปรับขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา

ตารางที่ ๑๑ ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

สินค้า	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
ยางพารา	๘๓,๙๘๙	๘๑,๕๐๘	๑๒๘,๕๙๔
ปาล์มน้ำมัน	๕๗,๔๔๗	๖๐,๖๐๗	๔๘,๓๘๒
ทุเรียน	๔,๔๔๗	๒,๗๘๖	๓,๕๗๔
ข้าวนาปี	๓๓,๗๖๗	๓๓,๓๓๖	๒๔,๙๕๑
สุกร (ตัว)	๓,๖๕๙	๓,๕๙๖	๓,๓๕๐
ไก่เนื้อ (ตัว)	๒๓๗,๗๓๓	๒๔๑,๔๖๖	๒๔๕,๑๑๐
โคเนื้อ (ตัว)	๔๘,๙๖๒	๔๙,๘๕๑	๕๐,๒๕๔
แพะเนื้อ (ตัว)	๔๙,๘๘๓	๕๐,๑๓๔	๔๙,๙๐๕
ประมงทะเลพาณิชย์	๘๒,๑๙๑	๖๘,๒๗๘	๔๖,๙๑๔
กุ้งขาวแวนนาไม	๒,๐๔๗	๑,๔๒๓	๑,๕๖๐

ตารางที่ ๑๒ ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

สินค้า	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
ยางพารา	๕๔.๑๖	๔๖.๙๙	๗๐.๗๔
ปาล์มน้ำมัน	๗.๓๙	๖.๐๐	๕.๑๒
ทุเรียน	๗๑.๒๑	๘๑.๙๖	๘๕.๒๗
ข้าวนาปี (บาท/ตัน)	๑๐,๔๗๐	๑๐,๐๐๐	๑๒,๑๙๐
สุกร	๑๐๒.๒๒	๙๙.๖๘	๑๐๑.๒๑
ไก่เนื้อ	๓๘.๔๓	๔๐.๑๐	๓๙.๒๕
โคเนื้อ (บาท/ตัว)	๒๔,๑๗๙	๒๕,๑๒๐	๒๖,๓๑๐
แพะเนื้อ	๑๗๘.๒๙	๑๘๐.๑๒	๑๗๙.๕๙
ประมงทะเลพาณิชย์	๕๖.๓๙	๖๓.๑๒	๔๖.๙๑
กุ้งขาวแวนนาไม	๑๕๘.๗๕	๑๖๐.๑๑	๑๕๙.๙๐

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙

ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ปัตตานีมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าศึกษามากมาย ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย ๗ หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือโกและ (นาวาแห่งจิตวิญญาน) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตรจังหวัดปัตตานียังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราชบูรณะหรือวัดช้างไห้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาอัสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (สถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น

๑. มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี

สร้างในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการประกอบศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมในภาคใต้ จากทางเข้าด้านหน้าเป็นทางเดินทอดยาวสู่อาคารมัสยิด สองข้างทางเดินมีการปลูกต้นปาล์มเพิ่มความร่มรื่น ตรงกลางด้านหน้ามัสยิดมีสระน้ำขนาดใหญ่ช่วยเสริมภูมิทัศน์ภายนอกของมัสยิดให้งดงามยิ่งขึ้น อาคารมัสยิดมีรูปทรงคล้ายกับทัชมาฮาลของประเทศอินเดีย ตรงกลางอาคารมียอดโดมขนาดใหญ่และมีโดมบริวารล้อมรอบทั้ง ๔ ด้าน ถัดออกไปด้านข้างอาคารมีหออะซานอยู่ทั้งสองข้าง (หออะซาน คือ หอคอยที่ใช้สำหรับแจ้งเตือนเมื่อถึงเวลาละหมาด) ภายในมัสยิดสร้างเป็นห้องโถง มีระเบียงสองข้าง ด้านในห้องโถงมีมิมบ์ทรงสูงและแคบตั้งอยู่ (มิมบ์ คือ สถานที่สูงในมัสยิดลักษณะเป็นบันไดหลาย ๆ ขั้นให้เดินขึ้นสู่บัลลังก์สำหรับให้ผู้นำอ่านพระคัมภีร์) มัสยิดแห่งนี้ยังได้ชื่อว่าเป็นมัสยิดที่สวยงามที่สุดในประเทศไทยอีกด้วย

๒. ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว (ศาลเจ้าเล่งจูเกียง)

เป็นศาลเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองปัตตานี มีต้นตระกูลคณานุรักษ์เป็นผู้สร้างและดูแล ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวแบบจีน แบ่งเป็นโถงกลาง ปีกซ้ายและปีกขวา ภายในศาลเจ้าประดิษฐานรูปแกะสลักของ “เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว” จากกึ่งต้นมะม่วงหิมพานต์ และ “โจวซือกง” ซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งการรักษาคนเจ็บไข้ได้ป่วย และเป็นองค์เทพประธานประจำศาลเจ้าแห่งนี้ นอกจากนี้ยังมีเทพเจ้าจีนอีกหลายองค์อยู่ภายในศาลด้วย ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี จะมีการจัดงานประเพณีแห่เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวไปตามถนนสายต่าง ๆ ภายในตัวเมืองปัตตานี มีพิธีลุยไฟบริเวณหน้าศาลเจ้า และถวายน้ำข้ามแม่น้ำปัตตานีบริเวณสะพานเดชานูซิด ซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้ที่เคารพศรัทธามาร่วมงานเป็นจำนวนมาก

๓. มัสยิดกรือเซะ

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ชุมชนกรือเซะเคยเป็นที่ตั้งของเมืองปัตตานี และเป็นเมืองท่าที่สำคัญในการค้าขาย สำหรับมัสยิดกรือเซะ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเช่นกัน มีอายุเก่าแก่มากกว่า ๒๐๐ ปี กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๘ และมีการบูรณะซ่อมแซมอยู่เรื่อยมา เพื่อให้มัสยิดกรือเซะคงสภาพเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี ลักษณะอาคารมัสยิดสร้างด้วยอิฐ เสาทรงกลม ประตูปีกโค้งแหลม ก่ออิฐถือปูนแบบศิลปะทางตะวันตกกลาง ผู้ออกแบบสร้างมัสยิด คือ ชัยคอซฟียุดดิน อัลอิสมาอีล อุลมะอะมะ แห่งปอนาเซ มัสยิดกรือเซะยังคงเปิดใช้งานในการปฏิบัติศาสนกิจจนถึงปัจจุบัน

๔. วังพิพิธภักดี

ในอดีตเป็นที่อยู่อาศัยของ “พระพิพิธภักดี” (ตนกูมุกดา अबดุลบุตร) บุตรชายคนโตของเจ้าเมืองยะหริ่ง (พระพิพิธเสนามามัตย) กับ “ตนกูซง” หลานสาวของเจ้าเมืองสายบุรี (พระยาสุริเยสุนทรบวรภักดี) กล่าวกันว่า ในอดีตเมื่อพระพิพิธภักดีไปรักใคร่ชอบพอกับตนกูซง ฝ่ายพระยาพิพิธเสนามามัตย เจ้าเมืองยะหริ่งไม่เห็นด้วย เนื่องจากขณะนั้นเมืองยะหริ่งกับเมืองสายบุรีไม่ลงรอยกัน แต่ในที่สุดพระพิพิธภักดีก็ได้แต่งงานกับตนกูซง และสร้างวังพิพิธภักดีขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกับวังของเจ้าเมืองสายบุรี

วังพิพิธภักดีเป็นอาคารไม้สักสองชั้น สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างศิลปะชวา กับศิลปะตะวันตก มีหน้ามุขและผนังกันห้องโค้งแบบตะวันตก ลูกกรงบันไดและช่องลมลายดอกไม้แบบชวา ก่อสร้างโดย

สถาปนิกชาวจีน จากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และรูปแบบสถาปัตยกรรมการก่อสร้างของวัง สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญทางด้านต่าง ๆ ของเมืองสายบุรีในอดีตได้เป็นอย่างดี เพราะเคยเป็นเมืองท่าค้าขายกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวยุโรป วังพิพิธภักดีจึงถูกสร้างให้มีสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่นและแบบยุโรปผสมผสานกันได้อย่างลงตัว ปัจจุบันวังแห่งนี้ยังคงมีสภาพสมบูรณ์เพราะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง สามารถขออนุญาตผู้ดูแลเข้าไปเดินชมข้างในวังได้ ไม่เสียค่าใช้จ่าย

๕. ย่านเมืองเก่าสายบุรี

“สายบุรี” เมืองท่าเก่าแก่และย่านการค้าโบราณปลายด้ามขวานไทย เป็นดินแดนที่ชาวมุสลิมและชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างถ้อยถ้อยอาศัยกัน จนเกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเล็ก ๆ แม้ปัจจุบันสายบุรีจะมีสถานะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปัตตานี แต่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองนี้ยังคงฉายภาพชัดผ่านสถาปัตยกรรมสิ่งปลูกสร้างและวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่

การเที่ยวชมย่านเมืองเก่าสายบุรีครอบคลุมพื้นที่ถนนสายบุรีและถนนท่าเสด็จในเขตเทศบาลเมือง แนะนำว่าควรใช้วิธีเดินหรือปั่นจักรยานเที่ยวชม สิ่งที่น่าสนใจและชวนให้สังเกตคือ อาคารไม้เก่าแก่ที่ส่วนใหญ่สร้างด้วยไม้เนื้อแข็งอย่างไม้ตะเคียน แนวโครงหลังคาและทางเดินระหว่างอาคารสร้างตามแบบมลายู นอกจากนี้หากต้องการสัมผัสวิถีความเป็นอยู่ของคนที่นี่อย่างใกล้ชิด แนะนำให้มาเดินเที่ยว “ตลาดสดตะลุง” ที่จะคึกคักในยามเช้า เป็นแหล่งรวมพ่อค้าแม่ค้าและชาวบ้านท้องถิ่นที่มาจับจ่ายใช้สอยและพบปะกัน

๖. วัดราษฎร์บูรณะ (วัดช้างไห้)

วัดเก่าแก่ที่สร้างมากกว่า ๓๐๐ ปี ภายในวัดมีพระธาตุเจดีย์ มีความสูงประมาณ ๕๙ เมตร รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นเจดีย์ ๕ ยอด มีเจดีย์ยอดใหญ่สุดอยู่ตรงกลาง บนยอดเจดีย์มีฉัตร ๗ ชั้น สร้างจากทองคำหนัก ๑๐๐ บาท ประดับด้วยทับทิม ภายในพระธาตุเจดีย์เป็นห้องโถง ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และมีระเบียงเป็นวิหารคดล้อมรอบองค์พระเจดีย์

ถัดมาคือพระวิหารของวัด ประดิษฐานรูปปั้นหลวงปู่ทวดขนาดเท่าองค์จริง หลวงปู่ทวดเป็นพระเกจิอาจารย์ที่มีเมตตาธรรมสูง และเคยเป็นอดีตเจ้าอาวาสวัดช้างไห้ มีเรื่องเล่าสืบต่อกันว่า เมื่อครั้งที่ท่านเดินทางไปกรุงศรีอยุธยาด้วยเรือสำเภา ระหว่างทางเกิดพายุ จนกระทั่งอาหารและน้ำดื่มตกลงทะเล ลูกเรือรู้สึกกระหายน้ำมาก หลวงปู่ทวดจึงได้แสดงเมตตาหย่อนเท้าลงไปในทะเล ปรากฏว่าน้ำในบริเวณนั้นได้กลายเป็นน้ำจืดและดื่มกินได้ ทำให้เป็นที่อัศจรรย์ ตั้งแต่นั้นมาชื่อเสียงของท่านก็เป็นที่รู้จักทั่วไป และเป็นที่รู้จักกันในตำนาน “หลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด” ต่อมาหลวงปู่ทวดได้มรณภาพที่ประเทศมาเลเซีย และได้มีการนำร่างสังขารของท่านกลับมายังวัดช้างไห้

นอกจากนี้ภายในวัดยังมีพระอุโบสถ สถูป มณฑป และหอรบซึ่งมีสถาปัตยกรรมงดงาม ทางวัดจะมีการจัดงานสรงน้ำอัฐิหลวงปู่ทวด ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๑. ชุมชนท่องเที่ยวบางปู

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พื้นที่ส่วนใหญ่ของชุมชนเป็นป่าชายเลนบริเวณปากอ่าวปัตตานี และมีลำคลองที่ไหลออกสู่อ่าวปัตตานี ได้แก่ คลองกอและ คลองกือเงาะ และคลองบางปู เติบโตด้วยพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด เช่น โกงกาง แสมดำ ลำภูทะเล และโพธิ์ทะเล เป็นต้น

กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน ได้แก่ การล่องเรือชมป่าชายเลนและป่าโกงกาง ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี บางช่วงของเส้นทางล่องเรือจะพบต้นโกงกางจากสองฝั่งคลองทอดตัวโค้งเข้าหากันเป็นอุโมงค์โกงกาง มีความยาวประมาณ ๗๐๐ เมตร ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และยังมีนกนานาชนิดให้ได้พบเจอตลอดเส้นทาง รวมทั้งทัศนียภาพที่สวยงามของอ่าวปัตตานี

๒. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านทรายขาว

เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยว จนได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Award ๒๐๐๗) จาก ททท. มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่

๑. นั่งรถจี๊ปโบราณท่องเที่ยวธรรมชาติในชุมชนบ้านทรายขาว

๒. ชมทะเลหมอกยามเช้า ณ จุดชมวิวยะรังเกียบ

๓. เดินป่าพิชิตยอดเขาสันกาลาคีรี

๔. พักผ่อนหย่อนใจที่น้ำตกทรายขาว

๕. เรียนรู้วิธีการทอผ้าลายจวนตานี

ในชุมชนมีที่พักแบบโฮมสเตย์ให้บริการนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งแบบเข้าไปเย็นกลับ และแบบค้างคืน นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีชื่อเสียงให้ได้อุดหนุน เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากส้มแขกและกล้วย เป็นต้น

๓. แหลมตาชีและหาดตะโละกาโปร์

“แหลมตาชี” ลักษณะเป็นชายหาดที่มีปลายแหลมโค้งคล้ายรูปตัว C เกิดจากการก่อตัวของสันทรายที่ยื่นออกไปในทะเลในลักษณะสันดอนจะงอย โดยปลายแหลมจะงอกเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นแหลมกั้นอ่าวปัตตานี (ทะเลใน) และอ่าวไทย (ทะเลนอก)

บริเวณด้านในของแหลมฝั่งที่หันหน้าเข้าหาแผ่นดินใหญ่ เป็นที่ตั้งของชุมชนมากมาย เช่น บ้านดาโต๊ะ บ้านตะโละสะมิแล บ้านบูดี ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก และมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลากระพง หอยแครง หอยแมลงภู่ เป็นต้น และบริเวณด้านนอกของแหลมฝั่งที่หันหน้าออกทะเลกว้าง มีที่พักเอกชนให้บริการหลายแห่ง ปลายสุดของแหลมตาชีสามารถชมทัศนียภาพของพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้ในจุดเดียวกัน

“หาดตะโละกาโปร์” อยู่ทางใต้ของแหลมตาชี ลักษณะชายหาดทอดยาว มีต้นสนทะเลและต้นมะพร้าวขึ้นขนานไปตามแนวชายหาดและถนน มีเรือกอล์ฟและของชาวบ้านในพื้นที่จอดเรียงราย ทั้งยังมีที่พักและร้านอาหารตั้งกระจายอยู่ตลอดแนวหาด เหมาะแก่การเดินเล่น ปั่นจักรยาน พักผ่อนชมธรรมชาติ

๔. หาดแหมแหม

คำว่า “แหมแหม” เป็นภาษามลายูท้องถิ่น (ภาษายาวี) มีความหมายว่า อีกทีอีกครั้ง ครั้นเนื่องจากในอดีตบริเวณนี้เคยเป็นท่าเทียบเรือของพ่อค้าที่มาจากอินโดนีเซีย ทำให้มีความคึกคักและจอแจเป็นพิเศษ ลักษณะเด่นของหาดแหมแหม เป็นชายหาดที่มีโขดหินแกรนิตขนาดใหญ่กระจายอยู่ตามแนวหาด ดูแปลกตาสวยงาม หาดทรายสีทองตัดกับสีน้ำทะเล มีต้นไม้ริมหาดบางช่วงให้ร่มเงาหลบแดด เหมาะกับการปิกนิก มีร้านอาหารให้บริการอยู่บ้าง และมีเนินเขาสูงเล็ก ๆ มีทางเดินขึ้นไป สามารถชมทัศนียภาพของหาดแหมแหมและท้องทะเลเบื้องหน้าได้อย่างกว้างไกล นอกจากนี้ ทางตอนเหนือของหาดแหมแหมยังมีชายหาดที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น หาดราชรักษ์ หาดมะรวด หาดปะนาเระ เป็นต้น

๕. หาดวาสุกรีและปากน้ำสายบุรี

หาดวาสุกรีเป็นอีกหนึ่งชายหาดที่ได้รับความนิยมจากผู้คนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวต่างถิ่น ลักษณะเป็นชายหาดทอดยาว มีต้นสนทะเลและต้นมะพร้าวขึ้นเรียงรายตามแนวหาด มีลมพัดเย็นสบายตลอดเวลา ในช่วงเวลาเย็นยามแดดร่มลมตก จะมีผู้คนนิยมมาพักผ่อน เดินเล่น ปั่นจักรยาน วิ่งออกกำลังกาย และรับประทานอาหารทะเลตามร้านอาหารที่ตั้งอยู่ใกล้ชายหาด ทางตอนเหนือของหาดคือปากแม่น้ำสายบุรีที่ไหลออก

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๓ จำนวนประชากร และครัวเรือนเกษตรกร จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	จำนวนประชากร			ครัวเรือน
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
๑. เมืองปัตตานี	๖๔,๙๙๔	๖๘,๕๐๙	๑๓๓,๕๐๓	๖,๙๒๖
๒. โคกโพธิ์	๔๓,๒๕๕	๔๒,๓๒๑	๘๕,๕๗๖	๘,๗๐๐
๓. หนองจิก	๓๓,๕๗๕	๓๔,๐๒๕	๖๗,๖๐๐	๙,๗๒๗
๔. ปะนาเระ	๒๓,๘๗๐	๒๔,๕๕๗	๔๘,๔๒๗	๗,๗๑๙
๕. มายอ	๓๑,๓๑๐	๓๑,๙๐๖	๖๓,๒๑๖	๘,๙๑๙
๖.ทุ่งยางแดง	๑๒,๙๐๑	๑๓,๓๐๑	๒๖,๒๐๒	๒,๕๐๑
๗. สายบุรี	๓๕,๖๘๕	๓๗,๑๔๑	๗๒,๘๒๖	๘,๘๘๙
๘. ไม้แก่น	๖,๕๐๖	๖,๗๔๕	๑๓,๒๕๑	๒,๕๕๗
๙. ยะหริ่ง	๔๖,๑๔๑	๔๖,๗๘๔	๙๒,๙๒๕	๙,๔๔๕
๑๐. ยะรัง	๔๘,๙๓๕	๔๙,๔๑๘	๙๘,๓๕๓	๘,๓๓๐
๑๑. กะป้อ	๙,๖๕๖	๙,๘๘๑	๑๙,๕๓๗	๓,๒๔๔
๑๒. แม่ลาน	๘,๙๐๔	๙,๐๘๒	๑๗,๙๘๖	๒,๗๓๗
รวม	๓๖๕,๗๓๒	๓๗๓,๖๗๐	๗๓๙,๔๐๒	๗๙,๖๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๑๔ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร และเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ถือครอง ทำการเกษตร (ไร่)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)		
๑. เมืองปัตตานี	๑๘,๕๕๕	๑๙,๖๓๑	๓๘,๑๘๖	๖,๙๒๖	๓๐,๒๕๒
๒. โคกโพธิ์	๑๙,๑๐๙	๑๕,๗๒๒	๓๔,๘๓๑	๘,๗๐๐	๑๓๒,๒๓๐
๓. มายอ	๑๗,๔๕๘	๑๖,๙๗๓	๓๔,๔๓๑	๘,๙๑๙	๙๙,๗๖๘
๔. หนองจิก	๑๔,๗๗๖	๑๔,๒๗๔	๒๙,๐๕๐	๙,๗๒๗	๖๙,๕๐๗
๕. ปะนาเระ	๒๒,๖๑๖	๒๓,๑๘๓	๔๕,๗๙๙	๗,๗๑๙	๖๐,๔๘๕
๖. สายบุรี	๑๖,๖๕๗	๑๘,๐๒๓	๓๔,๖๘๐	๘,๘๘๙	๗๔,๖๙๙
๗. ยะรัง	๒๘,๐๓๐	๑๗,๓๖๑	๔๕,๓๙๑	๘,๓๓๐	๘๑,๑๘๒
๘. ยะหริ่ง	๑๓,๗๖๓	๑๔,๔๐๔	๒๘,๑๖๗	๙,๔๔๕	๗๕,๒๖๗
๙. ไม้แก่น	๓,๔๗๘	๓,๗๓๖	๗,๒๑๔	๒,๕๕๗	๒๒,๕๑๓
๑๐. ทุ่งยางแดง	๑๒,๙๐๖	๑๓,๓๑๔	๒๖,๒๒๐	๒,๕๐๑	๕๖,๐๔๕
๑๑. แม่ลาน	๓,๘๐๓	๔,๑๗๑	๗,๙๗๔	๒,๗๓๗	๕๒,๐๘๐
๑๒. กะป้อ	๔,๕๒๙	๔,๘๒๗	๙,๓๕๖	๓,๒๔๔	๔๓,๐๐๔
รวม	๑๗๕,๗๒๐	๑๖๕,๖๑๙	๓๔๑,๓๓๙	๗๙,๖๙๔	๗๙๗,๐๓๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน ๑,๒๗๒,๑๑๔ ไร่ แบ่งออกเป็นเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำนวน ๗๙๗,๐๓๒ ไร่ เนื้อที่ทำการเกษตรจริง ๖๓๐,๗๘๒ ไร่ (ปลูกพืช ๕๖๙,๖๓๓ ไร่ และทำการเกษตรอื่นๆ ๖๑,๑๔๙ ไร่) และถือครองที่ไม่ใช้ประโยชน์ ๑๖๑,๖๗๑ ไร่

เนื้อที่ทำการปลูกพืช จำนวน ๕๖๙,๖๓๓ ไร่ แบ่งออกเป็นเนื้อที่ทำการปลูกพืช ดังนี้

๑. ข้าว จำนวน ๗๘,๒๕๑ ไร่
๒. ไม้ผล จำนวน ๓๙,๒๖๔ ไร่
๓. ไม้ยืนต้น จำนวน ๔๓๑,๔๑๓ ไร่
๔. พืชไร่ จำนวน ๘,๖๙๐ ไร่
๕. พืชผัก จำนวน ๑๒,๐๑๔ ไร่

ตารางที่ ๑๕ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร (ไร่)	ข้าว (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	ไม้ยืนต้น (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	เนื้อที่ทำการเกษตรอื่นๆ (ไร่)
๑. เมืองปัตตานี	๙,๗๘๘	๒,๑๔๙	๕๔๒	๕,๗๗๙	๕๙๖	๗๒๓	๒,๙๘๓
๒. โคกโพธิ์	๑๒๒,๓๕๗	๘,๙๔๐	๖,๕๔๔	๑๐๔,๔๖๕	๙๐๗	๑,๕๐๐	๓,๔๘๑
๓. มายอ	๘๐,๕๑๗	๑๐,๑๖๕	๒,๗๓๖	๖๗,๒๗๘	๒๑๑	๑๒๗	๑๐,๓๑๕
๔. หนองจิก	๔๔,๓๓๔	๔,๐๗๓	๑,๖๙๒	๓๖,๘๐๕	๘๖๖	๘๙๙	๑๒,๓๓๔
๕. ปะนาเระ	๓๘,๕๒๑	๑๑,๗๑๒	๖๓๔	๒๕,๔๕๕	๓๒๓	๓๙๗	๖,๗๑๕
๖. สายบุรี	๖๐,๙๘๑	๗,๐๔๙	๕,๐๑๔	๔๕,๗๖๔	๑,๓๘๑	๑,๗๗๔	๒,๐๘๘
๗. ยะรัง	๗๗,๕๗๔	๔,๗๔๐	๔,๓๙๑	๖๘,๑๔๘	๑๓๒	๑๖๓	๓,๘๐๐
๘. ยะหริ่ง	๓๗,๘๓๙	๙,๔๓๐	๗๑๔	๒๔,๗๒๘	๑,๔๒๗	๑,๕๔๐	๑๑,๕๔๘
๙. ไม้แก่น	๑๓,๕๕๖	๑,๐๒๐	๖๙๑	๑๑,๔๘๗	๒๖๒	๙๖	๒,๖๔๕
๑๐. ทุ่งยางแดง	๕๓,๓๘๑	๑,๘๗๔	๑,๑๔๔	๔๙,๙๔๕	๔๐๑	๑๗	๑,๙๐๒
๑๑. แม่ลาน	๓๔,๙๕๒	๑,๙๔๑	๑,๘๓๑	๓๐,๗๘๐	๑๒๑	๒๗๓	๑,๕๙๒
๑๒. กะป้อ	๓๑,๖๕๓	๑,๙๖๙	๔,๑๕๔	๒๕,๑๖๒	๒๑๗	๑๕๑	๑,๗๔๖
รวม	๖๐๕,๔๕๒	๖๕,๐๖๒	๓๐,๐๘๗	๔๙๕,๘๐๑	๖,๘๔๓	๗,๖๕๙	๖๑,๑๔๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลองต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชากร แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่

๑) แม่น้ำปัตตานี มีต้นน้ำกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรี บริเวณรอยต่อเขตแดนไทยมาเลเซียในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากทิศใต้ไปทิศเหนือผ่านอำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอกงปิ้งอำเภอเมืองยะลา ผ่านอำเภอเยรัง อำเภอหนองจิก และอำเภอเมืองปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตรพื้นที่ลุ่มน้ำ ๔,๙๗๙ ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปี เป็นแม่น้ำสายสำคัญใช้ประโยชน์ในการอุปโภค อุตสาหกรรมเกษตรกรรม ผลิตรกระแสไฟฟ้า และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ตอนบนของแม่น้ำได้มีการก่อสร้างเขื่อนบางลาง ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ปริมาตรความจุเก็บกัก ๑,๔๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอเนกประสงค์แห่งแรกของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓ เครื่อง ขนาดเครื่องละ ๒๐,๔๐๐ กิโลวัตต์ มีกำลังผลิตรวม ๗๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ ให้พลังงานไฟฟ้าปีละประมาณ ๒๐๐ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

๒) แม่น้ำสายบุรี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรี ในเขตอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาสมีความยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอจะแนะ ศรีสาคร รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลาไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๔,๖๐๐ ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปีใช้ในการอุปโภค - บริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ต้นน้ำสายบุรี มีแหล่งแร่องคำ คือ เหมืองโตะโมะโนอดีตแม่น้ำสายบุรี เป็นแหล่งทองคำทรายที่สามารถร่อนหาได้ตลอดแนวลำน้ำ การใช้น้ำจากแม่น้ำสายบุรีเพื่อประโยชน์ด้านชลประทานในปัจจุบันมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับแม่น้ำสายอื่น ๆ

๓) คลองท่าเรือ เดิมมีต้นน้ำอยู่ที่บ้านห้วยน้ำเย็นบริเวณเขาลาแมในตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ต่อมากรมชลประทานได้พัฒนาขุดลอกเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีหนึ่ง (D๑) และได้เพิ่มความยาวของคลองไปยังต้นน้ำ จนถึงบ้านควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อให้รับน้ำจากบริเวณต้นน้ำได้มากขึ้น ปัจจุบันคลองท่าเรือมีความยาว ๔๒ กิโลเมตร ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ลงสู่ทะเลที่บ้านท่ายาม อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี สภาพลำน้ำมีคลองสาขาย่อยหลายสาขา ทำให้มีน้ำตลอดปี ในอดีตเป็นคลองที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก เคยเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปัตตานี ภายหลังลำน้ำต้นขึ้นเปลี่ยนทางเดิน ทำให้สภาพทางน้ำเปลี่ยนไป ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร การประมง และการบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำปัตตานี

๔) คลองตุง หรือคลองหนองจิก ต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานี ที่ตำบลยาปี อำเภอหนองจิก ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านตำบลลิปะสะโง เกาะเปาะ และตุง ไหลออกทะเลที่ตำบลบางตาวา ในเขตอำเภอหนองจิกเรียกว่า คลองบางตาวา ช่วงที่ไหลผ่านบ้านมะพร้าวต้นเดียว บ้านต้นหยงบุโละ บ้านกาเคาะ บ้านคลองวัวเรียก ชื่อคลองกาแลกูโบ และช่วงที่ไหลผ่านตำบลตุง เรียกชื่อว่าคลองตุง ในช่วงต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานีเรียกว่า คลองหนองจิกเดิมเป็นแม่น้ำสายหลักของแม่น้ำปัตตานี และมีความสำคัญมากที่สุด ในอดีตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองหนองจิกผ่านทางแม่น้ำสายนี้เมื่อ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๒ ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๔๓๙ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ พยาธราชานุภาพเสด็จตรวจราชการเมืองหนองจิก และกล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของลำน้ำสายนี้ด้วยเช่นกัน จนถึงปัจจุบันสภาพคลองต้นขึ้นเนื่องจากน้ำเปลี่ยนทิศทางทำให้น้ำเค็มรุกเข้ามามากจนมาก กรมชลประทานต้องทำโครงการป้องกันน้ำเค็มโดยสร้างประตูระบายน้ำที่บ้านตุงป้องกันไว้เพื่อให้สามารถใช้น้ำจืดเพื่อการเกษตรกรรมได้

๕) คลองบางเขา เดิมมีต้นน้ำอยู่บริเวณบ้านปะแดกลาง ในเขตตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก ปัจจุบันได้รับการพัฒนาโดยกรมชลประทานทำการขุดคลองเป็น คลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีสอง (D๒) และเพิ่มความยาวไปทางต้นน้ำ เข้าไปรับน้ำที่บ้านทองหลา ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ผ่านอำเภอหนองจิกและเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือที่บ้านบางเขา ไปรวมกับคลองกาแล และคลองท่ายาม ลงสู่ทะเลที่บ้านต้นหยงเปาว์ มีน้ำตลอดปี มีการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรกรรม

การประมงและการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ในอดีตสองฝั่งคลองนี้ที่บริเวณบ้านโคกกอเคยเป็นอู่ข้าวอู่น้ำขนาดใหญ่ของเมืองปัตตานี

๖) คลองตันหยง ต้นน้ำอยู่ที่เขาบูเกะกาบ และเขาหินขาวที่บ้านน้ำใส ตำบลลุโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ได้รับการพัฒนาจากกรมชลประทาน ทำการขุดลอกเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ เรียกว่า คลองดีสาม (D๓) ไหลไปทางทิศเหนือไปตามคลองน้ำใสเดิม รวมกับคลองเขาวัง เรียกว่า คลองมายอ ผ่านตัวอำเภอมายอไปรวมกับคลองกระเสาะ ที่บ้านถนน ตำบลถนน เรียกว่า คลองกลางสาต ไหลผ่านบ้านโต๊ะกอตตา บ้านตันหยงดालอ เรียกว่า คลองตันหยง รวมกับคลองสาบัน ไหลเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เรียกว่าคลองยะหริ่ง ไหลลงคลองยามู และไปลงทะเลที่อ่าวบางปู บ้านตาโละอาโห อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๕๓ กิโลเมตร คลองตันหยง เป็นแม่น้ำสายใหญ่

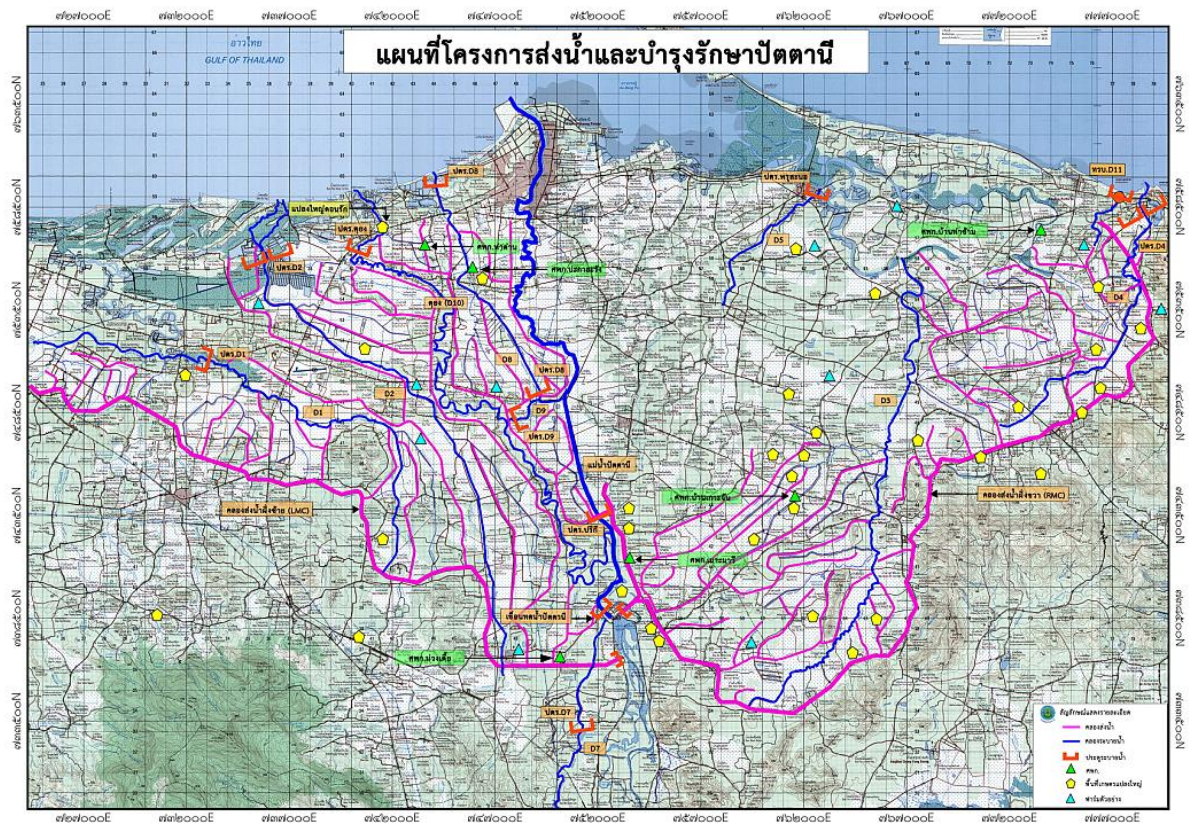
๗) คลองปาละและคลองกรือเซะ เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญในอดีต สามารถเชื่อมต่อกับเมืองโบราณยะรังได้ ปัจจุบันบางตอนได้ตื้นเขินไปแล้ว คลองกรือเซะเชื่อมต่อจากคลองมางันที่บ้านปาแดบองอ ตำบลตะลุโบะไหลขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านบ้านจือโร๊ะ ตำบลบานา และบ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ รวมกับคลองปาละที่บ้านดีตำบลบาราโหมออกสู่ทะเลที่อ่าวปัตตานี ส่วนต้นน้ำคลองปาละไหลจากอำเภอยะรัง ผ่านตำบลกะมียอ ไปรวมกับคลองกรือเซะ บริเวณนี้เคยเป็นแหล่งตั้งถิ่นฐาน และทำการค้าสมัยโบราณมีแหล่งเตาเผาพิเศษภาชนะเครื่องถ้วยชามสมัยต่างๆ ตกกระจายอยู่ตามริมฝั่ง

๘) คลองตะมางัน คลองนี้ขุดขึ้นในสมัยรายาฮิยา เนื่องจากลำน้ำอยู่ใกล้ทะเล ทำให้น้ำทะเลรุกล้ำเข้าสู่ลำคลองทำให้ราษฎรไม่สามารถใช้น้ำอุปโภค - บริโภคได้ จึงมีการเกณฑ์คนช่วยกันขุดคลองที่บ้านตะมางันระหว่างตำบลมะมาวิกกับตำบลปรีกี อำเภอยะรัง เพื่อระบายน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลลงสู่คลองใหม่ ที่ขุดขึ้นจากบ้านตะมางัน - บ้านกรือเซะ ออกสู่ทะเลที่บ้านตันหยงลุโละ ทำให้ราษฎรใช้น้ำอุปโภค - บริโภค และประกอบการเกษตรกรรมได้ผลดีอีกด้วย ต่อมาปรากฏว่าน้ำจืดจากคลองตะมางันทำให้น้ำเกลือเสียหายมาก ทำนาเกลือไม่ได้ผล นอกจากนั้นคลองตะมางันถูกกระแสน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านบ่าท่วมเซาะตลิ่งพัง ลำน้ำขยายกว้างยิ่งขึ้นสายน้ำไหลกัดเซาะเชิงสะพานใกล้กำแพงเมืองพังทลาย ต่อมาในสมัยรายาปิรู จึงสั่งให้ราษฎรทำทอนกันน้ำในลำคลองไว้ ปัจจุบันเรียกหมู่บ้านที่สร้างทอนกันน้ำนี้ว่า “บ้านตานะบาตู” หรือบ้านทอนบหินอยู่ในเขตท้องที่บาราเฮาะ อำเภอเมืองปัตตานี

๙) คลองสุโงบาร์ (ทองใหม่) อยู่ในเขตอำเภอยะรัง เป็นการขุดเชื่อมปัตตานีในสมัยการปกครอง ๗ หัวเมือง เนื่องจากลำน้ำปัตตานีเดิมเมื่อไหลผ่านถึงบ้านปรีกีก็จะไหลวกไปตำบลลอตันหยง ตำบลยาปี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอหนองจิก แล้วจึงแยกมาออกที่บ้านอาเนาะบุโละ ตำบลยะรังสู่ปากน้ำเมืองปัตตานี ดังนั้นเรือแพที่มากค้าขายกับเมืองยะลาต้องผ่านด่านภาษีของหนองจิก เรือแพเหล่านี้จำเป็นต้องเสียภาษีให้แก่เมืองหนองจิกก่อนที่จะถึงด่านภาษีของเมืองปัตตานี ทำให้เมืองปัตตานีขาดผลประโยชน์ในการเก็บภาษี เจ้าเมืองปัตตานีในสมัยนั้น คือ สุลต่านสุไลมาน ชารีฟุดิน ซาห์ จึงสั่งให้ขุดคลองลัดขึ้นตรงบ้านคลองใหม่ ตำบลยะรัง เขตพื้นที่ของเมืองปัตตานี ความยาวประมาณ ๗ กิโลเมตร

๑๐) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ โครงการเขื่อนปัตตานีของกรมชลประทาน ซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร มีบานระบายน้ำ จำนวน ๗ ช่อง ขนาด ๗ x ๖ เมตร สามารถระบายน้ำสูงสุดได้ ๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำการบริหารจัดการน้ำร่วมกับเขื่อนเก็บกักน้ำบางกลางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาในการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำ เพื่อการเกษตรอุปโภค - บริโภค และการรักษาสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่การเกษตรของจังหวัดปัตตานีประมาณ ๓๘๓,๘๒๒ ไร่ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ๑ แห่ง คือ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำสายบุรีตอนล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีเนื้อที่ชลประทาน ประมาณ ๔๙,๕๑๔ ไร่ และแหล่งน้ำขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำ) จำนวน ๗๘ แห่ง ปริมาณน้ำประมาณ ๑.๕ ล้านลูกบาศก์เมตรเพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรม

รูปที่ ๓ แสดงขอบเขตโครงการชลประทานปัตตานี

รูปที่ ๔ แสดงขอบเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงปัดตานี

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงสินค้ายางพารา

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๓๒๒,๑๓๒	๔๐๔,๖๖๓	๔๐๔,๖๖๓	เท่าเดิม
ผลผลิต (ตัน)	๘๓,๖๐๔.๒๕	๘๑,๙๙๗.๐๓	๑๒๘,๕๙๔.๕๐	เพิ่มขึ้น ๕๖.๘๒
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๒๕๑.๒๘	๒๒๒.๐๘	๔๕๐.๗๖	เพิ่มขึ้น ๑๐๒.๙๗
ราคา (บาท/กก.)	๒๘.๘๗	๓๐.๐๐	๒๙.๖๗	ลดลง ๑.๑
มูลค่า (ล้านบาท)	๒,๘๙๐.๑๔	๒,๔๕๙.๙๑	๓,๖๖๗.๑๐	เพิ่มขึ้น ๔๙.๐๗

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัด โดยในปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูกยางพารา ๓๖,๔๘๘ ครัวเรือน เท่ากับครัวเรือนในปี ๒๕๖๖ พื้นที่เพาะปลูก ๔๐๔,๖๖๓ ไร่ เท่ากับปี ๒๕๖๖ เนื้อที่เปิดกรีด ๓๖๓,๒๖๗ ไร่ เท่ากับปี ๒๕๖๖ ผลผลิตรวม ๑๒๘,๕๙๔.๕๐ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๒ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๒๙.๖๗ บาท ลดลงจาก ปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ รวมมูลค่าทั้งหมด ๓,๖๖๗.๑๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๗

ในปี ๒๕๖๗ อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกยางพารามากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๗,๓๔๔ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอยะรัง มี ๕,๑๐๐ ครัวเรือน ส่วนอำเภอมีครัวเรือนปลูกน้อยที่สุด คือ อำเภอเมือง มี ๖๔๐ ครัวเรือน และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มีพื้นที่ ๙๕,๕๕๐ ไร่ รองลงมาคือ อำเภอยะรัง มีพื้นที่ ๖๔,๗๒๘ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี มีพื้นที่ ๑,๕๖๕ ไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงสินค้าข้าวนาปี

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๗๕,๕๑๘	๖๖,๔๗๘	๖๕,๐๖๒	ลดลง ๒.๑๓
ผลผลิต (ตัน)	๓๕,๔๗๑.๔๓	๓๒,๔๒๗.๘๖	๒๔,๙๕๑.๕๕	ลดลง ๒๓.๐๕
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๖๗.๓๑	๔๕๐.๙๔	๓๙๔	ลดลง ๑๒.๖๒
ราคา (บาท/กก.)	๑๐.๔๗	๑๐.๐๐	๑๒.๑๙	เพิ่มขึ้น ๒๑.๙
มูลค่า (ล้านบาท)	๓๖๕.๓๑	๓๒๔.๒๘	๒๘๘.๓๒	ลดลง ๑๑.๐๘

ข้าวนาปี ปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูกข้าว ๑๘,๖๘๗ ครัวเรือน ครัวเรือนในปี ๒๕๖๖ น้อยกว่าคิดเป็นร้อยละ ๘.๓๒ พื้นที่เพาะปลูก ๖๕,๐๖๒ ไร่ น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๕ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๖๓,๒๙๙ ไร่ น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๘ ผลผลิตเฉลี่ย ๓๙๔ กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งน้อยกว่าจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๒ ผลผลิตรวม ๓๒,๔๒๗.๘๖ ตัน น้อยกว่าจากปี ๒๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๘ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๒.๑๙ บาท มากกว่าจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙ รวมมูลค่าผลิต ๒๘๘.๓๒ ล้านบาท น้อยกว่าจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๘

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกข้าวนาปีมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๔,๑๙๐ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอปะนาเระ มี ๓,๑๗๐ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่มีครัวเรือนปลูกน้อยที่สุด คือ อำเภอไม้แก่น มี ๒๙๖ ครัวเรือน ในอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปะนาเระ มีพื้นที่ ๑๑,๗๑๒ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอมายอ มีพื้นที่ ๑๐,๑๖๕ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอไม้แก่น มีพื้นที่ ๑,๐๒๐ ไร่

ตารางที่ ๑๘ แสดงสินค้าข้าวนาปรัง

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒๐,๗๒๖	๑๘,๗๓๖	๑๘,๐๑๙	ลดลง ๓.๘๒
ผลผลิต (ตัน)	๑๒,๗๒๓.๒๗	๑๑,๐๓๐.๐๕	๑๐,๑๘๘.๘๗	ลดลง ๗.๖๒
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๕๒๐	๕๐๔	๔๓๘	ลดลง ๑๓.๐๙
ราคา (บาท/กก.)	๑๐.๖๑	๙.๙๘	๙.๙๘	เท่าเดิม
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๒๘.๑๙	๑๓๕.๒๙	๑๒๘.๙๐	ลดลง ๔.๗๒

ปี ๒๕๖๗ อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกข้าวนาปรังมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปะนาเระ ๒,๗๑๙ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอยะหริ่ง ๑,๐๐๕ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่ไม่มีครัวเรือนปลูก คือ อำเภอไม้แก่น เมืองทุ่งยางแดง สายบุรีและกะพ้อ

อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปะนาเระ มีพื้นที่ ๙,๖๕๐ ไร่ น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกที่ ๑๘,๐๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๒ รองลงมาคืออำเภอมายอ มีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๘,๐๑๙ ไร่ น้อยกว่าจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๒ ส่วนอำเภอที่ไม่มีพื้นที่ปลูก คือ ไม้แก่น สายบุรี เมือง ทุ่งยางแดง กะพ้อ

ข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๗ มีพื้นที่เพาะปลูก ๑๘,๐๑๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๐,๑๘๘.๘๗ ตัน มูลค่าการผลิต ๑๒๘.๙๐ ล้านบาท ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๓๘ กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๙.๙๘ บาท ครัวเรือนที่ปลูกข้าวนาปี ๕,๒๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๕ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งจังหวัด

ตารางที่ ๑๙ แสดงสินค้าปาล์มน้ำมัน

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒๔,๖๗๓	๒๕,๑๒๘	๒๔,๔๑๐	ลดลง ๒.๘๕
ผลผลิต (ตัน)	๕๗,๔๔๗.๘๓	๖๐,๔๐๗	๔๘,๓๘๒	ลดลง ๑๙.๙๐
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๒,๓๓๕	๒,๔๔๙	๒,๔๒๗	ลดลง ๔.๗๘
ราคา (บาท/กก.)	๕.๕๖	๖.๐๐	๕.๑๒	ลดลง ๑๔.๖๖
มูลค่า (ล้านบาท)	๓๓๖.๑๗	๓๖๒.๔๔	๒๗๒.๖๘	ลดลง ๒๔.๗๖

ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูก ๓,๖๑๔ ครัวเรือน มากกว่าจากปี ๒๕๖๖ พื้นที่เพาะปลูก ๒๔,๔๑๐ ไร่ ลดลง ๒.๘๕ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑๙,๙๓๕ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๔๒๗ กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ ผลผลิตรวม ๔๘,๓๘๒ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๐ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๕.๑๒ บาท ลดลงจากปี ๒๕๖๖ มูลค่าการผลิตรวม ๒๗๒.๖๘ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๖

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๗๑๕ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอหนองจิก มี ๖๑๐ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอทุ่งยางแดง มี ๓๐ ครัวเรือน และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด ได้แก่ อำเภอหนองจิก มีพื้นที่ ๖,๗๑๙ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอยะหริ่ง มีพื้นที่ ๓,๕๘๒ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอทุ่งยางแดง มีพื้นที่ ๑๒๒ ไร่

ตารางที่ ๒๐ แสดงสินค้ามะพร้าวแก่

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๔๔,๐๑๕	๔๐,๙๗๒	๔๐,๙๗๒	เท่าเดิม
ผลผลิต (ตัน)	๒๘,๔๒๐.๕๔	๓๐,๔๘๓.๖๙	๒๘,๙๘๓.๑๕	ลดลง ๔.๙๒
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๖๘๗	๘๕๖	๘๑๓	ลดลง ๕.๐๒
ราคา (บาท/กก.)	๘.๑๓	๘.๐๐	๘.๘๒	เพิ่มขึ้น ๑๐.๒๕
มูลค่า (ล้านบาท)	๒๓๐.๙๙	๒๔๓.๘๗	๒๕๕.๕๓	เพิ่มขึ้น ๔.๗๘

มะพร้าวแก่ ปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูก ๒๐,๖๘๘ ครัวเรือน เท่ากับจากปี ๒๕๖๖ พื้นที่เพาะปลูก ๔๐,๙๗๒ ไร่ เท่ากับจากปี ๒๕๖๖ พื้นที่ให้ผลผลิต ๔๐,๙๗๒ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๙ ผลผลิตเฉลี่ย ๘๑๓ กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๒ ผลผลิตรวม ๒๘,๙๘๓.๑๕ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๒ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๘.๘๒ บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ มูลค่าการผลิตรวม ๒๕๕.๕๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกมะพร้าวแก่มากที่สุด ได้แก่ อำเภอสายบุรี มี ๓,๔๘๑ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอยะหริ่ง มี ๓,๑๕๔ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุด คือ อำเภอทุ่งยางแดง มี ๖๘ ครัวเรือน และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวแก่มากที่สุด ได้แก่ อำเภอสายบุรี มีพื้นที่ ๙,๑๓๐ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอยะหริ่ง มีพื้นที่ ๘,๖๕๐ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุด คือ อำเภอทุ่งยางแดง มีพื้นที่ ๙๖ ไร่

ตารางที่ ๒๑ แสดงสินค้าทุเรียน

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๗,๑๙๕	๗,๒๒๗	๗,๗๙๕	เพิ่มขึ้น ๗.๘๕
ผลผลิต (ตัน)	๒,๖๐๙.๕๙	๔,๕๕๔.๕๘	๓,๕๗๔.๗๗	ลดลง ๒๑.๕๑
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๔๕๐	๗๘๙	๖๐๙	ลดลง ๐.๘๗
ราคา (บาท/กก.)	๗๑.๒๑	๘๑.๙๖	๘๕.๒๗	เพิ่มขึ้น ๔.๐๓
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๘๑.๑๗	๓๓๓.๒๑	๒๗๕.๐๓	ลดลง ๑๗.๔๖

ทุเรียน ปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูก ๖,๗๕๗ ครัวเรือน เท่ากับปี ๒๕๖๖ พื้นที่เพาะปลูก ๗,๗๙๕ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ พื้นที่ให้ผลผลิต ๕,๘๔๔ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๐๙ กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๑ ผลผลิตรวม ๓,๕๗๔.๗๗ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๑ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๘๕.๒๗ บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๓ มูลค่าการผลิตรวม ๒๗๕.๐๓ ล้านบาท จากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๖

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกทุเรียนมากที่สุด ได้แก่ อำเภอยะรัง มี ๑,๖๐๑ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ ๑,๕๔๔ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่มีครัวเรือนปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง ๔๔ ครัวเรือน และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกทุเรียนมากที่สุด ได้แก่ อำเภอยะรัง มีพื้นที่ ๒,๐๑๐ ไร่ รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ มีพื้นที่ ๑,๙๗๑ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุด คืออำเภอเมือง มีพื้นที่ ๑๙ ไร่

ตารางที่ ๒๒ แสดงสินค้าลองกอง

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๐,๓๐๗	๙,๗๑๑	๙,๒๖๘	ลดลง ๔.๕๖
ผลผลิต (ตัน)	๑๒๙.๘๔	๔,๑๕๒.๑๒	๒,๗๕๖.๔๐	ลดลง ๓๓.๖๑
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๙.๕๘	๓๖๙.๕๘	๒๖๔.๐๐	ลดลง ๒๘.๙๕
ราคา (บาท/กก.)	๑.๐๐	๑๗.๔๒	๑๘.๑๘	เพิ่มขึ้น ๔.๓๖
มูลค่า (ล้านบาท)	๑.๕๖	๕๔.๘๒	๔๒.๕๐	ลดลง ๒๒.๔๗

ลองกอง ปี ๒๕๖๗ มีครัวเรือนที่ปลูก ๑๐,๔๕๔ ครัวเรือน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ พื้นที่เพาะปลูก ๙,๒๖๘ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๖ พื้นที่ให้ผลผลิต ๙,๒๖๘ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๒ ผลผลิตเฉลี่ย ๒๖๔ กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๓,๗๕๗.๘๒ ผลผลิตรวม ๔,๑๕๒.๑๒ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๕ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๘.๑๘ บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๖ มูลค่าการผลิตรวม ๔๒.๕๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๗

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกลองกองมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๒,๙๐๓ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี มี ๒,๗๓๐ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุด คืออำเภอยะหริ่ง มี ๔๑ ครัวเรือน ที่มีพื้นที่ปลูกลองกองมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกะป้อ มีพื้นที่ ๒,๓๓๓ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอสายบุรี มีพื้นที่ ๑,๘๔๓ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุด คืออำเภอเมือง มีพื้นที่ ๔๗ ไร่

ตารางที่ ๒๓ แสดงสินค้าเงาะ

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒,๐๐๔	๑,๔๐๕	๑,๓๘๒	ลดลง ๑.๖๓
ผลผลิต (ตัน)	๑,๑๒๘.๙๘	๑,๑๔๙.๘๐	๖๘๗.๑๙	ลดลง ๔๐.๒๓
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๕๖๒	๕๒๓	๕๒๑	ลดลง ๐.๓๘
ราคา (บาท/กก.)	๑๖.๐๖	๑๘.๐๓	๑๗.๖๔	ลดลง ๒.๑๖
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๖.๒๖	๕๔.๒๓	๔๗.๓๒	ลดลง ๑๒.๗๔

เงาะ ปี ๒๕๖๗ พื้นที่เพาะปลูก ๑,๓๘๒ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๕๒๑ ไร่ ผลผลิตรวม ๖๘๗.๑๙ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒๓ มูลค่าการผลิต ๔๗.๓๒ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๔ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๕๒๑ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๘ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๗.๖๔ บาท ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๖ ครัวเรือนที่ปลูก ๔,๖๔๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๒ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งจังหวัด

อำเภอที่มีครัวเรือนปลูกเงาะมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๑,๒๕๘ ครัวเรือน รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี มี ๑,๐๐๑ ครัวเรือน ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุด คืออำเภอยะหริ่ง และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกเงาะมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มีพื้นที่ ๓๔๘ ไร่ รองลงมาคืออำเภอกะป้อ มีพื้นที่ ๓๑๗ ไร่ ส่วนอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกน้อยที่สุดคือ อำเภอเมือง และอำเภอยะหริ่ง

ตารางที่ ๒๔ แสดงสินค้ามั่งคุด

ปีการเพาะปลูก	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ร้อยละของปี ๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๔,๓๕๙	๒,๘๐๘	๔,๔๗๙	เพิ่มขึ้น ๕๙.๕๐
ผลผลิต (ตัน)	๒,๙๗๖.๗๒	๑,๒๕๑.๕๔	๒,๕๔๙.๐๖	เพิ่มขึ้น ๑๐๓.๖๗
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๕๗๙	๔๗๐	๔๗๐	เท่าเดิม
ราคา (บาท/กก.)	๒๐.๒๕	๒๐.๔๘	๒๑.๓๙	เพิ่มขึ้น ๔.๔๔
มูลค่า (ล้านบาท)	๖๑.๐๐	๒๔.๐๔	๕๔.๐๙	เพิ่มขึ้น ๑๒๕

มั่งคุด ปี ๒๕๖๗ พื้นที่เพาะปลูก ๔,๔๗๙ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๔,๑๖๖ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓๖ ผลผลิตรวม ๒,๕๔๙.๐๖ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๓.๖๗ มูลค่าการผลิต ๕๔.๐๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๒๕ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๗๐ กิโลกรัม เท่ากับจาก ปี ๒๕๖๖ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๒๑.๓๙ บาท ครั้วเรื่อนที่ปลูก ๖,๖๓๕ ครั้วเรื่อน ลดลงจากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๘

อำเภอที่มีครั้วเรื่อนปลูกมั่งคุดมากที่สุด ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ มี ๒,๐๑๑ ครั้วเรื่อน รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี มี ๑,๔๔๗ ครั้วเรื่อน ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุด คืออำเภอยะหริ่ง มี ๒๐ ครั้วเรื่อน และอำเภอที่มีพื้นที่ปลูกมั่งคุดมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสายบุรี มีพื้นที่ ๑,๕๙๙ ไร่ รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ มีพื้นที่ ๙๘๒ ไร่ ส่วนอำเภอที่ปลูกน้อยที่สุด คือ อำเภอเมือง มีพื้นที่ ๒๗ ไร่

๒.๔.๒ การปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๗

สถานการณ์การเลี้ยงสัตว์ปัจจุบันในจังหวัดปัตตานี เป็นการเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและเหลือจำหน่ายในภาพรวมปริมาณสัตว์เลี้ยงในปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๗.๓๕ เนื่องจากภาครัฐมีการสนับสนุนโครงการและปัจจัยการผลิต เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร สนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงสัตว์เชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประกอบกับในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้เปิดตลาดกลางปศุสัตว์ชายแดนใต้ เพิ่มแรงจูงใจให้เกษตรกรเลี้ยงปศุสัตว์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโค แพะ ส่วนสัตว์ปีกและสัตว์อื่น ได้แก่ ไก่เนื้อ เกษตรกรที่เลี้ยงคงที่แต่เพิ่มปริมาณสัตว์เลี้ยงมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ ซึ่งเป็นที่ต้องการของประชาชนในพื้นที่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในจังหวัดซึ่งมีผลทำให้ต้องนำสัตว์จากต่างจังหวัดเข้ามาในพื้นที่

การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗ แบ่งเป็นชนิดสัตว์ที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. โคเนื้อ จำนวน ๗๓,๙๕๒ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๘๗ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เนื่องมาจากภาครัฐมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มฐานการผลิตและยกระดับการเลี้ยงอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ และสนับสนุนการผสมเทียม เพื่อเป็นการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ เน้นการบริโภคตามความต้องการของพื้นที่ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีโคเนื้อบางส่วนที่นำเข้ามาในจังหวัดเพื่อจำหน่ายทำพันธุ์หรือเข้าโรงฆ่าสัตว์ เพื่อสนองความต้องการบริโภคในจังหวัด

๒. กระบือ มีปริมาณการเลี้ยง ๑,๓๑๙ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ร้อยละ +๓๗.๑๑ แต่เนื่องจากเกษตรกรมีการแจ้งข้อมูลการขึ้นทะเบียนเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มีการเลี้ยงเพียงบางพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากการเลี้ยงกระบือในพื้นที่ส่วนใหญ่เลี้ยงปล่อยทุ่ง ซึ่งปัจจุบันพื้นที่สำหรับการเลี้ยงกระบือมีพื้นที่ลดลง จึงทำให้เกษตรกรบางรายเลิกเลี้ยง หรืออาจลดปริมาณกระบือที่เลี้ยงให้น้อยลง

๓. แพะ มีจำนวน ๕๑,๖๖๔ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงแพะเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๘๒ เพราะมีการส่งเสริมการเลี้ยงจากภาครัฐ เพื่อเพิ่มฐานการผลิตในพื้นที่ และยกระดับการเลี้ยงของเกษตรกรการเลี้ยงแพะในพื้นที่ส่วนใหญ่เลี้ยงแพะเนื้อหรือแพะเนื้อลูกผสมทั่วไปเลี้ยงแบบปล่อยแทะเล็ม หรือกิ่งขังปล่อย

โดยใช้พ่อพันธุ์ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ บางส่วนใช้วิธีผสมเทียม ในตลาดการขายแพะเนื้อ เป็นการซื้อขายเป็นตัวเพื่อบริโภคหรือใช้ในโอกาสพิธีกรรมทางศาสนา การแปรรูปผลิตภัณฑ์ยังมีน้อย

๔. ไก่เนื้อ จำนวน ๓๖๗,๖๙๖ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงไก่เนื้อ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๒.๓๔ เกษตรกรมีความต้องการบริโภคสูงขึ้น เป็นอาหารประเภทเนื้อ ที่มีราคาต่ำเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ชนิดอื่น การผลิตไก่เนื้อในจังหวัดปัตตานี เป็นระบบฟาร์มพันธะสัญญา เกษตรกรรายย่อยเป็นผู้ลงทุนสร้างโรงเรือน และเป็นผู้เลี้ยง ผู้ประกอบการเอกชนรับซื้อผลผลิตแบบประกันราคา ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิม ไม่มีรายใหม่เพื่อตอบสนองตลาดผู้บริโภค มีการนำเข้าไก่ชำแหละเข้ามาบริโภคในแต่ละเดือนจำนวนมาก

๕. แกะ มีจำนวน ๑๗,๒๘๐ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงแกะ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๕๙ และภาครัฐได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเลี้ยงมากขึ้นเป็นการเลี้ยงแกะลูกผสมเป็นฝูงโดยมีพ่อพันธุ์คุมฝูง และให้ผลผลิตไม่แน่นอนและมีการเลี้ยงในบางพื้นที่

๖. สุกร มีจำนวน ๔,๕๒๑ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงสุกร ลดลง ร้อยละ ๑.๒๗ เนื่องจากภาวะ โรคระบาด และต้นทุนการเลี้ยงสัตว์สูงขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาแพง เกษตรกรไม่สามารถรับราคาวัตถุดิบที่สูงได้ ถึงแม้ว่าสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์มจะราคาสูงขึ้นก็ตามคาดว่าปริมาณ การเลี้ยงจะไม่เพิ่มขึ้น และอาจมีการเลี้ยงลดลง โดยปรับปริมาณการเลี้ยงให้เข้ากับสถานการณ์ด้านราคาและต้นทุนด้านอาหารสัตว์

๗. โคนม มีจำนวน ๕๖ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงโคนม ลดลง ร้อยละ ๑๗.๖๕ เนื่องจากเกษตรกรมีการคัดจำหน่าย ลูกโคเพศผู้

๘. ไก่พื้นเมือง มีจำนวน ๗๖๔,๐๗๖ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ลดลง ร้อยละ ๑.๒๘ เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เน้นบริโภคในครัวเรือน และจำหน่าย ในชุมชนภาครัฐได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้

๙. เป็ดเทศ มีจำนวน ๒๓๘,๒๓๑ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงเป็ดเทศ ลดลง เล็กน้อย ร้อยละ ๒.๗๓ เนื่องจากเกษตรกรบางรายมีการเลิกเลี้ยง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคในครัวเรือน และเหลือถึงจำหน่ายในชุมชนสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้

๑๐. เป็ดไข่ มีจำนวน ๕๐,๒๘๒ ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงเป็ดไข่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๐๕ เนื่องจากและมีการสนับสนุนพันธุ์การเลี้ยงเป็ดไข่ในพื้นที่ เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ได้โดยใช้วัสดุที่หาได้ในพื้นที่

ตารางที่ ๒๕ ปริมาณการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

ชนิดสัตว์	เกษตรกรผู้เลี้ยง สัตว์ (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว) ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗			
		๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
๑. โคเนื้อ	๑๘,๒๒๗	๖๗,๗๖๐	๖๖,๔๑๓	๖๘,๕๕๙	๗๓,๙๕๒
๒. โคนม	๑	๒	๔	๖๘	๕๖
๓. กระบือ	๒๒๙	๑,๗๐๐	๑,๐๗๕	๙๖๒	๑,๓๑๙
๔. สุกร	๙๔	๓,๗๒๕	๔,๖๐๑	๔,๕๗๙	๔,๕๒๑
๕. ไก่	๓๐,๔๓๔	๑,๐๕๐,๙๒๗	๑,๐๔๑,๙๘๕	๑,๐๖๙,๔๔๘	๑,๑๗๘,๔๘๑
๖. เป็ด	๑๔,๕๘๘	๓๐๐,๔๐๐	๓๑๒,๔๗๒	๓๐๘,๑๕๓	๓๐๔,๗๒๓
๗. แพะ	๙,๖๓๐	๕๐,๔๒๔	๕๐,๕๕๙	๕๑,๒๔๕	๕๑,๖๖๔
๘. แกะ	๓,๕๓๓	๑๖,๖๘๘	๑๗,๒๗๖	๑๗,๑๗๘	๑๗,๒๘๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๒๖ ทะเบียนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่ม (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
กลุ่มทั่วไป	๓๖๒	๑,๔๐๐
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๓๙๒	๑,๔๕๐
รวมทั้งสิ้น ๒ ประเภท	๗๕๔	๒,๘๕๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

๒.๔.๓ การประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๗

ศักยภาพด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท มีดังนี้

๑. การประมงทะเล จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือซึ่งเรือประมงทะเลขนาดใหญ่สามารถเข้าเทียบท่าได้ นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้แหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ เรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จึงหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าจังหวัดปัตตานี เพื่อขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำจำนวนมาก

๑.๑ กลุ่มชาวประมงพาณิชย์ จำนวน ๘๓๒ ลำ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอสายบุรี เรือประมงส่วนใหญ่ได้รับอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ในการทำประมง เช่น อวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ อวนลากคานถ่าง อวนล้อมจับ อวนครอบปลากะตัก อวนครอบหมึก ลอบ และเบ็ด เป็นต้น

ปี ๒๕๖๗ มีเรือประมงที่จดทะเบียนเรือไทย จำนวน ๒๔ ลำ และต่ออายุใบอนุญาต ๓,๐๓๙ ลำ จนถึงปัจจุบัน (เจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี)

๑.๒ กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านที่ได้รับการจดทะเบียนและต่ออายุใบอนุญาตใช้เรือจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี จำนวน ๒,๙๕๕ ลำ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามชายฝั่งทะเล พื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอหนองจิก อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง และอำเภอปะนาเระ ชาวประมงพื้นบ้านส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือ อวนลอยปลาหู อวนลอยปลากะบอก อวนลอยกุ้ง และอวนจมปู

๒. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สามารถสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและอาชีพที่เกี่ยวข้องอีก จำนวนมาก สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมาก คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

๒.๑ การเลี้ยงกุ้งทะเลมีฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลจากการขึ้นทะเบียนฟาร์มเลี้ยงกับหน่วยงานกรมประมง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๗๖ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๑,๕๗๗.๒๔ ไร่ เป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ๕ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๒๐๕.๐๐ ไร่ และฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน ๗๑ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๑,๓๗๒.๒๔ ไร่ มีการเลี้ยงมากที่สุดเขตอำเภอเมืองปัตตานี อำเภอหนองจิก จำนวน ๓๓ ฟาร์ม รองลงมาอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๒๘ ฟาร์ม ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเล รวมทั้งสิ้น ๑,๔๑๒.๔๕ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒๑๘.๕๘ ล้านบาท โดยเป็นผลผลิตของกุ้งขาวแวนนาไมทั้งหมด ส่วนกุ้งกุลาดำในปี ๒๕๖๗ เกษตรกรอยู่ระหว่างพักป่อ

ตารางที่ ๒๗ มูลค่าการผลิตกุ้งทะเลเปรียบเทียบปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗

หน่วย : ล้านบาท

ชนิดกุ้ง	ปี ๒๕๖๖				ปี ๒๕๖๗			
	จำนวนฟาร์ม	ฟาร์ม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า	จำนวนฟาร์ม	ฟาร์ม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า
กุ้งกุลาดำ	๕	๒๐๕	๑.๘	๐.๐๙๕	๕	๒๐๕	๐	๐
กุ้งขาว	๖๙	๑,๓๖๘.๒๔	๑,๕๕๒.๕๔	๒๑๙.๓๙	๗๑	๑,๓๗๒.๒๔	๑,๔๑๒.๔๕	๒๑๘.๕๘
รวม	๗๔	๑,๕๗๓.๒๔	๑,๕๕๔.๓๔	๒๑๙.๔๙	๗๔	๑,๕๗๗.๒๔	๑,๔๑๒.๔๕	๒๑๘.๕๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

๒.๒ การเลี้ยงปลาชายฝั่ง จังหวัดปัตตานีมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชายฝั่ง ในปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๒๙๒ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๒๖๗.๘๓ ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลี้ยงปลาในกระชัง มีจำนวนน้อยที่เลี้ยงปลาชายฝั่งในบ่อดิน เลี้ยงมากที่สุดในท้องที่อำเภอสายบุรี จำนวน ๑๘๐ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๑๓.๙๙ ไร่ รองลงมาอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๖๖ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๑๕๘.๗๑๕๐ ไร่

๓. ประมงน้ำจืด นอกจากประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงน้ำจืด ก็มีความสำคัญกับเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันโดยเฉพาะกับเกษตรกรที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการเกษตรสร้างผลผลิตปลาน้ำจืดให้กับเกษตรกรในการจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคในครัวเรือนซึ่งเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง ในปี ๒๕๖๗ จังหวัดปัตตานีมีฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืดรวม ๒,๑๗๑ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๑,๔๒๒.๓๗ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน ๔๘๗ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๒๖๘.๔๘ ไร่ อำเภอหนองจิก จำนวน ๒๕๕ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๑๗๗.๔๙ ไร่

ตารางที่ ๒๘ ปริมาณเรือประมงขึ้นท่า สัตว์น้ำขึ้นท่า และมูลค่าของการทำประมงทะเล ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๗

ปี	เรือประมงขึ้นท่า (เที่ยว)	สัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๕๙	๗,๕๕๗	๖,๕๖๓.๗๕	๕,๔๗๗.๗๗
๒๕๖๐	๗,๗๑๐	๕๑,๗๑๐.๒๓	๔,๙๕๗.๖๘
๒๕๖๑	๗,๘๗๖	๘๖,๗๒๖.๔๓	๓,๖๙๙.๗๑
๒๕๖๒	๒,๘๓๔	๓๑,๘๐๕.๙๑	๑,๔๔๑.๘๖
๒๕๖๓	๕,๖๒๙	๑๐๙,๘๕๗.๗๒	๓๐,๔๖๓.๙๙
๒๕๖๔	๖,๕๘๕	๖๙,๘๓๐.๖๘	๓,๕๖๙.๘๒
๒๕๖๕	๔,๖๔๙	๕๕,๑๘๖.๖๐	๓,๑๓๕.๖๑
๒๕๖๖	๕,๙๒๒	๖๓,๑๒๓.๗๗	๓,๓๘๖.๓๑
๒๕๖๗	๗,๑๕๐	๔๖,๙๑๐.๑๕	๒,๕๖๗.๐๓
รวม	๕๖,๗๔๙	๕๔๒,๕๘๗.๑๒	๕๙,๒๕๖๕.๑๖

ที่มา : สถิติ กรมประมง

หมายเหตุ : ข้อมูลสัตว์น้ำขึ้นท่าในปี ๒๕๖๗ (ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๖๗)

ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือปัตตานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๗ จำนวน ๔๖,๙๑๐.๑๕ ตัน มูลค่า ๒,๕๖๗.๐๓ ล้านบาท ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่า ลดลงจากปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒๖,๒๑๓.๖๒ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๔ และมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ จำนวน ๘๑๙.๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๙ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้ และมีมูลค่าสัตว์น้ำเป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการประมงของจังหวัดปัตตานี ซึ่งสัตว์น้ำที่จับได้จะใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดส่วนหนึ่ง

จังหวัดปัตตานี มีโรงงานอุตสาหกรรมที่รองรับการแปรรูปวัตถุดิบภาคประมงที่สำคัญ ดังนี้

๑. อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน ๑๗ โรงงาน เงินทุน ๔๑๗.๑๔๕ ล้านบาท คนงาน ๒,๐๕๒ คน
๒. อุตสาหกรรมห้องเย็น จำนวน ๔ โรงงาน เงินทุน ๒๑๑.๑๒๕ ล้านบาท คนงาน ๓๕๐ คน
๓. อุตสาหกรรมปลาป่น จำนวน ๗ โรงงาน เงินทุน ๑๓๘.๗๔๕ ล้านบาท คนงาน ๑๒๑ คน
๔. อุตสาหกรรมขอมคานเรือ จำนวน ๗ แห่ง เงินทุน ๓๕.๗๐๐ ล้านบาท คนงาน ๒๙ คน
๕. อุตสาหกรรมโรงงานน้ำแข็ง จำนวน ๒๑ โรงงาน เงินทุน ๔๔๕.๗๒๒ ล้านบาท คนงาน ๒๔๙ คน

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดปัตตานีมีสินค้าที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๓ รายการ ได้แก่

๑) ส้มโอบูโกยะรัง ทะเบียนเลขที่ สข ๕๙๑๐๐๐๘๐ ส้มโอบูโกยะรัง (YARANG PUKOPOMELO)

ผลมีลักษณะทรงกลมมีลูก ที่มีรสชาติดหวาน หอม เปลือกบาง เนื้อนิ่มสีแดงทับทิม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วทั้งผล ซึ่งปลูกในพื้นที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยกำเนิดมาจากส้มโอพันธุ์ทองดินศรี เกษตรกรบ้านต้นมะขาม ตำบลมะมาวี อำเภอยะรัง ซึ่งมารับประทานโดยผลที่ซื้อมา มีการประทับตราด้วยตัวอักษรจีน และเห็นว่ามีรสชาติดีจึงได้นำเมล็ดไปปลูก และขยายพันธุ์ ต่อมาเกิดการกลายพันธุ์ทำให้เกิดส้มโอพันธุ์ใหม่ที่มีรสชาติดหวาน หอม อร่อย เปลือกบาง เนื้อนิ่ม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วผล เนื้อสีแดงทับทิม และได้เรียกส้มโอดังกล่าว เป็นภาษามลายูว่า ส้มโอบูโก ซึ่งมีความหมายว่าส้มที่ประทับตรานั้นเอง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกส้มโอบูโกมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี เนื่องจากอำเภอยะรังมีทางน้ำสายสำคัญคือแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านตลอดแนวอำเภอ ในฤดูน้ำหลากของทุกปี แม่น้ำสายสำคัญที่พัดพาธาตุอาหารสำหรับพืชจำนวนมากจากต้นน้ำไหลบ่าลงสู่ที่ราบเบื้องล่าง ทำให้สภาพดินในอำเภอยะรังอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะไม้ผลในพื้นที่อำเภอยะรังเป็นที่ต้องการของตลาด เพราะมีรสชาติดีถือว่าเป็นส้มโอที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ทั้งยังเป็นพื้นที่แหล่งกำเนิดของส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม โดยอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จัดงาน “ส้มโอหวาน เทศกาลแข่งเรือของดีเมืองยะรัง” มุ่งประชาสัมพันธ์ส้มโอบูโกให้เป็นที่รู้จัก พร้อมยกระดับมาตรฐานการผลิตและราคาให้สูงขึ้น

๒) ลูกหยียะรัง ทะเบียนเลขที่ สข ๖๓๑๐๐๑๔๗ ลูกหยียะรัง (Yarang Velvet tamarind และ/หรือ Lukyee Yarang) เป็นลูกหยีพันธุ์หยีห้วย หรือทวยงาช้าง และพันธุ์หยีธรรมดาหรือหยีบ้าน เป็นลูกหยีผลสุก ไม่กะเทาะเปลือกและลูกหยีผลสุก กะเทาะเปลือก ที่มีผลใหญ่ ผิวเปลือกบาง สีดำ เมื่อกะเทาะเปลือกจะมีเนื้อหนา อูยสีแดงหรือแสด รสชาติเปรี้ยวหรือเปรี้ยวอมหวาน หรือเปรี้ยวอมฝาด และรวมถึงลูกหยีผลสุก กะเทาะเปลือกที่ผ่านการแปรรูปเป็น ลูกหยีทรงเครื่อง ลูกหยีฉาบ ลูกหยีกวน ที่มีรสชาติดหวานอมเปรี้ยวปนเค็มหรือหวานอมเปรี้ยวปนเค็มและ เผ็ด ที่ปลูกและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

๓) ทุเรียนทรายขาว ทะเบียนเลขที่ สข ๖๖๑๐๐๑๔๙ ทุเรียนทรายขาว "ทุเรียนหมอนทองทรายขาว" (Durian Monthong Sai khao) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่มีผลทรงกลมรี เปลือกค่อนข้างบางมีสีน้ำตาลอ่อนๆ หนามเล็กและยาว เนื้อสีเหลือง แห้งไม่ละ หนา ละเอียดเหมือนเนื้อมะพร้าว ไม่เป็นเส้น รสชาติดหวานมัน กลมกล่อม กลิ่นไม่ฉุน ส่วนใหญ่เมล็ดลีบ ซึ่งปลูกในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เท่านั้น โดยมีขอบเขตพื้นที่การผลิต ต้องปลูกในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีเท่านั้น โดยครอบคลุมพื้นที่ ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านใหญ่ บ้านหลวงจันทร์ บ้านทรายขาวออก บ้านควนลังกา บ้านทรายขาวตก และบ้านลำอาน และมีลักษณะพิเศษของทุเรียนหมอนทองทรายขาว คือ ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง สายพันธุ์ดั้งเดิมจากจังหวัดนนทบุรี ที่นำมาปลูกในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีลักษณะทางกายภาพเฉพาะ ดังนี้

ลักษณะผล

- เมื่อแก่จัดจะมีสีน้ำตาลอ่อน ๆ อมเขียว
- หนามเล็กและยาวกว่าทุเรียนหมอนทองจากพื้นที่อื่น ๆ
- ขั้วจะบวมมีร่องเส้นตรงขั้วอย่างชัดเจน เมื่อแก่จัด ตัดผลได้

ขนาดผลโดยทั่วไป จะแบ่งเป็นเกรดได้ดังนี้

- ขนาดพรีเมียม น้ำหนัก ๔ - ๔.๕ กิโลกรัม มีจำนวนพูเต็ม ๕ พู
- เกรด A น้ำหนัก ๓.๕ - ๔ กิโลกรัม มีจำนวนพู ๔ พู ๑ เมล็ด
- เกรด B น้ำหนัก ๒.๕-๓.๕ กิโลกรัม มีจำนวนพู ๔ พู

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปี ๒๕๖๗

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑) ส้มโอปู่โก	๒๐	๖๐
๒) ลูกหยียะรัง	๑๗	-
๓) ทุเรียนทรายขาว	๔๐	๑๕๘

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๗

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย/กลุ่ม)	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรอินทรีย์			
พืชผัก	๔	๔	๔
GAP			
ข้าว	๒ กลุ่มแปลงใหญ่	๙๙	๗๑๘
ทุเรียน	๓๘๒	๓๘๒	๗๕๙.๕๕
มังคุด	๑๒๔	๑๒๔	๒๗๕.๘๕
กระเจียบเขียว	๙	๙	๗.๙๔
ข้าวโพดฝักอ่อน	๓	๓	๒.๒๕
ส้มโอ	๕๗	๕๗	๓๔๒
พริก	๔๕	๔๕	๒๔.๔๙
มะพร้าว	๙๔	๙๔	๓๙๔.๗๕
ลองกอง	๔๓	๔๓	๑๓๓.๗๕
พืชตระกูลกะหล่ำ	๑๑๘	๑๑๘	๑๖.๘๙
พืชตระกูลถั่ว	๔๐	๔๐	๑๙.๕๔
พืชตระกูลมะเขือ	๒๐	๒๐	๗.๘๔
พืชตระกูลแตง	๑๕๗	๑๕๗	๒๗๑.๗๒
ข้าวโพดหวาน	๓๐	๓๐	๒๓.๐๗
กล้วย	๑๑	๑๑	๑๒.๔๒
สินค้าประมง	๑๗๙	๑๗๙	๕๖๗.๑๐

ที่มา : ศูนย์วิจัยพัฒนาการเกษตรปัตตานี, ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี, สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๓๑ ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๗

ชื่อกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ตั้งตำบล อำเภอ	ชื่อ ผลิตภัณฑ์	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
๑. กลุ่มอาชีพปลาไส้ตันตากแห้งสายบุรี (๑ ม.๒ ต.ปะเสยวอ อ.สายบุรี)	ปลาไส้ตันตากแห้ง	๑๖,๒๖๕,๖๑๐	๑๖,๕๘๒,๖๕๐	๑๖,๗๔๘,๒๖๕	๑๗,๗๘๑,๐๔๖
๒. วิสาหกิจชุมชนบุหรารายา (บ.ลียาฮาลาลฟู้ดส์ จำกัด) (๖๘ ม.๙ ต.ตะลุโบะ อ.เมืองปัตตานี)	ข้าวเกรียบปลา	๑๓,๓๐๘,๐๐๐	๑๓,๗๐๐,๕๐๐	๑๓,๙๒๒,๗๖๑	๑๔,๑๘๐,๖๔๐
๓. กลุ่มอาชีพทำน้ำบูดูปะเสยวอ (๒๗๐/๒ ม.๒ ต.ปะเสยวอ อ.สายบุรี)	น้ำบูดู	๘,๗๙๖,๐๐๐	๘,๘๒๕,๓๒๐	๘,๙๑๔,๓๒๖	๙,๙๒๗,๒๕๐
๔. กลุ่มผู้ผลิตน้ำบูดูปะเสยวอ (๑๑๓ ม.๓ ต.ปะเสยวอ อ.สายบุรี)	น้ำบูดู	๖,๔๗๒,๓๐๐	๖,๕๒๘,๗๐๐	๖,๘๗๑,๕๕๙	๖,๙๕๔,๑๑๐
๕. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรดาโต๊ะ (๑๓๓ ม.๓ ต.แหลมโพธิ์ อ.ยะหริ่ง)	ข้าวเกรียบปลา	๑,๔๘๑,๕๕๐	๑,๕๔๒,๐๐๐	๑,๖๖๑,๙๒๘	๑,๖๖๘,๓๒๔
๖. กลุ่มเยาวชนเย็บหมวกกะปิเยาะห์บ้านกะมียอ (๑๑๔ ม.๔ ต.กะมียอ อ.เมืองปัตตานี)	หมวกกะปิเยาะห์	๑,๕๐๐,๓๐๐	๑,๗๖๖,๐๐๐	๑,๗๙๔,๖๐๐	๑,๗๙๖,๒๔๘
๗. กลุ่มข้าวเกรียบปลาซีรีน (๓๕๐/๙ ม.๑ ต.ยามู อ.ยะหริ่ง)	ข้าวเกรียบปลา	๒,๓๘๕,๐๐๐	๒,๓๙๘,๐๐๐	๒,๔๙๕,๒๑๔	๒,๔๙๖,๘๘๐
๘. วิสาหกิจชุมชนอาหารทะเลแปรรูปเพื่อสุขภาพ (๑๕๘/๖๔ ม.๔ ต.บานา อ.เมืองปัตตานี)	อาหารทะเลแปรรูป	๒,๔๘๕,๗๐๐	๒,๕๖๖,๘๐๐	๒,๖๒๑,๙๒๐	๒,๖๒๓,๕๓๐
๙. กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำโอริงปันตัย (๑๘๔/๑ ม.๔ ต.ท่ากำชำ อ.หนองจิก)	ปลาเกลือเค็มอาหารทะเลแปรรูป	๒,๖๘๙,๐๐๐	๒,๗๐๕,๔๐๐	๒,๘๕๐,๐๑๐	๒,๘๖๑,๓๓๐
๑๐. ลูกหยีแม่เลือน (๘๕ ม.๔ ต.ยะรัง อ.ยะรัง)	ลูกหยีหวาน/แปรรูป	๑,๘๗๕,๕๗๕	๑,๘๘๐,๔๘๕	๑,๘๙๐,๒๔๐	๑,๘๙๓,๒๑๔

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
 ตารางที่ ๓๒ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน
 ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๘/๖๙

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน
 ปีเพาะปลูก 2568/69

หน่วย: ไร่/ไร่

สินค้า	ปี 2568												ปี 2569												ผลผลิต (ตัน)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ข้าวนาปี									0.87	7.26	8.86	9.05	63.95	8.48	1.55	0.59	0.15	0.21	0.05						27,206,602
ข้าวนาปรัง	8.83	32.63	36.57	13.63	5.10	2.90	0.36	0.17	0.01																8,265,111
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์									0.25	0.97	5.80	12.13	23.80	33.70	11.77	1.11	0.53	4.01	5.29						4,815,835
มันสำปะหลังโรงงาน													4.18	6.25	10.33	17.40	21.75	19.50	7.12	4.27	2.42	2.07	2.18	2.45	26,977,735
ถั่วเหลือง									0.96	0.25	8.45	8.98	1.38	0.21	1.45	63.20	15.36	0.60							16,129
พืชมงคล									1.36	3.19	0.15	0.72	4.46	15.68	32.44	20.74	15.96	3.05	2.25						152,469
พืชมงคลใหญ่													1.09	3.37	4.64	20.64	63.60	6.60							30,897
กระเทียม													0.21	2.89	12.20	72.60	12.02								55,306
มันฝรั่ง									1.73	6.86	5.61	5.30	0.20	1.08	3.04	18.64	47.60	8.69	9.98						120,854
ยางพารา	11.45	7.22	3.11	2.37	5.96	8.55	9.22	9.94	9.77	10.32	10.12	11.97													4,929,851
ปาล์มน้ำมัน	4.82	5.42	8.95	10.35	12.16	12.00	10.32	9.34	8.12	6.92	6.00	5.80													18,937,582
มะพร้าวผลสด (1,000ผล)	8.68	7.00	8.15	9.45	10.76	10.88	10.22	8.78	7.15	6.37	7.08	7.30													598,184
กาแฟ													5.28	13.35	23.13	23.43	19.95	9.02	4.02	1.86	0.74				15,651
ลำไย	9.71	5.33	2.43	1.27	0.80	1.57	14.65	27.49	6.82	6.21	9.93	13.79													1,573,862
ทุเรียน	0.85	0.36	0.96	16.35	22.40	19.29	13.89	10.73	6.76	3.21	3.93	1.54													1,682,484
เงาะ	0.11		0.004	7.06	31.77	26.97	11.81	12.89	7.96	1.38	0.13	0.12													229,315
มังคุด	0.13	0.09		7.92	22.99	26.16	24.21	13.95	3.23	0.25	0.53	0.54													407,634
องุ่น				0.01	0.62	3.51	6.66	11.89	43.25	33.08	1.07														52,480
อื่น ๆ			0.33	17.82	52.13	30.15	0.37																		36,451

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทรศัพท์ 0-2561-2870 Email: aginfo@doae.go.th

หมายเหตุ: 1.ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2568 จำนวนคณะกรรมการการเกษตรและการเกษตรปรับปรุง ณ วันที่ 23 เมษายน 2568

2.ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน พืชผัก กาแฟ เป็นปีเพาะปลูก 2567/68 หมายถึง ปี 2568

ช่วงสีเหลืองเก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงสีแดงเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด

ตารางที่ ๓๓ องค์การเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มอาชีพ ปี ๒๕๖๗

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์การเกษตร	๓๑	๔๓,๘๐๕
สหกรณ์ประมง	๔	๗๒๕
สหกรณ์บริการ	๑๓	๑๑๘,๒๔๐
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๐	๑๑๘,๒๔๐
สหกรณ์ร้านค้า	๑	๑,๓๒๓
รวมทั้งสิ้น	๕๙	๒๔๒,๗๓๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

๒.๕ องค์การเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๓๔ จำนวนองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

ประเภท	จำนวนกลุ่ม (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑. วิสาหกิจชุมชน	๙๘๓	๑๓,๓๙๒
๒. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	๗	๘๓
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	๒๔๒	๒,๘๖๐
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๐	๑,๙๙๕
๕. กลุ่มยุวเกษตรกร	๑๒๗	๑,๘๖๖
รวม	๑,๕๕๙	๒๐,๑๙๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๓๕ จำนวนองค์กรชุมชนท้องถิ่น (ด้านประมง) จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

ประเภทองค์กรชุมชน	จำนวนองค์กรชุมชน (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑. เพาะเลี้ยง	๒๙	๘๔๐
๒. แปรรูป	๒๓	๔๐๑
๓. ประมงชายฝั่ง	๗๐	๔,๒๗๐
๔. ประมงนอกชายฝั่ง	๓	๒๗๐
๕. ประมงน้ำจืด	๒	๓๖
รวม	๑๒๖	๕,๘๒๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

๒.๖ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๓๖ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	ประเภทอาสาสมัครเกษตร													
	เกษตร และ สหกรณ์	ฝน หลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประ ทาน	เศรษฐ กิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นา อาสา	ครูยาง	สารวัตร เกษตร
เมืองปัตตานี	๑๓	-	๒	๒๑	๗๔	๔๖	๘๓	๕	๒	๑	-	-	-	๑๐
โคกโพธิ์	๑๒	๔	๕	๒๓	๙๕	๗๓	๑๑๘	๔	๑๗	๑	-	-	๔๕	๑๒
หนองจิก	๑๒	-	๑	๑๙	๙๔	๔๗	๗๘	๔	๑๙	๑	๑๓	-	๑๗	๑๙
ปะนาเระ	๑๐	๕	๘	๑๖	๕๔	๔๑	๖๘	๔	๑๑	๑	-	๑	๒	๔
มายอ	๑๓	-	๓	๑๖	๖๑	๓๙	๗๐	๔	๑๒	๑	๒๔	-	๒๘	๕
ทุ่งยางแดง	๔	-	๓	๙	๒๖	๒๐	๓๑	๒	-	๑	๑๐	-	๑๐	๑
สายบุรี	๑๑	-	๖	๒๔	๘๓	๔๖	๙๑	๔	-	๒	๒๐	-	๑๔	๓
ไม้แก่น	๔	-	๓	๙	๒๐	๑๓	๒๗	๔	-	๑	-	-	๒	-
ยะหริ่ง	๑๘	๒	๓	๒๘	๙๓	๔๕	๙๖	๔	๔	๑	-	-	๒	๑๒
ยะรัง	๑๒	-	๗	๙	๘๑	๓๖	๙๒	๓	๙	๑	๒๒	-	๑๕	๑๑
กะพ้อ	๓	-	๓	๖	๒๗	๒๔	๓๑	๔	-	๑	-	-	๑๗	๑
แม่ลาน	๓	-	๔	๘	๒๖	๑๙	๒๓	๔	๔	๑	-	-	๑๓	๓
รวม	๑๑๕	๑๑	๔๘	๑๘๘	๗๓๔	๔๔๙	๘๐๘	๔๖	๗๘	๑๓	๘๙	๑	๑๖๙	๘๑

ที่มา ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร
(<http://asa-center.doae.go.th>)

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดปัตตานี ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๓๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
นางพัชรี โชติรัตน์	หมู่ ๓ ตำบลตะโละ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน และปัจจัยภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม (External Factors) ที่เป็นโอกาสและภัยคุกคาม ซึ่งครอบคลุมวิเคราะห์ใน ๖ มิติ ได้แก่ มิติการเมือง (P: political) มิติเศรษฐกิจ (E : economic) มิติสังคม (S : social) มิติเทคโนโลยี (T : technological) มิติสิ่งแวดล้อม (E : environmental) และนิติกฎหมาย (L : legal) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยผ่านกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดเวทีระดมความคิดเห็น และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี และจัดเวทีประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วรวบรวมข้อมูลไปทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม – SWOT Analysis และการวิเคราะห์ TOWS Matrix ซึ่งสรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Factors)

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
S๑ มีแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่ (เขื่อนปัตตานี) รองรับพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๓๘๓,๘๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๖ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (พื้นที่เกษตรกรรม ๗๙๗,๐๓๒ ไร่) S๒ มีอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และมีชายฝั่งทะเลยาว ๑๑๖.๔ กิโลเมตร เหมาะแก่การประกอบอาชีพทำประมง S๓ มีท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์ (๗๒ ท่า) พร้อมอุปกรณ์ประมง รองรับการขนถ่ายสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง S๔ สภาพภูมิประเทศมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำอาชีพเกษตรกรรม S๕ มีโรงงานแปรรูปยางพารา โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ และจุดรวบรวมปาล์มน้ำมัน ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร S๖ มีตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้ รองรับการจัดจำหน่ายและจัดงานแสดงสินค้าด้านปศุสัตว์ S๗ มีสินค้าที่สำคัญของจังหวัด สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น สามารถพัฒนาต่อยอด และแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิเช่น ลูกหยียะรัง ส้มโอบูโกทุเรียนทรายขาว ยางพารา มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ข้าวพื้นเมือง แตงโมทุ่งยางแดง โค แพะ ปลาสดดอนนา และเกลือหวาน ฯลฯ	W๑ การใช้ประโยชน์จากระบบส่งน้ำชลประทาน เพื่อการเกษตร ยังไม่เต็มศักยภาพในบางพื้นที่ W๒ เกษตรกรทำการเกษตรแบบวิถีดั้งเดิม ไม่นำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาปรับใช้ประโยชน์ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ W๓ เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการหรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐได้ W๔ เกษตรกรไม่มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ W๕ ผลผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP/อินทรีย์/อย.) W๖ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร W๗ การรวมกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยังไม่มีความเข้มแข็ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของกลุ่ม W๘ ขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร W๙ เกษตรกรรายย่อยขาดโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุน W๑๐ มีพื้นที่รกร้าง/นาร้าง ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ทำอาชีพด้านการเกษตร

ตารางที่ ๓๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Factors)

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
O๑ นโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม และศูนย์ อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความสำคัญ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ อาทิเช่น SDGs, BCG Model, SEDZ, IUU, RSPO เกษตรกรรมยั่งยืน, เกษตรแปลงใหญ่, Smart Farmer, Young Smart Farmer, ศพก., โคบาลชายแดน ใต้ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism) ฯลฯ O๒ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ และ ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคม และเงื่อนไขพิเศษเพื่อ การค้าการลงทุนในพื้นที่ (ประเทศไทยกับประเทศ ชาติอาเซียน, IMT-GT, BOI) O๓ เป็นเมืองด่านหน้าประตูสู่สามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ โดยมีเส้นทางเชื่อมโยงจังหวัดสงขลา จังหวัด ยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเอื้อต่อการเป็นจุดแวะพัก รวบรวม และกระจายผลผลิตสินค้าการเกษตร O๔ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต O๕ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้ การสื่อสารประชาสัมพันธ์เข้าถึงง่าย มีตลาดออนไลน์ O๖ กระแสการรักสุขภาพ ทำให้อาหารปลอดภัยและ สินค้าเพื่อสุขภาพมีความต้องการสูง O๗ แนวโน้มความต้องการบริโภคสินค้าและอาหารฮาลาล ของกลุ่มประเทศมุสลิมมีมากขึ้น O๘ มีสถาบันการเงินแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเสริม ศักยภาพด้านเงินทุนแก่ผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกร	T๑ เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุนของ ภาคเอกชน T๒ ปัจจัยต่างๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจโลก สงคราม วิกฤตราคาน้ำมันพุ่งสูง ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต สูงขึ้น T๓ มีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากนอกพื้นที่ใน ปริมาณจำนวนมากและมีราคาถูกกว่าในพื้นที่ T๔ การเปลี่ยนแปลงของกฎ ระเบียบ และระบบ เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ทำให้ผู้ประกอบการ ปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง T๕ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลกและเกิด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ (เอลนีโญ, ลานีญา) T๖ การแพร่ระบาดของโรคแมลง และศัตรูพืช (อาทิ เช่น โรครากเน่า โคนเน่าทุเรียน โรคใบร่วงยางพารา และโรคส้มปัสกิน ฯลฯ)

การวิเคราะห์ TOWS Matrix

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามดังกล่าวข้างต้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเมทริกซ์ – TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาหลัก ดังรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

การประเมินภายใน การประเมินภายนอก	จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weaknesses (W)
	โอกาส Opportunities (O)	อุปสรรค Threats (T)
	เชิงรุก SO Strategies	เชิงพัฒนา/แก้ไข WO Strategies
	เชิงป้องกัน ST Strategies	เชิงรับ WT Strategies

ภาพที่ ๔ แสดงการจัดวางรายละเอียดของ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง Strengths (S) S๑ มีแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่ (เขื่อนปัตตานี) รองรับพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๓๘๓,๘๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๖ S๒ มีอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และมีความเหมาะสมต่อการประกอบอาชีพทำประมง S๓ มีท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์ (๗๒ ท่า) พร้อมอุปกรณ์ประมง รองรับการขนถ่ายสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง S๔ สภาพภูมิประเทศมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำอาชีพเกษตรกรรม S๕ มีโรงงานแปรรูปยางพารา โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและจุดรวบรวมปาล์มน้ำมัน ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร S๖ มีตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้ รองรับการจำหน่ายและจัดงานแสดงสินค้าด้านปศุสัตว์ S๗ มีสินค้าที่สำคัญของจังหวัด สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น สามารถพัฒนาต่อยอด และแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม	จุดอ่อน Weaknesses (W) W๑ การใช้ประโยชน์จากระบบส่งน้ำชลประทาน เพื่อการเกษตร ยังไม่เต็มศักยภาพในบางพื้นที่ W๒ เกษตรกรทำการเกษตรแบบวิถีดั้งเดิมไม่นำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาปรับใช้ประโยชน์ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ W๓ เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน W๔ เกษตรกรไม่มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ W๕ ผลผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP/อินทรีย์/อย.) W๖ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร W๗ การรวมกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยังไม่มีความเข้มแข็ง W๘ ขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการการแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด W๙ เกษตรกรรายย่อยขาดโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุน W๑๐ มีพื้นที่รกร้าง/นาร้าง ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ทำอาชีพด้านการเกษตร
โอกาส Opportunities (O) O๑ นโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ O๒ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ และประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคม และเงื่อนไขพิเศษเพื่อการค้าการลงทุนในพื้นที่ (ประเทศไทยกับประเทศซาอุดีอาระเบีย, IMT-GT, BOI) O๓ เป็นเมืองด่านหน้าประตูสู่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี	เชิงรุก (SO) กลยุทธ์ S๑,๔,๗O๑,๔,๖ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) S๑,๔,๗O๑,๔,๖ S๑,๔,๗O๑,๔,๖ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ให้เพียงพอรองรับอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม S๒,๓O๑,๒,๓ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทำประมงชายฝั่ง ประมงน้ำจืด ประมงเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง S๔,๗O๑,๓,๕ ส่งเสริมการพัฒนาแปลง	เชิงพัฒนา/แก้ไข (WO) กลยุทธ์ W๑,๒,O๑,๔,๖,๗ เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ W๒,๖O๑,๔,๕ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค W๓O๑ จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) W๓,๕O๑,๔,๑๐ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ที่ดินทำการเกษตร W๔O๑,๔,๑๐ ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร

เส้นทางเชื่อมโยงจังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ๐๔ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ๐๕ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้การสื่อสารประชาสัมพันธ์เข้าถึงง่าย ๐๖ กระแสการรักสุขภาพ ทำให้อาหารปลอดภัยและสินค้าเพื่อสุขภาพมีความต้องการสูง ๐๗ แนวโน้มความต้องการบริโภคสินค้าและอาหารฮาลาล ของกลุ่มประเทศมุสลิมมีมากขึ้น ๐๘ มีสถาบันการเงินแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเสริมศักยภาพด้านเงินทุนแก่ผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกร	เรียนรู้ต้นแบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๔,๕,๗O๑,๔ ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ S๕,๖,๗O๓,๕ ส่งเสริมการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร S๕,๖,๗O๒,๗ ส่งเสริม พัฒนาสินค้าและบริการภาคเกษตรสู่มาตรฐานสากล (ฮาลาล, อย., HACCP, GMP, GAP ฯลฯ)	W๗,๙O๑,๔ ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ W๘,๑๐O๑,๕ ส่งเสริม การรวมกลุ่มเกษตรกรและการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง W๑๐O๑,๔,๕,๘ ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพเกษตรกร W๒,๖O๑,๔,๘ พัฒนาช่องทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้า W๒,๖O๑,๔,๘ พัฒนารายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ด้วย BCG W๘O๑,๕ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำ W๘O๑,๕ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม ด้วย BCG Model
<u>อุปสรรค Treats (T)</u> T๑ เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุน T๒ ปัจจัยต่างๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจโลก สงครามน้ำมันแพง T๓ มีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากนอกพื้นที่ในปริมาณจำนวนมาก และมีราคาถูกกว่าในพื้นที่ T๔ การเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบ และระบบเศรษฐกิจการค้า การลงทุน T๕ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลกและเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ (เอลนีโญ, ลานีญา) T๖ การแพร่ระบาดของโรคแมลงและศัตรูพืช (โรครากเน่า โคนเน่า โรคใบร่วงยางพารา และโรคลัมปีสกิน ฯลฯ)	<u>เชิงป้องกัน (ST)</u> <u>กลยุทธ์</u> S๔,๕,๗T๒,๓ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความปราดเปรื่อง (Smart Farmer) S๔,๕,๗T๓,๖ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร S๔,๗T๑,๒,๓,๔ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือน และชุมชน S๔,๗T๕,๖ การป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช	<u>เชิงแก้ไข (WT)</u> <u>กลยุทธ์</u> W๒,๔,๗T๒,๖ ส่งเสริมการทำการเกษตรให้สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map) W๑,T๗ พัฒนาแหล่งน้ำ และบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ W๒,๖T๘ การป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคแมลง และศัตรูพืช

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๑. เป้าหมายการพัฒนา

“เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรกรสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๒.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม ขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๑.๕

๒.๒ รายได้สุทธิภาคเกษตรเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ มี ๔ ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาคเกษตร และการตลาด

เป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและบริการภาคเกษตร ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์การเกษตร สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียน ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP)/อินทรีย์ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี

แนวทางการพัฒนา ๑. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ให้เพียงพอรองรับอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓. ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๔. ส่งเสริมการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร

๕. การป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทาง BCG Model ของจังหวัดปัตตานี (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)

๒. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี ด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ ตลอดห่วงโซ่การผลิต (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)

๓. โครงการยกระดับขับเคลื่อนเศรษฐกิจโคเนื้อ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)

๔. โครงการขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)

๕. โครงการคลังอาหารสัตว์ เพื่อบริการภาวะวิกฤตและรับมือภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดปัตตานี (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)

๖. โครงการพัฒนาทุเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วย BCG Model (งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๗๐)

๗. โครงการยกระดับไม้ผลที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๗๐)

๘. โครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยางในการแก้ไขปัญหาโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพาราในพื้นที่ระบาดรุนแรง (งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๗๐)
๙. โครงการส่งเสริมการตลาดทุเรียนชายแดนใต้ (งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๗๐)
๑๐. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพอาชีพการเกษตรแบบบูรณาการและยั่งยืน (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๙)
๑๑. โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง กิจกรรมทุเรียน, มังคุด, ลองกอง, มาตรฐาน GAP และการตลาด (งบกลุ่มจังหวัด ปี ๒๕๖๘)
๑๒. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๙)
๑๓. โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง
๑๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าว)
๑๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน
๑๖. โครงการพัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาคัดรุธั่ว
๑๗. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
๑๘. โครงการสาธิตเทคโนโลยีให้น้ำอัจฉริยะสำหรับแปลงเปิด
๑๙. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
๒๐. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
๒๑. โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่
๒๒. โครงการโคบาลจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๑๖ กลุ่ม (เงินกู้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ระยะเวลากู้ ๗ ปี)
๒๓. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (เงินกู้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร) (จำนวน ๒๑ กลุ่ม/โครงการ รวมงบประมาณ ๘๑,๖๙๙,๐๘๐ บาท)
๒๔. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP
๒๕. โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
๒๖. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน
๒๗. โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตร
๒๘. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๒๙. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมยางและเศรษฐกิจยาง
๓๐. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยาง
๓๑. โครงการบริหารจัดการและป้องกันกำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา
๓๒. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวไร่แซมพื้นที่สวนยางพาราที่ปลูกใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพได้รับการยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง (ข้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ ผัก ปลาย่าง โคน้ำ และอื่นๆ)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

- แนวทางการพัฒนา**
๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
 ๒. ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่
 ๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการภาคเกษตรสู่มาตรฐานสากล (ฮาลาล, อ.ย., GAP, อินทรีย์)
 ๔. ส่งเสริมการพัฒนาแปลงเรียนรู้ต้นแบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๕. พัฒนาช่องทางการตลาด ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าเกษตร
๖. พัฒนารายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ด้วย BCG

โครงการสำคัญ

๑. โครงการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP, อินทรีย์
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จังหวัดปัตตานี (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๘)
๓. โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๔. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์
๖. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๗. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับรายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ด้วย BCG Model (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐) ๑๐ สินค้า (ข้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ แดงโม ผัก สละอินโด เกลือหวาน พริก และสมุนไพรมะพร้าว)
๘. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
๙. แปลงต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๑๐. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ปลาสดิตตอนนา)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในอาชีพการเกษตรมีทักษะในการวางแผนการผลิต และผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ตลอดจนสามารถพึ่งพาตนเอง

๒. สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขัน สามารถบริหารจัดการ สินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน และเป็นที่พึ่งพาของสมาชิก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ราย

๒. สหกรณ์ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔๕

๓. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน มีผลการประเมินศักยภาพอยู่ในระดับดี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความปรารถนา (Smart Farmer)
๒. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร
๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

โครงการสำคัญ

๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
๒. โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วม
๓. โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
๔. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
๖. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ
๘. โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนใต้ กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล
๙. โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)
๑๐. โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร
๑๑. โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
๑๒. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
๑๓. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร
๑๔. โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง
๑๕. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง
๑๖. โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก
๑๗. โครงการ Think & Do Together บูรณาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์อย่างยั่งยืน
๑๘. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)
๑๙. โครงการเฝ้าต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ
๒๐. การจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง
๒๑. การส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Go Green)
ด้วย BCG Model / Carbon Credit

เป้าหมาย ทรัพยากรทางการเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์ มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีความสมดุลและยั่งยืน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๔๕,๐๐๐ ไร่

- แนวทางการพัฒนา**
๑. เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 ๒. ส่งเสริมการทำเกษตรให้สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)
 ๓. พัฒนาแหล่งน้ำ และบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ
 ๔. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำ
 ๕. จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑)
 ๖. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม ด้วย BCG Model

โครงการสำคัญ

๑. โครงการปรับปรุงงานชลประทาน กิจกรรมก่อสร้างคูน้ำและอาคารประกอบ “ชนิด L๔”
๒. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน
๓. โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรกรรม (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๘)
๔. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี ด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ ตลอดห่วงโซ่การผลิต (งบจังหวัด ปี ๒๕๗๐)
๕. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ
๖. โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๗. โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (BCG)
๘. โครงการส่งเสริมการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน
๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ
๑๐. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
๑๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)
 - กิจกรรมปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว เพื่อทำเกษตรผสมผสาน
 - กิจกรรมปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่ Agri-map
๑๒. โครงการจัดทำเป้าหมายตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน
๑๓. โครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัดภาคใต้
 - กิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคูยก่อง) พร้อมพันธุ์ปาล์มน้ำมัน
 - กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้
๑๔. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. (๒๐*๒๕*๒.๕ เมตร)
๑๕. โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๙)
๑๖. โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล (งบจังหวัด ปี ๒๕๖๙)
๑๗. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส
๑๘. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (ปลูกหญ้าแฝก, จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน-สูง)
๑๙. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พืชปุ๋ยสด)
๒๐. โครงการปรับปรุงคุณภาพดินที่มีปัญหา (ดินเปรี้ยว/ดินกรด)
๒๑. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
๒๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน
๒๓. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง
๒๔. โครงการพัฒนาและผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดี
๒๕. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย
๒๖. โครงการจัดหาที่ดินเอกชนเพื่อปฏิรูปที่ดิน

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผน ระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย : ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ประเด็น : การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประเด็นย่อย : (๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) เกษตรปลอดภัย (๓) เกษตรชีวภาพ (๔) เกษตรแปรรูป และ (๕) เกษตรอัจฉริยะ
----------------	---

แผน ระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บท : ผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ๑. แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทาง ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ๒. แผนย่อยเกษตรปลอดภัย เป้าหมาย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทาง ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า	แผนการปฏิรูปประเทศ กิจกรรมการปฏิรูปที่ ๑ : การสร้างเกษตรมูลค่าสูง เป้าหมาย : ยกระดับรายได้ภาคการเกษตร อาหารแปรรูป และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ แนวทางขับเคลื่อน ๑. ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์และประมงที่มีมูลค่าสูง ๒. สนับสนุนการทำเกษตรแบบรวมผลิตรายรวมจำหน่าย ๓. ขยายพื้นที่ชลประทานให้เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสมเพียงพอ ทัวทั้ง และเป็นธรรม ๔. พัฒนากลัสเตอร์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร ๕. พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) หมวดหมู่ที่ ๑ : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมาย ๑. มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร ๓. เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม กลยุทธ์การพัฒนา ๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้าเพื่อให้ เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม
----------------	---	---	--

แผน ระดับ ๒ (ต่อ)	๓. แผนย่อยเกษตรชีวภาพ เป้าหมาย สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทาง ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ๔. แผนย่อยเกษตรแปรรูป เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทาง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง ๕. แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ เป้าหมาย ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ แนวทาง พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖. แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร เป้าหมาย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น แนวทางพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ	๖. สร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) ๗. ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม ๘. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหารและเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทาง BCG	๒. การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ๓. การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูงจากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ ๔. การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ ๕. การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร รวมถึงสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และประมง ๖. การสนับสนุนระบบประกันภัยและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้ ๗. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร ๘. การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็นฐานการผลิตการเกษตร ๙. การพัฒนาฐานข้อมูลและคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐. การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการ
---	--	--	---

แผน ระดับ ๒ (ต่อ)			เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ๑๑. การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑๒. การพัฒนากลไกเพื่อเชื่อมโยงภาคีต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ส่วนราชการ กลุ่มเกษตรกร และนักวิชาการในพื้นที่ ในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในการพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
-------------------------	--	--	--

แผน ระดับ ๓	แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ วิสัยทัศน์ : เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีรายได้สูง มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เป้าหมาย ๑. ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น ๒. ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๓. รายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๔. ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ๕. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรแห่งอนาคต เป้าหมาย : เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตร ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เกษตรกรรมยั่งยืน ผลผลิตฮาลาลคุณภาพ ทนทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งและสันติสุข” เป้าหมายรวม เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีการทำงาน และสังคมสันติสุข ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคอนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรในมิติต่างๆ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก เกษตรแบบยั่งยืน ผลผลิตฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
----------------	--	--

แผน ระดับ ๓ (ต่อ)	แนวทางการพัฒนา ๑. เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการแห่งอนาคต ๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๓. ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร ๕. สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง เป้าหมาย : สินค้าเกษตรและบริการมีคุณภาพสูง มาตรฐานสูง ปลอดภัยสูง และมูลค่าสูง แนวทางการพัฒนา ๑. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน ๒. พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๓. ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ ๔. ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต ๕. สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย ๖. ส่งเสริมการตลาดเที่ยววันวิถี ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร เป้าหมายสำคัญ : (๑) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (๒) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมการตลาดเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมและ พัฒนาการใช้ประโยชน์จากนาร้าง แนวทางที่ ๖ พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด แนวทางที่ ๗ การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการประมง แนวทางที่ ๘ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล” แนวทางที่ ๙ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์เพื่อยกระดับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาสังคมและชุมชนน่าอยู่ แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ แนวทางที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษาเพื่อคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษา เปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพและศักยภาพแรงงานที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่ แนวทางที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น คุณธรรม ศาสนาประเพณี ศิลปะ และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม แนวทางที่ ๕ การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย
----------------------------------	--	---

แผน ระดับ ๓ (ต่อ)	แนวทางการพัฒนา - ส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย - ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ - สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร - ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร เป้าหมายสำคัญ : เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน และระบบนิเวศการเกษตรได้อย่างทั่วถึงและมีความสะดวก แนวทางการพัฒนา - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์การเกษตร - สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร - ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร - พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร - ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน แนวทางที่ ๒ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน แนวทางที่ ๒ การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจนอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคม แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ แนวทางที่ ๔ พัฒนาโมเดลแก๊จันที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข แนวทางการพัฒนา แนวทางที่ ๑ เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการรับรู้และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพูดคุย
----------------------------------	---	---

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

เป้าหมาย การพัฒนา ตัวชี้วัด และ ค่าเป้าหมาย	เป้าหมายการพัฒนา “เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรกรสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง ทรัพยากร การเกษตรยั่งยืน”	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๕ ปี ๒.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม ขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๑.๕ ๒.๒ รายได้สุทธิภาคเกษตรเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
--	---	---

ประเด็นการ พัฒนา	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ :</u> เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาค เกษตร และการตลาด	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ :</u> ส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูง	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ :</u> พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบัน เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ :</u> การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG Model / Carbon Credit
---------------------	--	---	---	--

แนวทาง การพัฒนา	๑. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรง กับความต้องการของตลาดและ ผู้บริโภค ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ให้ เพียงพอรองรับอุตสาหกรรม แปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓. ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบ แปลงใหญ่	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูง สินค้าเกษตรอัต ลักษณ์พื้นถิ่น และสินค้าสิ่งบ่งชี้ ทางภูมิศาสตร์ (GI) ๒. ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรให้ เหมาะสมกับพื้นที่ ๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการ ภาคเกษตรสู่มาตรฐานสากล (ฮาลาล, อย., GAP, อินทรีย์)	๑. ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ให้มีความปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ๒. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่ผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร ๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมทางการเกษตร	๑. เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ๒. ส่งเสริมการทำเกษตรให้สอดคล้องกับ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิง รุก (Agri-map) ๓. พัฒนาแหล่งน้ำ และบรรเทาภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ ๔. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๕. จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูป ที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑)
--------------------	---	---	--	---

↓ แนวทาง การพัฒนา (ต่อ)	๔. ส่งเสริมการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร ๕. การป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค แมลง และศัตรูพืช	↓ ๔. ส่งเสริมการพัฒนาแปลงเรียนรู้ต้นแบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๕. พัฒนาช่องทางการตลาด ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าเกษตร ๖. พัฒนารายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ด้วย BCG	↓ ๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง	↓ ๖. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม ด้วย BCG Model
โครงการ	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จังหวัดปัตตานี ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model) ๒. โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทาง BCG Model ของจังหวัดปัตตานี ๓. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานีด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ๔. โครงการยกระดับขับเคลื่อนเศรษฐกิจโคเนื้อ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อความปลอดภัย	๑. โครงการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP, อินทรีย์ ๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี ๓. โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๔. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๒. โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วม ๓. โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ๔. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ๖. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ	๑. โครงการปรับปรุงงานชลประทานกิจกรรมก่อสร้างคูน้ำและอาคารประกอบ “ชนิด L๔” ๒. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดน้ำและงานชลประทาน ๓. โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรกรรม ๔. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูง BCG Model ๕. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๖. โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มั่นคงด้านอาหาร ๕. โครงการขับเคลื่อนฟาร์มไก่อเนื้อ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร ๖. โครงการคลังอาหารสัตว์ เพื่อรองรับภาวะวิกฤตและรับมือภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ๗. โครงการพัฒนาทุเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วย BCG Model ๘. โครงการยกระดับไม้ผลที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๙. โครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยางในการแก้ไขปัญหาโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพาราในพื้นที่ระบาดรุนแรง ๑๐. โครงการส่งเสริมการตลาดทุเรียนชายแดนใต้ ๑๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ	๖. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๗. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับรายได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ด้วย BCG Model ๘. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๙. แปลงต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๑๐. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ปลาสดดอนนา)	๘. โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนใต้ กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล ๙. โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ๑๐. โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร ๑๑. โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ๑๒. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๑๓. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ๑๔. โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง ๑๕. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง ๑๖. โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงิน	๗. โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (BCG) ๘. โครงการส่งเสริมการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน ๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ ๑๐. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map) กิจกรรมปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว เพื่อทำเกษตรผสมผสาน กิจกรรมปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่ Agri-map ๑๒. โครงการจัดทำเป้าหมายตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน ๑๓. โครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัดภาคใต้ กิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคูยกร่อง) พร้อมพันธุ์ปาล์มน้ำมัน กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ ๑๔. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด๑,๒๖๐ลบ.ม.
---	---	---	---

	อาชีพการเกษตรแบบบูรณาการและยั่งยืน ๑๒. โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง ๑๓. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ๑๔. โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง ๑๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ๑๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน ๑๗. โครงการพัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาดศัตรูข้าว ๑๘. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๑๙. โครงการสาธิตเทคโนโลยีให้น้ำอัจฉริยะสำหรับแปลงเปิด ๒๐. โครงการบริหารจัดการและป้องกันกำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา		ระหว่างสหกรณ์และสมาชิก ๑๗. โครงการThink & Do Together บูรณาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์อย่างยั่งยืน ๑๘. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer) ๑๙. โครงการโน้มน้าวดันยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ ๒๐. การจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ๒๑. การส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	๑๕. โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ๑๖. โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล ๑๗. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส ๑๘. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (ปลูกหญ้าแฝก, จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน-สูง) ๑๙. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ๒๐. โครงการปรับปรุงคุณภาพดินที่มีปัญหา (ดินเปรี้ยว/ดินกรด) ๒๑. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
--	--	--	---	---

แบบ กษ.๑

๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรกรสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาค เกษตร และการตลาด	๑. ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ ขึ้นทะเบียน ได้รับการรับรอง มาตรฐานการผลิต (GAP) / อินทรีย์ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
	๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริม และพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของ จังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น ไม่น้อย กว่าร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความ เข้มแข็งและยั่งยืน	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๖๐๐
	๒. สหกรณ์ภาคการเกษตร มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ระดับ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๒	ร้อยละ ๔๓	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๔๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความ เข้มแข็งและยั่งยืน (ต่อ)	๓. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจ ชุมชน มีผลการประเมิน ศักยภาพ อยู่ในระดับดี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรให้เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG Model/Carbon Credit	พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการ ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อย กว่า ๔๕,๐๐๐ ไร่	๒๐,๐๐๐ ไร่	๒๕,๐๐๐ ไร่	๓๐,๐๐๐ ไร่	๓๕,๐๐๐ ไร่	๔๕,๐๐๐ ไร่	๔๕,๐๐๐ ไร่

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาคเกษตร และการตลาด								
๑. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี ด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ ตลอดห่วงโซ่การ ผลิต	๑	สนง.เกษตร จังหวัด	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๗.๗๖๐๐	๕.๖๔๘๐	๑๖.๔๐๘๐
๒. โครงการพัฒนาทุเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วย BCG Model	๑	สนง.เกษตร จังหวัด	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๕.๐๐๐๐	๕.๐๐๐๐	๑๓.๐๐๐๐
๓. โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทาง BCG Model ของจังหวัดปัตตานี	๑	สนง.กษ.จังหวัด, หน่วยงานใน สังกัดฯ	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๐.๙๖๑๐	๔.๙๖๑๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่เหมาะสม	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๑.๑๓๐๐	๑.๑๓๐๐	๑.๑๓๐๐	๑.๑๓๐๐	๑.๑๓๐๐	๕.๖๕๐๐
๕. โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน	๒	กยท.ปัตตานี	๖๙.๑๕๗๐	๖๙.๑๕๗๐	๖๙.๑๕๗๐	๖๙.๑๕๗๐	๖๙.๑๕๗๐	๓๔๕.๗๘๕
๖. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมือง	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๖๕๕๐	๐.๖๕๕๐	๐.๖๕๕๐	๐.๖๕๕๐	๐.๖๕๕๐	๓.๒๗๕๐
๗. โครงการคลังอาหารสัตว์ เพื่อรองรับภาวะวิกฤตและรับมือภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	๑	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐	๓.๓๐๐๐	๓.๐๐๐๐	๙.๓๐๐๐
๘. โครงการยกระดับขับเคลื่อนเศรษฐกิจโคเนื้อ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร	๑	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	-	-	-	-	๘.๓๖๖๐	๘.๓๖๖๐
๙. โครงการขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร	๑	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	-	-	-	-	๔๒.๓๓๓	๔๒.๓๓๓๐
๑๐. โครงการส่งเสริมอาชีพประมงพื้นบ้าน	๒	สนง.ประมง จังหวัด	๑.๖๓๘๕	๑.๖๓๘๕	๑.๖๓๘๕	๑.๖๓๘๕	๑.๖๓๘๕	๘.๑๙๒๕
๑๑. โครงการพัฒนาและส่งเสริมด้านปศุสัตว์ภายใต้โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	๒	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๕.๑๐๑๙	๕.๑๐๑๙	๕.๑๐๑๙	๕.๑๐๑๙	๕.๑๐๑๙	๒๕.๕๐๙๕
๑๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สนง.เกษตรจังหวัด	๐.๑๔๙๐	๐.๑๔๙๐	๐.๑๔๙๐	๐.๑๔๙๐	๐.๑๔๙๐	๐.๗๔๕๐
๑๓. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่								
๑๒.๑ แปลงใหญ่ข้าว	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๖๖๔๑	๐.๖๖๔๑	๐.๖๖๔๑	๐.๖๖๔๑	๐.๖๖๔๑	๓.๓๒๐๕
๑๒.๒ แปลงใหญ่พืช	๒	สนง.เกษตรจังหวัด	๒.๐๘๒๖	๒.๐๘๒๖	๒.๐๘๒๖	๒.๐๘๒๖	๒.๐๘๒๖	๑๐.๔๑๓๐
๑๒.๓ แปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์	๒	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๐.๐๓๗๓	๐.๐๓๗๓	๐.๐๓๗๓	๐.๐๓๗๓	๐.๐๓๗๓	๐.๑๘๖๕
๑๒.๔ แปลงใหญ่ด้านประมง	๒	ศูนย์ฯสัตว์น้ำจืด	๐.๐๕๒๕	๐.๐๕๒๕	๐.๐๕๒๕	๐.๐๕๒๕	๐.๐๕๒๕	๐.๒๖๒๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง								
๑. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	๒	ศวพ.ปัตตานี	๐.๓๓๐๐	๐.๓๓๐๐	๐.๓๓๐๐	๐.๓๓๐๐	๐.๓๓๐๐	๑.๖๕๐๐
๒. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๒๗๒๖	๐.๒๗๒๖	๐.๒๗๒๖	๐.๒๗๒๖	๐.๒๗๒๖	๑.๓๖๓๐
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๕๒๕
		สนง.ประมง จังหวัด	๐.๐๐๓๙	๐.๐๐๓๙	๐.๐๐๓๙	๐.๐๐๓๙	๐.๐๐๓๙	๐.๐๑๙๕
		ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๐๕๐๐	๐.๐๕๐๐	๐.๐๕๐๐	๐.๐๕๐๐	๐.๐๕๐๐	๐.๒๕๐๐
		ศูนย์ฯ สัตว์น้ำจืด	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๒๕๐
		สปก.ปัตตานี	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๑.๐๗๘๕
๔. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๔๐๐๐	๐.๔๐๐๐	๐.๔๐๐๐	๐.๔๐๐๐	๐.๔๐๐๐	๒.๐๐๐๐
		สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๐.๒๓๗๐	๐.๒๓๗๐	๐.๒๓๗๐	๐.๒๓๗๐	๐.๒๓๗๐	๑.๑๘๕๐
๕. โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๑๐๕	๐.๐๕๒๕
		ศูนย์ฯ สัตว์น้ำจืด	๐.๐๒๕๔	๐.๐๒๕๔	๐.๐๒๕๔	๐.๐๒๕๔	๐.๐๒๕๔	๐.๑๒๗๐
		ศูนย์ฯ สัตว์น้ำ ชายฝั่ง	๐.๓๐๐๙	๐.๓๐๐๙	๐.๓๐๐๙	๐.๓๐๐๙	๐.๓๐๐๙	๑.๕๐๔๕
		สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๐.๒๙๓๓	๐.๒๙๓๓	๐.๒๙๓๓	๐.๒๙๓๓	๐.๒๙๓๓	๑.๔๖๖๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
		ศวพ.ปัตตานี	๐.๖๗๗๐	๐.๖๗๗๐	๐.๖๗๗๐	๐.๖๗๗๐	๐.๖๗๗๐	๓.๓๘๕๐
๖. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมยางและเศรษฐกิจยาง	๒	กยท.ปัตตานี	๐.๐๖๐๓	๐.๐๖๐๓	๐.๐๖๐๓	๐.๐๖๐๓	๐.๐๖๐๓	๐.๓๐๑๕
๗. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านประมง	๒	สนง.ประมง จังหวัด	๑.๔๖๐๐	๑.๔๖๐๐	๑.๔๖๐๐	๑.๔๖๐๐	๑.๔๖๐๐	๗.๓๐๐
๘. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	๒	สนง.ประมง จังหวัด	๐.๐๐๖๓	๐.๐๐๖๓	๐.๐๐๖๓	๐.๐๐๖๓	๐.๐๐๖๓	๐.๐๓๑๕
๙. โครงการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ	๒	ศวพ.ปัตตานี	๐.๐๑๒๓	๐.๐๑๒๓	๐.๐๑๒๓	๐.๐๑๒๓	๐.๐๑๒๓	๐.๐๖๑๕
๑๐. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๐๗๕๐	๐.๐๗๕๐	๐.๐๗๕๐	๐.๐๗๕๐	๐.๐๗๕๐	๐.๓๗๕๐
๑๑. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๐๓๗๐	๐.๐๓๗๐	๐.๐๓๗๐	๐.๐๓๗๐	๐.๐๓๗๐	๐.๑๘๕๐
๑๒. โครงการผลิตข้าวซีบูกันตัง ๕ เพื่อการค้าจังหวัดปัตตานี	๑	ศูนย์วิจัยข้าว	๑.๔๗๑๒	๑.๘๐๔๐	-	-	-	๓.๒๗๕๒
๑๓. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานีด้วย BCG Model	๑	สนง.เกษตร จังหวัด	-	๑๑.๔๐๐	-	-	-	๑๑.๔๐๐๐
๑๔. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง จังหวัดปัตตานี	๑	สนง.เกษตร จังหวัด	-	-	๔.๔๐๐๐	-	-	๔.๔๐๐๐
๑๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จังหวัดปัตตานี	๑	สนง.กษ.ปัตตานี และในสังกัด กษ.	-	-	๑.๑๓๖๔	-	-	๑.๑๓๖๔

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน								
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และยุวเกษตรกร	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๑๕๕๐	๐.๑๕๕๐	๐.๑๕๕๐	๐.๑๕๕๐	๐.๑๕๕๐	๐.๗๗๕๐
๒. โครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านสานต่ออาชีพ เกษตร	๒	สนง.สหกรณ์ จังหวัด	๐.๐๔๐๓	๐.๐๔๐๓	๐.๐๔๐๓	๐.๐๔๐๓	๐.๐๔๐๓	๐.๒๐๑๕
๓. โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตร	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๐๕๔๒	๐.๐๕๔๒	๐.๐๕๔๒	๐.๐๕๔๒	๐.๐๕๔๒	๐.๒๗๑๐
		สนง.กษ.ปัตตานี	๓.๔๖๖๔	๓.๔๖๖๔	๓.๔๖๖๔	๓.๔๖๖๔	๓.๔๖๖๔	๑๗.๓๓๒๐
๔. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๔๙๕๓	๐.๔๙๕๓	๐.๔๙๕๓	๐.๔๙๕๓	๐.๔๙๕๓	๒.๔๗๖๕
		สนง.กษ.ปัตตานี	๐.๐๓๕๐	๐.๐๓๕๐	๐.๐๓๕๐	๐.๐๓๕๐	๐.๐๓๕๐	๐.๑๗๕๐
		สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๐.๒๘๖๗	๐.๒๘๖๗	๐.๒๘๖๗	๐.๒๘๖๗	๐.๒๘๖๗	๑.๔๓๓๕
		สนง.ประมง จังหวัด	๐.๐๖๗๑	๐.๐๖๗๑	๐.๐๖๗๑	๐.๐๖๗๑	๐.๐๖๗๑	๐.๓๓๕๕
		ศูนย์ฯ สัตว์น้ำจืด	๐.๕๘๔๐	๐.๕๘๔๐	๐.๕๘๔๐	๐.๕๘๔๐	๐.๕๘๔๐	๒.๙๒๐๐
		ศูนย์ฯ สัตว์น้ำ ชายฝั่ง	๐.๑๙๘๑	๐.๑๙๘๑	๐.๑๙๘๑	๐.๑๙๘๑	๐.๑๙๘๑	๐.๙๙๐๕
		สนง. สหกรณ์ จังหวัด	๐.๑๐๔๓	๐.๑๐๔๓	๐.๑๐๔๓	๐.๑๐๔๓	๐.๑๐๔๓	๐.๕๒๑๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
		สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์	๐.๑๐๔๙	๐.๑๐๔๙	๐.๑๐๔๙	๐.๑๐๔๙	๐.๑๐๔๙	๐.๕๒๔๕
		ศวพ.ปัตตานี	๐.๒๖๗๕	๐.๒๖๗๕	๐.๒๖๗๕	๐.๒๖๗๕	๐.๒๖๗๕	๑.๓๓๗๕
		สปก.ปัตตานี	๐.๐๗๙๗	๐.๐๗๙๗	๐.๐๗๙๗	๐.๐๗๙๗	๐.๐๗๙๗	๐.๓๙๘๕
		ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๔๔๐๐	๐.๔๔๐๐	๐.๔๔๐๐	๐.๔๔๐๐	๐.๔๔๐๐	๒.๒๐๐๐
		สถานีพัฒนาที่ดิน	๑.๑๖๐๙	๑.๑๖๐๙	๑.๑๖๐๙	๑.๑๖๐๙	๑.๑๖๐๙	๕.๘๐๔๕
๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๒๐๒๖	๐.๒๐๒๖	๐.๒๐๒๖	๐.๒๐๒๖	๐.๒๐๒๖	๑.๐๑๓๐
๖. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้าน การเกษตร	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๑๑๘๐	๐.๑๑๘๐	๐.๑๑๘๐	๐.๑๑๘๐	๐.๑๑๘๐	๐.๕๙๐๐
๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	๒	สนง.สหกรณ์ จังหวัด	๒.๗๙๑๘	๒.๗๙๑๘	๒.๗๙๑๘	๒.๗๙๑๘	๒.๗๙๑๘	๑๓.๙๕๙๐
๘. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	๒	สนง.สหกรณ์ จังหวัด	๐.๒๕๐๔	๐.๒๕๐๔	๐.๒๕๐๔	๐.๒๕๐๔	๐.๒๕๐๔	๑.๒๕๒๐
๙. โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์	๐.๑๓๑๙	๐.๑๓๑๙	๐.๑๓๑๙	๐.๑๓๑๙	๐.๑๓๑๙	๐.๖๕๙๕
๑๐. โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์	๒.๖๔๐๒	๒.๖๔๐๒	๒.๖๔๐๒	๒.๖๔๐๒	๒.๖๔๐๒	๑๓.๒๐๑๐
๑๑.โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒	สนง.สหกรณ์ จังหวัด	๐.๗๐๗๐	๐.๗๐๗๐	๐.๗๐๗๐	๐.๗๐๗๐	๐.๗๐๗๐	๓.๕๓๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๒. โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๑๖๗๖	๐.๑๖๗๖	๐.๑๖๗๖	๐.๑๖๗๖	๐.๑๖๗๖	๐.๘๓๘๐
		สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	๐.๑๓๐๗	๐.๑๓๐๗	๐.๑๓๐๗	๐.๑๓๐๗	๐.๑๓๐๗	๐.๖๕๓๕
๑๓. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลด้านการเกษตร	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๐๑๔๐	๐.๐๑๔๐	๐.๐๑๔๐	๐.๐๑๔๐	๐.๐๑๔๐	๐.๐๗๐๐
๑๔. โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสินค้าเกษตร	๒	สนง.เกษตร จังหวัด	๐.๐๒๓๐	๐.๐๒๓๐	๐.๐๒๓๐	๐.๐๒๓๐	๐.๐๒๓๐	๐.๑๑๕๐
		สนง.สหกรณ์ จังหวัด	๐.๐๑๕๔	๐.๐๑๕๔	๐.๐๑๕๔	๐.๐๑๕๔	๐.๐๑๕๔	๐.๐๗๗๐
๑๕. โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งองค์กร ชุมชนประมงท้องถิ่น	๑	สนง.ประมง จังหวัด	๓.๐๐๔๐	-	-	-	-	๓.๐๐๔๐
๑๖. โครงการโครงการยกระดับผู้ประกอบการและ ส่งเสริมภาพลักษณ์จังหวัดปัตตานีสู่ยุคการตลาดแนวใหม่	๑	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	-	-	๑.๐๐๐๐	-	-	๑.๐๐๐๐
๑๗. โครงการยกระดับผู้ประกอบการอาหารฮาลาล อย่างครบวงจร	๑	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	-	-	๑.๐๐๐๐	-	-	๑.๐๐๐๐
๑๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทออัตลักษณ์ท้องถิ่น ปัตตานี ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	๑	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	-	-	๑.๒๐๐๐	-	-	๑.๒๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG Model/Carbon Credit								
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตร (เงินกู้ยืมปีงบประมาณ ๒๕๖๗)	๑	สนง.จัดรูปที่ดินฯ	-	๐.๔๖๔๙	-	-	-	๐.๔๖๔๙
๒. โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรกรรม	๑	สนง.จัดรูปที่ดินฯ	-	-	๓๙.๗๐๐	-	-	๓๙.๗๐๐๐
๓. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินน้ำ และปรับปรุงแปลงนา	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๒.๔๓๐๐	๒.๔๓๐๐	๒.๔๓๐๐	๒.๔๓๐๐	๒.๔๓๐๐	๑๒.๑๕๐
๔. โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-map	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๐.๐๖๐๐	๐.๐๖๐๐	๐.๐๖๐๐	๐.๐๖๐๐	๐.๐๖๐๐	๐.๓๐๐๐
๕. โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๐.๑๒๘๐	๐.๑๒๘๐	๐.๑๒๘๐	๐.๑๒๘๐	๐.๑๒๘๐	๐.๖๔๐๐
๖. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๕.๕๗๙๙	๕.๕๗๙๙	๕.๕๗๙๙	๕.๕๗๙๙	๕.๕๗๙๙	๒๗.๘๙๙๕
๗. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๐.๒๔๗๕	๐.๒๔๗๕	๐.๒๔๗๕	๐.๒๔๗๕	๐.๒๔๗๕	๑.๒๓๗๕
๘. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒	สถานีพัฒนาที่ดิน	๑.๓๗๓๘	๑.๓๗๓๘	๑.๓๗๓๘	๑.๓๗๓๘	๑.๓๗๓๘	๖.๘๖๙๐
๙. โครงการการจัดการน้ำชลประทาน	๒	โครงการชลประทาน	๓๙.๓๙๒๓	๓๙.๓๙๒๓	๓๙.๓๙๒๓	๓๙.๓๙๒๓	๓๙.๓๙๒๓	๑๙๖.๙๖๑๕
๑๐. โครงการปรับปรุงงานชลประทาน		โครงการส่งน้ำฯ	๑๕๕.๖๙๓	๑๕๕.๖๙๓	๑๕๕.๖๙๓	๑๕๕.๖๙๓	๑๕๕.๖๙๓	๗๗๘.๔๖๖
๑๑. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำชลประทาน		สนง.จัดรูปที่ดินฯ	๔๗.๓๔๖	๔๗.๓๔๖	๔๗.๓๔๖	๔๗.๓๔๖	๔๗.๓๔๖	๒๓๖.๗๓๒๕
๑๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	๒	สปก.ปัตตานี	๐.๐๒๘๐	๐.๐๒๘๐	๐.๐๒๘๐	๐.๐๒๘๐	๐.๐๒๘๐	๐.๑๔๐๐
๑๓. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	๒	สปก.ปัตตานี	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๐.๒๑๕๗	๑.๐๗๘๕
		สนง.ประมงจังหวัด	๐.๐๗๒๘	๐.๐๗๒๘	๐.๐๗๒๘	๐.๐๗๒๘	๐.๐๗๒๘	๐.๓๖๔๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
		สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๐.๒๒๐๑	๐.๒๒๐๑	๐.๒๒๐๑	๐.๒๒๐๑	๐.๒๒๐๑	๑.๑๐๐๕
๑๔. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๒	สปก.ปัตตานี	๐.๐๘๗๗	๐.๐๘๗๗	๐.๐๘๗๗	๐.๐๘๗๗	๐.๐๘๗๗	๐.๔๓๘๕
		สนง.กษ.ปัตตานี	๐.๑๓๙๘	๐.๑๓๙๘	๐.๑๓๙๘	๐.๑๓๙๘	๐.๑๓๙๘	๐.๖๙๙๐
๑๕. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก	๒	สปก.ปัตตานี	๐.๐๒๓๑	๐.๐๒๓๑	๐.๐๒๓๑	๐.๐๒๓๑	๐.๐๒๓๑	๐.๑๑๕๕
๑๖. โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ผลิตข้าว	๒	ศูนย์วิจัยข้าว	๐.๕๗๒๕	๐.๕๗๒๕	๐.๕๗๒๕	๐.๕๗๒๕	๐.๕๗๒๕	๒.๘๖๒๕
๑๗. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	๒	ศูนย์ฯสัตว์น้ำชายฝั่ง	๐.๔๓๘๐	๐.๔๓๘๐	๐.๔๓๘๐	๐.๔๓๘๐	๐.๔๓๘๐	๒.๑๙๐๐
		ศูนย์ฯสัตว์น้ำจืด	๐.๑๗๗๐	๐.๑๗๗๐	๐.๑๗๗๐	๐.๑๗๗๐	๐.๑๗๗๐	๐.๘๘๕๐
๑๘. โครงการพัฒนาและผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดี	๒	ศูนย์ฯสัตว์น้ำจืด	๐.๐๐๑๔	๐.๐๐๑๔	๐.๐๐๑๔	๐.๐๐๑๔	๐.๐๐๑๔	๐.๐๐๗๐
๑๙. โครงการธนาคารสินค้าเกษตรด้านประมง	๒	สนง.ประมงจังหวัด	๐.๐๐๔๐	๐.๐๐๔๐	๐.๐๐๔๐	๐.๐๐๔๐	๐.๐๐๔๐	๐.๐๒๐๐
		ศูนย์ฯสัตว์น้ำจืด	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๐๕๐	๐.๐๒๕๐
๒๐. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	๒	ด้านตรวจประมง	๐.๕๔๔๗	๐.๕๔๔๗	๐.๕๔๔๗	๐.๕๔๔๗	๐.๕๔๔๗	๒.๗๒๓๕
		ศูนย์ป้องกัน ประมงฯ	๐.๖๑๐๐	๐.๖๑๐๐	๐.๖๑๐๐	๐.๖๑๐๐	๐.๖๑๐๐	๓.๐๕๐๐
๒๑. โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมงท้องถิ่น	๒	สนง.ประมง จังหวัด	๐.๘๑๓๒	๒.๙๙๘๐	๐.๘๑๓๒	๐.๘๑๓๒	๐.๘๑๓๒	๗.๐๖๖๐
๒๒. โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจการเกษตรลุ่มน้ำปัตตานีอย่างยั่งยืน	๑	โครงการ ชลประทาน	๓๔.๐๐๐๐	-	-	-	-	๓๔.๐๐๐๐
๒๓. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเกษตรอย่างยั่งยืน	๑	โครงการ ชลประทาน	๓๓.๘๐๐	-	-	-	-	๓๓.๘๐๐๐
๒๔. โครงการ ๑ แหล่งน้ำ ๑ ตำบล เพื่อบริหารจัดการ	๑	โครงการ	๑๕.๐๐๐	-	-	-	-	๑๕.๐๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
น้ำ จังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน		ชลประทาน	๐					
๒๕. โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคันคลองระบายน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางด้านการเกษตร	๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	๓๖.๖๔๐ ๐	-	-	-	-	๓๖.๖๔๐๐
๒๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและป้องกันอันตรายด้านการคมนาคมบริเวณคลองส่งน้ำจังหวัดปัตตานี	๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	๖๖.๐๐๐ ๐	-	-	-	-	๖๖.๐๐๐๐
๒๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร	๑	สนง.จัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำฯ ที่ ๓๕	๒๔.๑๕๐ ๐	-	-	-	-	๒๔.๑๕๐๐
๒๘. โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน	๑	สนง.ประมงจังหวัด	-	๑๙.๐๖๗ ๑	-	-	-	๑๙.๐๖๗๑
๒๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรในพื้นที่อำเภอมายอ	๑	สนง.จัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำฯ ที่ ๓๕	-	๓๗.๑๕๐	-	-	-	๓๗.๑๕๐๐
๓๐. โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๑	สนง.พลังงานจังหวัด	-	-	๑.๐๐๐๐	-	-	๑.๐๐๐๐
๓๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำและแก้ไขปัญหาการประมงเพื่อความยั่งยืน	๑	สนง.ประมงจังหวัด	-	-	๑.๕๐๐๐	-	-	๑.๕๐๐๐
๓๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ	๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	-	-	๑๘.๔๐๐	-	-	๑๘.๔๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๖๒๑.๖๙๗๘	๖๖๙.๔๐๑๖	๗๘๒.๖๐๑๖	๓๖๔.๔๐๑๖	๓๖๔.๔๐๑๖	๓,๐๕๙.๖๐๔๒

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ : ๑ = งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด, ๒ = งบประมาณของกระทรวง/กรม, ๓ = งบประมาณของ อปท. ๔ = งบประมาณอื่นๆ

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานีด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ ตลอดห่วงโซ่การผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร จากข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งในด้านเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาดทางการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาในหมวดหมายที่ ๑ ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงโดยการเสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์และการทำประมง ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การเกษตร (๑) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) แผนย่อยเกษตรปลอดภัย พัฒนาคูณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึง การตรวจสอบย้อนกลับ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้าน (๓) แผนย่อยเกษตรชีวภาพ การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ การผลิตอาหาร ที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ฮาลาลคุณภาพยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงภายใต้ BCG Model เป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับรายได้เกษตรกรตั้งแต่กระบวนการใช้นวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในระดับต้นน้ำ การเพิ่มมูลค่าสินค้าในระดับกลางน้ำ การขยายช่องทางการตลาดและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตรในระดับปลายน้ำ รวมถึงการจัดการของเสียและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทุกกระบวนการไม่เป็นภาระต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกร ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม ลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน สามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้กับเกษตรกร และด้วยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีของดีและจุดเด่นในด้านของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่หลากหลาย ทุกอำเภออำเภอมีสินค้าเกษตรที่มีจุดเด่นและมีอัตลักษณ์เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าให้กับภาคเกษตรได้เป็นจำนวนมาก เช่นทุเรียนทรายขาวอำเภอโคกโพธิ์ ส้มโอบูโกอำเภอยะรัง ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า อัตลักษณ์ (GI) ของจังหวัด ทุเรียนจากอำเภอสายบุรี อำเภอเกาะพ้อ และอำเภอยะรัง มังคุดจากอำเภอเกาะพ้อ สละอินโดจากอำเภอไม้แก่น แตงโมจากอำเภอทุ่งยางแดง ตาลโตนดจากอำเภอยะหริ่ง เกลือหวานปัตตานีจากอำเภอเมืองปัตตานี ที่มีความโดดเด่นไม่แพ้กัน นอกจากนี้สินค้าเกษตรประเภทผัก ข้าวอัตลักษณ์ สมุนไพร และพริก ที่มีจุดเด่นในพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการสร้างมูลค่าจากกระบวนการผลิตในวิถีเกษตรปลอดภัยและวิถีเกษตรอินทรีย์ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้จังหวัดปัตตานีให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน จึงได้สร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าเด่นของจังหวัด ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงการขยายช่องทางการตลาดผ่านการประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีเกษตร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๕.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๕.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ๕.๓ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด เพิ่มมูลค่าผลผลิต และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑๒ อำเภอของจังหวัดปัตตานี
๘. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	๘.๑ พัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์ปัตตานีด้วย BCG Model (๖๘๕,๑๐๐ บาท) ๘.๒ พัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอบูโกด้วยนวัตกรรม (๒๓๐,๐๐๐ บาท) ๘.๓ พัฒนาศักยภาพจตุรบรรณและกระจายสินค้าผักปลอดภัยระดับอำเภอ (๙๗๗,๔๐๐ บาท) ๘.๔ พัฒนาวิถีการผลิตเกลือหวานปัตตานีด้วยนวัตกรรม (๑๗๕,๖๐๐ บาท) ๘.๕ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร (๒๓๗,๗๖๐ บาท) ๘.๖ พัฒนาเครือข่ายการผลิตข้าวที่มีศักยภาพทางการตลาดตามวิถีเกษตรอินทรีย์ และ

หัวข้อ	รายละเอียด
	การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (๒,๙๗๗,๐๑๐ บาท) ๘.๗ นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพผลผลิตพริกตามวิถีเกษตรอินทรีย์ (๖๑๗,๖๓๐ บาท) ๘.๘ พัฒนาศักยภาพสินค้าเด่นสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง (๖๑๘,๑๐๐ บาท) ๘.๙ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร (๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) ๘.๑๐ ยกระดับรายได้ห่วงโซ่คุณค่ามะม่วงโมเดล (๒๔๑,๔๐๐ บาท)
๙. หน่วยดำเนินการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์ปัตตานีด้วย BCG Model ๖๘๕,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอภูเก็ตด้วยนวัตกรรม ๒๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๙.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพจุลรวรรวมและกระจายสินค้าผักปลอดภัยระดับอำเภอ ๙๗๗,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๙.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตเกลือหวานปัตตานีด้วยนวัตกรรม ๑๗๕,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๙.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒๓๗,๗๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๙.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเครือข่ายการผลิตข้าวที่มีศักยภาพทางการตลาดตามวิถีเกษตรอินทรีย์ และการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๑,๖๑๒,๐๑๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี ๑,๓๖๕,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี
๙.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพผลผลิตพริกตามวิถีเกษตรอินทรีย์ ๖๑๗,๖๓๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๙.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพสินค้าเด่นสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๖๑๘,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๙.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดปัตตานี ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานปฎิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี
๙.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับรายได้ห่วงโซ่คุณค่ายะรังโมเดล ๒๔๑,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๑๐. ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๗,๗๖๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑๒.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๑๒.๒ เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูง ๑๒.๓ เกษตรกรสามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สามารถพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดปัตตานีเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ที่สามารถ ยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกรตลอดห่วงโซ่การผลิต และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทาง BCG Model ของจังหวัดปัตตานี
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
๔. หลักการและเหตุผล	ที่มา ๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพเกษตรแปรรูปและเกษตรอัจฉริยะเพื่อเกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) : ประเด็นการเกษตร มุ่งเน้นการ ยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมี การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีเป้าหมายสินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นและผลผลิตต่อหน่วย ของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นแผนการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็น เกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ พัฒนา ศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ ด้านการผลิตและการตลาดต่างๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ประเด็นกลยุทธ์ที่ ๑ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย มหาวิทยาลัยและสถาบัน อาชีวศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้พัฒนาเทคโนโลยีและผู้ใช้งาน และกลยุทธ์ที่ ๓ การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูง จากแบบอย่างความสำเร็จในประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ผ่านการดำเนินการปกป้อง จัดการอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูธรรมชาติหรือระบบนิเวศที่เปลี่ยนไป เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ และเป็นประโยชน์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และกลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ ขยายผลแบบอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อ ผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ๔. นโยบายของคณะรัฐมนตรีนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี : นโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการทันที นโยบายที่หก รัฐบาลจะยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัยโดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri-Tech) เช่น เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Tech) มาใช้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร รวมถึงการคว้าโอกาสในตลาดใหม่ ๆ รวมทั้งอาหารฮาลาล และพบนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” ซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และเร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร ๕. นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : บริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเกษตร ยกย่องสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการต่อยอดโครงการ ๑ ทองถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ รวมถึงส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร จัดการทรัพยากรทางการเกษตร โดยทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วยBCG/Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย และส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต รวมถึงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยต้องไขกลไกความร่วมมือจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการรวมถึงทุกเกษตรกรในการขยายตลาดเดิมและเพิ่มตลาดใหม่ ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการใช้ นวัตกรรมมาเป็นจุดขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ๖. แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล คุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค แนวทางพัฒนาที่ ๑ สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model ๗. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การบริการภาคเกษตร และการตลาด ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม(Go Green) ด้วย BCG Model/Carbon Credit จากการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยและการปลดปล่อยสารพิษสู่สิ่งแวดล้อมมากขึ้นและต่อเนื่อง ทำให้เกิดภัยพิบัติที่มีความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรมและการดำรงชีวิต ซึ่งการดำเนินกิจกรรมตามแนวทาง BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติ ไปพร้อมกันได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยการเปลี่ยนข้อได้เปรียบจากความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นความสามารถในการแข่งขัน และสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน สนับสนุนเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการพัฒนาด้านการเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model ของจังหวัดปัตตานี บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีบทบาทภารกิจหลักในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนงานนโยบายด้านการเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดัน โครงการบูรณาการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดปัตตานี ตามแนวทาง BCG Model เพื่อเป็นการบูรณาการหน่วยงานในการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model กับการพัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ให้สามารถยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์ซิบูกันตัง ๕ โดยสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรพันธุ์ซิบูกันตัง ๕ ในพื้นที่และยกระดับศักยภาพการผลิตโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการวิจัยโดยกรมการข้าวตามหลัก BCG Model ๒. ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ซิบูกันตัง ๕ โดยการปลูกแบบเปียกสลับแห้ง ในพื้นที่นาปรังต้นแบบ ๕ อำเภอของจังหวัดปัตตานี
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง ในพื้นที่นาปรัง จำนวน ๒๒๕ ไร่ สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ ประมาณ ๒.๑๖ - ๙.๐๐ ตันของก๊าซมีเทน (CH₄) หรือเทียบเท่ากับ ๖๐.๔๘ - ๒๕๒ ตันของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂e) ต่อฤดูปลูก
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่ ๕ อำเภอ จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๐๐ ราย รวมพื้นที่ ๒๒๕ ไร่ ๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอปะนาเระ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่ ๒. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอมายอ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่ ๓. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอยะหริ่ง จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอหนองจิก จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่ ๕. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอแม่ลาน จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่
๘. กิจกรรมหลัก	ให้ระบุแสดงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานโดยระบุกิจกรรม ขนาด ลักษณะงานที่ทำอย่างชัดเจน ในกรณีที่มีการทำกิจกรรมย่อยให้เขียนแสดงทุกกิจกรรม
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดประชุมเตรียมความพร้อม และวางแผนการดำเนินงานโครงการ/คณะกรรมการ SCP /คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) งบทกติ (Function) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมหลัก งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๑. อบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีการผลิตข้าว การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง โดยจัดอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับ เทคโนโลยีและกระบวนการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง การเตรียมแปลงนา ให้เหมาะสมกับระบบ AWD วิธีการควบคุมน้ำ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการลดก๊าซเรือนกระจก กลไกการลดก๊าซมีเทน (CH₄) จากนาข้าว การบริหารจัดการปุ๋ยและธาตุอาหารพืชในระบบ AWD การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพข้าวด้วย AWD จำนวน ๑๐๐ ราย แบ่งออกเป็น ๕ รุ่นๆละ ๑ วันๆละ ๒๐ คน ๒. การจัดทำแปลงต้นแบบ ๕ อำเภอ ๆ ละ ๕ ไร่ จำนวน ๒๕ ไร่ และแปลงเกษตรกร จำนวน ๒๐๐ ไร่ เพื่อจัดทำแปลงต้นแบบการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ที่ติดตั้งท่อนวัดระดับน้ำอัตโนมัติ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๓. ติดตามผลการดำเนินงานและสรุปผล ๗๔๙,๒๒๕ บาท ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปัตตานี
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าว นาปริง ๒๑๑,๔๗๕ บาท สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี -
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สรุปผล ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการฯ งบทกติ (Function) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๙. หน่วยดำเนินการ	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ๒. ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี ๓. สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี ๔. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปัตตานี ๕. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๙๖๐,๗๐๐ บาท (เก้าแสนหกหมื่นเจ็ดร้อยบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	<u>๑. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ</u> ๑.๑ เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย มีความรู้ความสามารถในการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการจัดการเรื่องดิน การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดิน การผลิต/ใช้น้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี ๑.๒ พื้นที่แปลงต้นแบบการทำนาข้าวเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จำนวน ๒๒๕ ไร่ และสามารถลดก๊าซมีเทน ประมาณ ๒-๘ ตัน ของก๊าซมีเทน (CH₄) ต่อฤดูปลูก ๑.๓ มีแปลงต้นแบบการทำนาเปียกสลับแห้ง จำนวน ๕ แปลง ที่เป็นแหล่งองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของจังหวัดปัตตานี <u>๒. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ</u> ๒.๑ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนจากวิธีการทำนาแบบเดิมมาเป็นการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสามารถลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑๒๓.๗๕ ตัน (ผลผลิตไร่ละ ๕๕๐ กิโลกรัม) และสร้างมูลค่าให้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๑.๔๘ ล้านบาท (ราคาข้าวเปลือก ๑๒ บาท/กิโลกรัม) ๒.๒ จังหวัดปัตตานี และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแปลงต้นแบบในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการทำนาแบบเปียกสลับแห้งที่มีประสิทธิภาพ
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรในจังหวัดปัตตานี มีแปลงต้นแบบและชุดองค์ความรู้การทำนาเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นตัวอย่างในศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนจากวิธีการทำนาแบบเดิมมาเป็นการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดปัตตานี สามารถลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ และมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนมีรายได้เพิ่มขึ้น

**แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐**

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับขับเคลื่อนเศรษฐกิจโคเนื้อ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี อาชีพด้านปศุสัตว์ยังคงมี ความสำคัญในการประกอบอาชีพนอกเหนือจากการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา อีกทั้งวิถีชีวิตของชาวมุสลิมนิยมบริโภคเนื้อสัตว์ และยังคงใช้เนื้อสัตว์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ได้ เพิ่มรายได้ให้กับเศรษฐกิจฐานรากกระจายรายได้สู่ชุมชน แต่เกษตรกรในพื้นที่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีต้นทุนในการประกอบอาชีพต่ำ ขาดการต่อยอดผลผลิตสู่การแปรรูปเพิ่มมูลค่า และการตลาด รวมทั้งในพื้นที่ไม่มีโรงฆ่าโคเนื้อที่ได้รับอนุญาตจึงจำเป็นต้องให้มีโรงฆ่าโคเนื้อในพื้นที่ เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร หลักการและเหตุผล มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งด้านปศุสัตว์ เพื่อความอยู่ดีกินดี พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเลี้ยงชุมชนคนในครัวเรือน สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมของคนในจังหวัดปัตตานี เกษตรกรมีความสนใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ มีการรวมกลุ่มต่อยอดของกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายเกษตรกรพร้อมปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างแท้จริง สร้างฐานรากเศรษฐกิจชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจ พื้นฟูเศรษฐกิจ สร้างการลงทุนเศรษฐกิจฐานรากให้มีศรัทธาภายในชุมชน อาศัยอัตลักษณ์ที่มั่นคงยั่งยืนมาพัฒนาต่อยอดด้านปศุสัตว์ขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง เพิ่มฐานการผลิต ลดต้นทุนพืชอาหารสัตว์ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า ยกกระตือรือร้น และการตลาด โดยให้ภาครัฐสามารถสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เพิ่มรายได้อย่างต่อเนื่องภายใต้ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของจังหวัดปัตตานี เกษตรกรได้มีการรวมกลุ่มเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร/โครงการโคบาลชายแดนใต้จากกรมปศุสัตว์ เสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน ๒๙ กลุ่ม และอยู่ระหว่างขอสนับสนุนเพิ่มเติมอีกประมาณ ๓๐ กลุ่ม รวมทั้งได้รับการสนับสนุนโครงการจากภาครัฐเพื่อการพัฒนาเพิ่มฐานการผลิต ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ จำนวนแม่โคเนื้อ ๑,๒๓๕ ตัว ความเร่งด่วน : การขับเคลื่อนตามนโยบายรัฐบาลตลาดนำการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงภายใต้แนวทางเศรษฐกิจ BCG เพื่อยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่ความมั่นคงชายแดนใต้ พื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ยังคงมีความจำเป็นสำหรับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒๕๔๗ ยังไม่มีที่จะยุติได้ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ ทำให้ต้องเร่งดำเนินการและให้ความสำคัญ เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตเชิงปริมาณและเพิ่มมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ในกลุ่มโคเนื้อ ดังนั้น จังหวัดปัตตานี ต้องกำหนดกลยุทธ์ และทิศทาง ให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน สร้างอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งการขยายผลไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพโดยรอบ ประชาชนมีความต้องการ และเป็นบริบทของพื้นที่ความเชื่อมั่นในอาชีพ กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากระดับชุมชน การมีรายได้ต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกรสู่ความเชื่อมั่นที่ดีต่อรัฐ ภายใต้นโยบาย สามเหลี่ยมเมืองเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑ เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าแปรรูป เพิ่มมูลค่า ๒ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร ๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรให้เกิดความมั่งคั่งยั่งยืน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. โคเนื้อได้รับอนุญาตฆ่าถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ตัว/ปี ๒. เพิ่มรายได้การจำหน่ายปุ๋ยมูลโค ร้อยละ ๕ ต่อปี ๓. เพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์ (หญ้าแห้ง) ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๖๐,๐๐๐ กก. ไม่น้อยกว่าหญ้าแห้ง ๘,๐๐๐ กก. เพิ่มรายได้ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมาย เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยง โคเนื้อ ปลูกหญ้า ในพื้นที่ ๑๒ อำเภอ จำนวน ๒๑ กลุ่ม เกษตรกร ๕๔ ราย
๗. กิจกรรมหลัก	ยกระดับขับเคลื่อนเศรษฐกิจโคเนื้อ การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	ก่อสร้างโรงฆ่าโคเนื้อชุมชนฮาลาลเพื่อความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหาร เป้าหมาย ก่อสร้างโรงฆ่าโคเนื้อชุมชนฮาลาล จำนวน ๑ หลังพร้อมห้องบ่ม และอบรมผู้เชือด(เกษตรกร/เจ้าหน้าที่) จำนวน ๔ ราย <u>แนวทางการดำเนินงาน</u> ๑) ประชุมหารือร่วมกับเทศบาลเมืองตำบลตะลุบัน อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี ๒) กำหนดพื้นที่การดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงาน ๓) เทศบาลเมืองตำบลตะลุบันยินยอมให้มีการก่อสร้างโรงฆ่าโคเนื้อและอนุญาตให้มีการใช้พื้นที่ ๔) ดำเนินการก่อสร้างโรงฆ่าโคเนื้อ พร้อมจัดฝึกอบรมผู้เชือด ๕) ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ เทศบาลยินยอมรับโอนทรัพย์สินครุภัณฑ์โรงฆ่าโคเนื้อ ๖) เทศบาลเมืองตะลุบันเข้าดำเนินงานโรงฆ่าโคเนื้อ และรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ งบประมาณ ๕,๐๐๙,๔๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๒	การแปรรูปปุ๋ยมูลโคอัดเม็ดเพิ่มมูลค่า กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๐ กลุ่ม พื้นที่ ๑๒ อำเภอ จังหวัดปัตตานี สนับสนุนเครื่องอัดเม็ดมูลโค จำนวน ๒๐ เครื่อง และอบรมเกษตรกรการแปรรูป

หัวข้อ	รายละเอียด
	รูปปุ๋ยมูลโคอัดเม็ด จำนวนเกษตรกร ๔๐ ราย (กลุ่มละ ๒ ราย) <u>แนวทางการดำเนินงาน</u> ๑) คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย และชี้แจงโครงการ ๒) จัดฝึกอบรมและสนับสนุนปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ ๓) กลุ่มเกษตรกรทำสัญญายืมครุภัณฑ์เครื่องอัดเม็ดมูลโคจากหน่วยงาน ๔) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน งบประมาณ ๔๓๕,๖๐๐ บาท
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓	ฟื้นฟูพื้นที่นาร้าง/ว่างเปล่า/รกร้าง ปลุกพืชอาหารสัตว์ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ พื้นที่เป้าหมาย เป็นพื้นที่นาร้าง/ว่างเปล่า/รกร้าง จำนวน ๒๐๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และอบรมเกษตรกรการผลิตพืชอาหารสัตว์(หญ้าแห้ง) จำนวนเกษตรกร ๑๐ ราย <u>แนวทางการดำเนินงาน</u> ๑) สำรวจพื้นที่นาร้าง/ว่างเปล่า/รกร้าง จำนวน ๒๐๐ ไร่ เพื่อผลิตพืชอาหารสัตว์ ๒) คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย และชี้แจงโครงการ ๒) จัดฝึกอบรมและสนับสนุนปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ ๓) กลุ่มเกษตรกรทำสัญญายืมครุภัณฑ์สำหรับผลิตพืชอาหารสัตว์จากหน่วยงาน ๔) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน งบประมาณ ๒,๙๐๓,๔๐๐ บาท
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ๒. เทศบาลเมืองตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ สิ้นสุด เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ ๒๕๗๐	๘,๓๖๖,๔๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (output)	๑. เพิ่มปริมาณโคเนื้อที่ได้รับอนุญาตฆ่าถูกต้อง ๒. เพิ่มมูลค่าปุ๋ยมูลโค เพิ่มรายได้ พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัว ๓. เพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์ เพื่อเพิ่มรายได้ สร้างอาชีพ
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สร้างการบริโภคอาหารที่มีความสะอาดและปลอดภัย รองรับความมั่นคงมิติด้านอาหาร ๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการแปรรูปเพิ่มมูลค่า

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี การส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อเชิงพาณิชย์ค่อนข้างน้อย อาจจะมีเกษตรกรรายย่อยบางรายเลี้ยงเพื่อกินเอง ส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงรูปแบบพันธสัญญา เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน และการบริโภคส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าไก่เนื้อแปรรูปจากต่างพื้นที่ จากข้อมูลการนำเข้า (ลูกไก่เนื้อ ไก่เนื้อมีชีวิต ไก่เนื้อแช่แข็ง) จำนวน ๑๒,๘๑๒,๔๐๐ ตัวต่อปี อัตราการบริโภคไก่เนื้อ จำนวน ๙,๖๕๐,๙๕๕ ตัวต่อปี มีการจำหน่ายจังหวัดใกล้เคียง (ไก่มีชีวิต) ร้อยละ ๔๐ ของผลผลิต จำนวน ๕,๑๒๔,๙๖๐ ตัวต่อปี และต้องการบริโภคไก่เนื้อเพิ่มหรือต้องนำเข้าเพิ่ม จำนวน ๑,๙๖๓,๕๑๕ ตัวต่อปี การขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อแบบพันธสัญญาอย่างครบวงจร สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ แก่เกษตรกรในพื้นที่ และเพิ่มผลผลิตไก่เนื้อ ลดการนำเข้าไก่เนื้อแช่แข็ง เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหารของจังหวัดปัตตานี <u>หลักการและเหตุผล</u> การขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อแบบพันธสัญญาอย่างครบวงจร เป็นสร้างโรงเรือนฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อระบบปิดที่มีมาตรฐานสากล รองรับการผลิตไก่ในระบบที่ควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ดี และเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไก่เนื้อให้ได้ฟาร์มมาตรฐานการเกษตรและฮาลาลตอยยืน โดยมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการกับภาคประชาชน/ภาคเอกชน บริษัท ไฮวัน จำกัด ถนนยะรัง ตำบลจางังตีกอ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ดำเนินกิจการฟาร์มไก่เนื้ออย่างครบวงจร รวมทั้งดำเนินกิจการโรงฆ่าไก่เนื้อ ในการขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อแบบพันธสัญญาได้วางแนวทางภาครัฐสนับสนุนบ่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อระบบปิด และบริษัทสนับสนุนแบบมีพันธสัญญาประกอบด้วย พันธุ์ลูกไก่เนื้อ อาหาร เวชภัณฑ์ การตลาด และตลอดจนการบริหารจัดการระบบการเลี้ยงไก่เนื้อ ซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายสนับสนุนให้กับฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ/โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ/โรงเรียนสอนศาสนา ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และจัดหากลุ่มเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย/ผู้ด้อยโอกาส ในพื้นที่ที่ดำเนินโครงการ เพื่อเป็นการส่งเสริมยกระดับเกษตรกร สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความอยู่ดีกินดี พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเลี้ยงชุมชนคนในครัวเรือน สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมของคนในจังหวัดปัตตานี เกษตรกรมีความสนใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ สร้างต่อยอดของกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง สร้างฐานรากเศรษฐกิจชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจ พื้นฟูเศรษฐกิจ สร้างการลงทุน เศรษฐกิจฐานรากให้มีศรัทธาภายในชุมชน ทำให้ภาครัฐสามารถสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เพิ่มรายได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์

หัวข้อ	รายละเอียด
	เศรษฐกิจ และผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดปัตตานี ความเร่งด่วน : การขับเคลื่อนตามนโยบายรัฐบาลตลาดนำการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้า การยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงภายใต้แนวทางเศรษฐกิจ BCG เพื่อยกระดับรายได้ และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่ความมั่นคงชายแดนใต้ การขับเคลื่อน ฟาร์มไก่เนื้อแบบพันธสัญญาอย่างครบวงจร สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ แก่ เกษตรกรในพื้นที่ และเพิ่มผลผลิตไก่เนื้อ ลดการนำเข้า ไก่เนื้อมีชีวิต ไก่เนื้อแช่แข็ง เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเพื่อความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหารของ จังหวัดปัตตานีพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มี ต้นทุนในการประกอบอาชีพต่ำ ขาดแหล่งทุนสนับสนุน ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ของการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ ทำให้ต้องเร่งดำเนินการ และให้ความสำคัญ เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตเชิงปริมาณและเพิ่มมูลค่า และความ หลากหลายของสินค้าเกษตร ในกลุ่มไก่เนื้อ ดังนั้น จังหวัดปัตตานี ต้องกำหนดกลยุทธ์ และทิศทาง ให้เกิดความสำเร็จใน การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน สร้างอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อแบบพันธสัญญา เป็น แนวทางเลือกหนึ่ง สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบเกษตร อุตสาหกรรมให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง และกระจายความมั่งคั่ง ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งการขยายผลไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพโดยรอบ ประชาชน มีความต้องการ และเป็นบริบทของพื้นที่ความเชื่อมั่นในอาชีพ กระตุ้นเศรษฐกิจฐาน รากระดับชุมชน การมีรายได้ต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกรสู่ความเชื่อมั่นที่ดีต่อรัฐ ภายใต้ต้นนโยบายสามเหลี่ยมเมืองเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของ โครงการ	๑ เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ แก่เกษตรกรครัวเรือนยากจน/ด้อยโอกาส ๒ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านความปลอดภัยมั่นคงด้านอาหาร ๓ เพื่อสร้างมาตรฐานเพิ่มประสิทธิภาพฟาร์มไก่เนื้อ ลดความสูญเสีย และรองรับการ จำหน่ายให้เพียงพอต่อผู้บริโภค
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เพิ่มปริมาณผลผลิตไก่เนื้อ ไม่ต่ำกว่า ๓๖๐,๐๐๐ ตัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๓ ของการนำเข้าไก่เนื้อในพื้นที่ ๒. เพิ่มรายได้เกษตรกร ๑๒,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาทต่อรายต่อปี
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑. ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ/โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ/โรงเรียนสอน ศาสนา ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ๒. เป้าหมายเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย/ผู้ด้อยโอกาส ในพื้นที่รอบฟาร์มตัวอย่างตาม พระราชดำริ / โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา ในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๕๐ ราย
๗. กิจกรรมหลัก	การขับเคลื่อนฟาร์มไก่เนื้อแบบพันธสัญญาอย่างครบวงจร แนวทางการดำเนินงาน (บูรณาการร่วมกันระหว่างสำนักงานปศุสัตว์ ภาควิชากรม ภาควิชาเอกชน) ๑) คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ ประกอบด้วย ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ / โรงเรียน ตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒) คัดเลือกเป้าหมายเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย/ผู้ด้อยโอกาส ในพื้นที่รอบฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ / โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๕๐ ราย และชี้แจงโครงการ ๓) ดำเนินการจัดฝึกอบรมและสนับสนุนปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ ๔) ดำเนินการก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อแบบปิด จำนวน ๓๐ หลัง ๕) จัดทำ MOU แบบพหุสัญญา ระหว่าง ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ / โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา กับ ภาคเอกชน บริษัท ไฮวัน จำกัด ๖) บริษัทสนับสนุนพันธุ์ลูกไก่เนื้อ อาหาร เวชภัณฑ์ แบบครบวงจรการเลี้ยงไก่เนื้อ ๗) การบริหารจัดการครุภัณฑ์โรงเรือนเลี้ยงไก่ระบบปิด โดยฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ / โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา รับโอนครุภัณฑ์หรือขอใช้ครุภัณฑ์ฯ พร้อมทั้งจัดทำ MOU ร่วมกับ ภาคเอกชน บริษัท ไฮวัน จำกัด ในการรับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาและปรับปรุงโรงเรือนเลี้ยงไก่ให้ใช้งานได้ปกติ ๘) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ๒. ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ / โรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ / โรงเรียนสอนศาสนา
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ สิ้นสุด เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ ๒๕๗๐	๔๒,๓๓๓,๓๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (output)	๑. เพิ่มปริมาณไก่เนื้อ และลดการนำเข้า ๒. สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัว
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ลดการนำเข้าไก่เนื้อในพื้นที่ รองรับการผลิตไก่เนื้อเพื่อจำหน่ายในปริมาณเพียงพอต่อผู้บริโภค ๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้ สามารถสร้างอาชีพที่มั่นคง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานีด้วย BCG Model เพื่อยกระดับรายได้ ตลอดห่วงโซ่การผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร จากข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งในด้านเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาดทางการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาในหมวดหมู่ที่ ๑ ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงโดยการเสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์และการทำประมง ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การเกษตร (๑) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) แผนย่อยเกษตรปลอดภัย พัฒนาคูณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึง การตรวจสอบย้อนกลับ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้าน (๓) แผนย่อยเกษตรชีวภาพ การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ การผลิตอาหาร ที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพคุณภาพยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงภายใต้ BCG Model เป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับรายได้เกษตรกรตั้งแต่กระบวนการใช้นวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในระดับต้นน้ำ การเพิ่มมูลค่าสินค้าในระดับกลางน้ำ การขยายช่องทางการตลาดและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตรในระดับปลายน้ำ รวมถึงการจัดการของเสียและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทุกกระบวนการไม่เป็นภาระต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม ลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน สามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้กับเกษตรกร และด้วยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีของดีและจุดเด่นในด้านของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่หลากหลาย ทุกอำเภออำเภอมีสินค้าเกษตรที่มีจุดเด่นและมีอัตลักษณ์เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าให้กับภาคเกษตรได้เป็นจำนวนมาก เช่น ทุเรียนทรายขาวอำเภอโคกโพธิ์ ส้มโอปูโกอำเภอยะรัง ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า อัตลักษณ์ (GI) ของจังหวัด ทุเรียนจากอำเภอสาบบุรี อำเภอกะพ้อ และอำเภอยะรัง มังคุดจากอำเภอกะพ้อ สละอินโดจากอำเภอไม้แก่น แดงโมจากอำเภอยะรังแดง ตาลโตนดจากอำเภอยะหริ่ง เกลือหวานปัตตานีจากอำเภอเมืองปัตตานี ที่มีความโดดเด่นไม่แพ้กัน นอกจากนี้สินค้าเกษตรประเภทผัก ข้าวอัตลักษณ์ สมุนไพร และพริก ที่มีจุดเด่นในพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการสร้างมูลค่าจากกระบวนการผลิตในวิถีเกษตรปลอดภัยและวิถีเกษตรอินทรีย์ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้จังหวัดปัตตานีให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน จึงได้สร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าเด่นของจังหวัด ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงการขยายช่องทางการตลาดผ่านการประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีเกษตร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๕.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๕.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ๕.๓ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด เพิ่มมูลค่าผลผลิต และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑๒ อำเภอของจังหวัดปัตตานี
๘. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	๘.๑ พัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์ปัตตานีด้วย BCG Model (๖๘๕,๑๐๐ บาท) ๘.๒ พัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอปูโกด้วยนวัตกรรม (๒๓๐,๐๐๐ บาท) ๘.๓ พัฒนาศักยภาพจตุรบรรณและกระจายสินค้าผักปลอดภัยระดับอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
	(๙๗๗,๔๐๐ บาท) ๘.๔ พัฒนาวិธีการผลิตเกลือหวานปัตตานีด้วยนวัตกรรม (๑๗๕,๖๐๐ บาท) ๘.๕ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร (๒๓๗,๗๖๐ บาท) ๘.๖ พัฒนาเครือข่ายการผลิตข้าวที่มีศักยภาพทางการตลาดตามวิถีเกษตรอินทรีย์ และการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (๒,๙๗๗,๐๑๐ บาท) ๘.๗ นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพผลผลิตพริกตามวิถีเกษตรอินทรีย์ (๖๑๗,๖๓๐ บาท) ๘.๘ พัฒนาศักยภาพสินค้าเด่นสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง (๖๑๘,๑๐๐ บาท) ๘.๙ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดปัตตานี (๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) ๘.๑๐ ยกระดับรายได้ห่วงโซ่คุณค่ายะรังโมเดล (๒๔๑,๔๐๐ บาท)
๙. หน่วยดำเนินการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์ปัตตานีด้วย BCG Model ๖๘๕,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอปูโกด้วยนวัตกรรม ๒๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๙.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพจตุรบรรรมและกระจายสินค้าผักปลอดภัยระดับอำเภอ ๙๗๗,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๙.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนามิธีการผลิตเกลือหวานปัตตานีด้วยนวัตกรรม ๑๗๕,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๙.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒๓๗,๗๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี
๙.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเครือข่ายการผลิตข้าวที่มีศักยภาพทางการตลาดตามวิถีเกษตรอินทรีย์ และการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๑,๖๑๒,๐๑๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี ๑,๓๖๕,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๙.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพผลผลิตพริกตามวิถีเกษตรอินทรีย์ ๖๑๗,๖๓๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๙.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพสินค้าเด่นสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๖๑๘,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๙.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดปัตตานี ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี
๙.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับรายได้ห่วงโซ่คุณค่ามะพร้าวโมเดล ๒๔๑,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๗,๗๖๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๒. เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๓. เกษตรกรสามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สามารถพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดปัตตานีเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่สามารถยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกรตลอดห่วงโซ่การผลิต ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายฉลาด แก้วขาว เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

ผู้จัดทำและรวบรวมข้อมูล

๑. นางสาวกรรณิการ์	จันทร์ทองแท้	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
๒. นายอิบรอหิม	ฮัสบุลเลาะห์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓. นายธีรชาติ	เหล็มเจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นายยามาลุดดิน	หะยีมะละ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน